

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Temmuz-Ağustos 2025

Sayı: 132

Fiyatı: 20 TL

Orman yangınlarının biri bitme-
den diğeri başlıyor. Her yıl aynı
felaketi yaşıyoruz. Ve her yıl, bir ön-
cekenden daha büyük kayıplar veri-
yoruz.

Ormanla birlikte içindeki bitkiler,
börtlü-böcek, hayvan da ölüyor. Bu
yıl yangınlarda orman işçileri, Akut
görevlileri de hayatlarını kaybetti.
Boşaltılan köy ve mahallelerdeki in-
sanlar, büyük olasılık bir daha evleri-
ne dönemeyecek. Hem doğanın den-
gesi, ekosistem bozuluyor, hem de
orman bölgeleri insansızlaştırılıyor.

Ve yine yangın söndürme uçak-
larının yetersizliğinden, ekipman sı-
kıntısından, eğitimsizlikten yakınp
duruluyor. Bütün bunların basit bir
“ihmalkarlık” olmadığı çok açık değil
mi?

Ormanlar kasıtlı biçimde yakılıyor
veya yakılmasının önü açılıyor. Daha
önemlisi söndürülmüyor. Böylece
maden, inşaat, turizm tekellerine alan
açılıyor.

Üstelik Temmuz ayı içinde “süper
talan yasası”nı meclisten apar-topar
geçirdiler. Maden ve enerji tekelleri-
nin önündeki engelleri temizlemeyi
amaçlayan bu yasanın onaylanması-
yla, ÇED raporunu da beklemeden, is-
tedikleri yerde “acele kamulaştırma”
kararı aldrıp faaliyete geçecekler.
Ormanlara, meralara, zeytinliklere,
derelere bütün doğal zenginliklerimi-
ze el koyacaklar.

Ne iç hukuka ne uluslararası an-
laşmalara sığın bu yasal düzenleme,
tıpkı orman yangınlarında olduğu
gibi insanları evinden-yurdundan
zorla kopartıyor. Halkın küçük mülki-
yetini de gaspedip tekellere sunuyor.
Bir yerde sefalet, diğerk yerde servet
böyle büyüyor. Ve gıda krizi, su krizi,
iklim krizi vb. tüm krizler, işte bu te-
kellerin doymak bilmez kar hırsından
ve onlara çanak tutan yönetimlerden
kaynaklanıyor.

Sayfa 2’de sürüyor

**Ormanlar da yanıyor,
mutfaklar da...**

**BU ATEŞ
SİZİ DE
YAKAR!**

Ormanlar da yanıyor, mutfaklar da...

BU ATEŞ SİZİ DE YAKAR!

Doğayı ve insanı sadece sömürmekle kalmayan, aynı zamanda yokeden bu kanemicileri durdurabilmek, bir ölüm-kalım savaşı halini aldı. Kendi deneyimleriyle bunun farkına varan köylüler başta olmak üzere halk, toprağına, suyu, zeytinliklerine sahip çıkıyor, sürekli eylemler yapıyor; kimi yerde fiilen engelliyor. Geleceğimizi kurtaracak olan, halkın bu uyanışı ve direncidir.

* * *

Kitle tabanı her geçen gün eriyen AKP-MHP yönetimi, muhalif güçlere saldırarak ayakta durmaya çalışıyor. CHP'ye dönük saldırılar devam ediyor. En son Adana, Adıyaman ve Antalya belediye başkanları gözaltına alındı; Adıyaman dışındaki başkanlar tutuklandı ve görevden alındılar. Bu illerde büyük protestolar yapıldı. Halk seçme-seçilme hakkının gaspedilmesine karşı tepkisini, yine eylemlerle ortaya koydu. Özellikle Adana'da Zeydan Karalar için günlerce süren eylemler yapıldı, İmamoğlu'nun tutuklanmasının ardından en uzun süren kitlesel eylemler gerçekleşti.

Erdoğan, siyasi rakiplerini güçsüz düşürmek için her yolu mubah görüyor. İtirafçılaştırma, itirafçılar aracılığıyla yeni suç ve suçlular yaratma bunlardan biri. İtirafçılaştırmayı kabul etmeyenleri ise yıllarca içeride tutmakla ve aileleriyle tehdit ediyor. Ya da Beylikdüzü Belediye Başkanı Murat Çalık'a yaptıkları gibi hasta haliyle süründürüyor, fiziki-psikolojik işkence yapıyor. Birçok hasta tutsak, içeriden tabutla çıkıyor.

Bir yandan da halkı "açlık sınırı"nın altında bir yaşama mahkum ediyorlar. Kamuda çalışanların TİS'leri için önerdikleri zam, TÜİK'in enflasyon rakamlarının bile gerisinde. Zaten artık zam oranları "hedef enflasyon" dedikleri uyduruk rakamlarla belirleniyor. Kamuda son verdikleri rakam yüzde 24 oldu.

İşçilerin basıncıyla bazı talepleri dile getiren işbirlikçi sendikalar, aylardır hükümeti grevle tehdit etmelerine rağmen, dişe dokunur bir eylem yapmadılar. Basın açıklamalarıyla geçiştirerek masaya oturmaya hazırlanıyorlar. Elbette buna kamu işçileri tepkisiz kalmayacaktır.

Kamu TİS'lerinde olduğu gibi, asgari ücret konusunda da hayal kırıklığı yaşandı. Açlık sınırının bile çok altına düştüğü halde asgari ücrete zam yapılmadı. Benzer şekilde emeklilerin zam talebi de karşılanmadı.

Erdoğan yönetimi, tekellere sınırsız sömürü ve yağma alanı açarken, işçi ve emekçileri "ölüm sınırı"nda çalıştırıyor. Bu da yetmiyor, hafta tatiline göz diyor. Turizm sektöründe çalışanlar artık 11 günde 1 gün tatil yapabilecek. Bunun diğer sektörleri de kapsayacağını öngörmek zor değil. Türkiye zaten uzun çalışma saatleri konusunda Avrupa birincisi. Şimdi hafta-sonu tatilini de gaspetme peşindeler.

Doğaya, hayvana, insana saldırılarına hız veren ve bu konuda kural-yasa tanımayan bir yönetimden "barış" ve "demokrasi" adımları beklenebilir mi?

Ama "süreç" devam ediyor. Öcalan'ın çağrısı üzerine PKK önce kendini feshetti, ardından silahsızlanacağını bir seremoni ile ortaya koydu. Türkiye cephesinde ise, TBMM bünyesinde bir komisyon kurma girişimi dışında atılan bir adım yok! Kaldı ki İYİP komisyona girmeyeceğini duyurdu, CHP ise temkinli yaklaşıyor ve koşullar ileri sürüyor. Burjuva kliklerin hepsini kapsamasını ve kitleleri ikna etmeyi amaçlayan "komisyon" daha baştan sakatlanmış durumda.

Erdoğan, bu "süreç"e asıl olarak kendi yönetimini ayakta tutmak için ihtiyaç duyuyor. AKP-MHP-DEM ittifakından söz etmesi, buradan hareketle "Türk, Kürt, Arap ittifakı"ndan dem vurup "yeni Osmanlılık" hayallerini alevlendirmesi, bunun kanıtı.

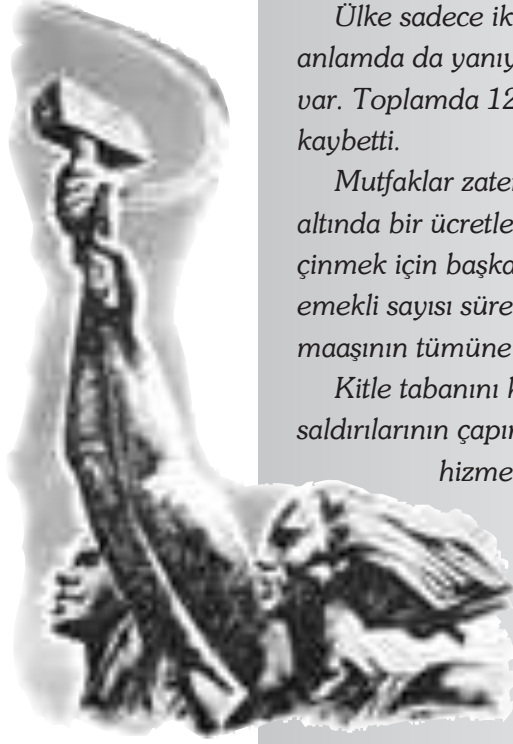
ABD'nin Ankara Büyükelçisi ve Suriye Özel Temsilcisi Tom Barrack da "Osmanlı millet sistemi"ni övmüş ve Ortadoğu için yine "model" olabileceğini söylemişti. "Türkiye bunların merkez noktası olabilir" sözleri ise, Erdoğan'ın "yeni Osmanlılık" iştahını kabartmış olmalıydı.

DEM Parti, Erdoğan'ın sözlerini yalanladı fakat bir "süreç ittifakı"ndan sözetti. TBMM'de oluşacak komisyona CHP'nin katılması konusunda da ısrar ediyorlar.

Kürt hareketinin kritik dönemlerde AKP'ye çok önemli destekler verdiği kimse için sır değil. Fakat kitle tabanı sürekli eriyen, "hasta tutsaklar" dahil hiçbir konuda adım atmamayan bir yönetim destek vermeleri, en başta DEM'e çok şey kaybettirir. DEM'in tabanından tepki alır ve DEM'i destekleyen devrimci-demokrat kesimlerden kopmasına yol açar.

Ezilen, sömürülen tüm kesimler, emperyalist-kapitalist sisteme ve onun ülke içindeki uzantılarına karşı mücadele etmedikçe, bırakalım barış ve demokrasiyi, yaşama olanağımız bile kalmayacaktır. Ülkeyi her yönden yangın yerine çevirenleri, bu topraklardan sökülüp atmadıkça, yangın sönmeyecektir!...

Ormanları da, mutfakları da yangın yerine çevirenler bilmeli ki, bu ateş onları da yakacak!

Okurlara...

Merhaba,

Ülke kavruluyor. Son 20 yılın en sıcak ayını yaşıyoruz. İstanbul bile gölgede 40 dereceyi aşan bir sıcaklığı gördü.

Bunu "iklim krizi" ile açıklıyorlar. Ama iklim krizini, azami kar hırsıyla doğaya saldıran bu sistemin yaratıyor; diğer tüm krizleri yarattıkları gibi...

Ülke sadece iklimsel olarak değil, gerçek anlamda da yanıyor. Her yerde orman yangınları var. Toplamda 12 kişi de bu yangınlarda hayatını kaybetti.

Mutfaklar zaten yangın yeri. Açlık sınırının altında bir ücretle yaşam kavgası veriliyor. Geçinmek için başka bir işte çalışmak zorunda kalan emekli sayısı sürekli artıyor. Üstelik emeklilerin maaşının tümüne haciz de koyabilecekler artık.

Kitle tabanını kaybeden AKP-MHP bloku saldırılarının çapını arttırdı. Emperyalist tekellerin hizmetinde olduğunu "süper talan yasası" ile bir kez daha ortaya koydu.

Ama halkın tepkisi, direnişi de büyüyor. Toplumun ezilen sömürülen tüm kesimleri, giderek daha büyük bölüklerle mücadeleye atılıyor.

Umudu ayakta tutan ve geleceği tayin edecek olan da budur.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimizin sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

132. Sayıda

3	PKK'nin silahsızlanması ve Suriye
4	Suruç Katliamı'nın 10. yılı
5	Dinlenme hakkı insan hakkıdır
6	Beltur işçileri direniyor
7	Kamu işçilerinin TİS süreci
8	Emekli maaşlarının tümü haczedilecek
9	Buca Belediyesi'nde CHP'nin grev kırıcılığı
10	Öğretmenler Ankara'ya yürüdü
11	Samandağ Evvel Temmuz festivali
12	Doğanın ve insanlığın kurtuluşu için
14	Fındıklı'da maden şirketine engelleme
15	Şavşat'ta miting
16	Leman dergisine gerici saldırı
17	Dürzi katliamı ve ayrıışan Suriye
18	Emine Ocak'ı kaybettik
19	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
20	İran-Irak savaşı ne anlatıyor
23	Hapishanelerde hak ihlalleri

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5 Asım Bey Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, proleterdevrimcidurus2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst.

Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028, Yayınevi sertifika no: 48918

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın, Sayı:132, Temmuz-Ağustos 2025, 20 TL(KDV %0)

Öcalan'ın Şubat ayında "PKK'nin feshi ve silahsızlanması" çağrısı, PKK tarafından olumlu karşılanmıştı. Önce 5-7 Mayıs'ta 12. Kongresi'ni toplayıp fesih kararını açıkladılar. 11 Temmuz'da ise silahsızlanma yönünde ilk adımı atarak, bir seremoni ile tüm dünyaya duyurdular.

"Seremoni" diyoruz; çünkü her şey önceden en ince ayrıntısıyla düşünüldü. Planlanmış bir sembolik tören şeklinde gerçekleşti. Törenin yeri bile özenle seçilmişti. Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi içinde yeralan Süleymaniye'nin Casena Mağarası'nda yapıldı tören. Bu mağarada İngiliz emperyalizmine karşı savaşmış Kürt lider Mahmut Benzercî'nin barındığı ve bir matbaa kurularak Kürtçe illegal der-

ajansların haber geçtiği görüldü.

Silahların yakılması

"Tarihi bir an" olarak nitelenen PKK'nin silah bırakma seremonisi, izleyenler üzerinde bir film etkisi yaratmıştı. Katılanların hepsi büyük bir sessizlik içinde, bir film izler gibi töreni izlediler.

Tören bir dağın yamacında gerçekleşti. Açıklamanın yapılacağı yere bir sahne kurulmuştu. Sahneye Abdullah Öcalan'ın son fotoğrafı yansıtıldı. Dağdan silahlarıyla birlikte merdivenden inen gerillaların başında PKK yöneticilerinden Bese Hozat bulunuyordu. Toplam 30 gerillanın yarısı kadındı.

Törende kimsenin ses çıkarmaması telkin edilmişti, fakat gerillaların görünmesiyle birlikte Kürt kadınla-

Bu tür yorumlara karşın, ateşin insanlık tarihinde ayrı bir yeri olduğu bilinir. Mitolojide ateş, bilimin ve aydınlanmanın sembolüdür. Prometheus, tanrılardan ateşi çalıp insanlığa sunduğu için cezalandırılmıştır mesela. Başta Kürtler olmak üzere Ortadoğu halklarında Newroz (yenigün) ateş yakılarak kutlanan bir bayramdır. PKK'nin tarihinde Newroz çok önemli bir yere sahiptir. Mazlum Doğan, Diyarbakır Hapishanesi'ndeki işkencelere karşı Newroz günü kendini asmıştır. Türkiye'de Newroz'un kutlanması, Kürt halkının uzun yıllar süren mücadelesi sonucu gerçekleşmiştir.

PKK açısından silahların yakılması Newroz'a bir göndermedir. Bunun bir yokoluş, yenilgi değil, yeniden doğuş, hatta zafer olduğu duygusunu verebilmek içindir.

Yakılma işleminin ardından, silahların seri numaralarının İnsan Hakları Derneği (İHD), Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) ve Özgürlük için Hukukçular Derneği'ne (ÖHD) teslim edildiği söylendi.

Sonrasında bu silahların bozuk ya da maket olduğu veya silahlarını yakan gerillaların yeniden dağa döndüklerinde silahlanacakları yönünde spekülasyonlar yapıldı. Oysa **bunların hiçbir önemi yoktu. Önemli olan, PKK'nin silahsızlanma kararı ve bunun bir şekilde ortaya konulmasıydı.** Özü bu olduktan sonra, biçiminin nasıl olduğu tali bir konuydu, hatta teferruattı.

Kaygılı ve temkinli adımlar

Tören yaklaşık yarım saat sürdü. Fakat törene dair yorumlar ve sonrasında nelerin olacağı üzerine değerlendirmeler halen sürüyor, sürecek de...

Törenin özellikle Kürt halkına çok duygusal anlar yaşattığı ortada. Onlardan biri, tören sonrası yakılan silahları göstererek **"çok bedel ödedik, ama bu son ve en ağır bedel oldu"** demesi, bunun göstergelerinden. Keza gerillaları zılgıt ve sloganlarla karşılayan **"beyaz tülbentli anneler"**den biri, onlar giderken **"çıplak gittiler"** dedi. Bir başkası, tören sonrası ağıt yaktı.

Silahlarını ve palaskalarını yakarak gitmeleri, gerillalarda ve onları izleyenlerde **"çıplak"lık** duygusu yaratmıştı. Bunun üzüntüsü yüzlerinden okunuyordu. Töreni izleyen gazetecilerden birinin sözleri ise, çok daha çarpıcıydı: **"Üç-beş kilo hafifleyerek gittiler, ama tonlarca yükü omuzlarına aldılar..."**

Gerçekten de "silahsızlanma"nın

PKK'nin silahsızlanması ve Suriye'ye yansıması

2011 yılındaki "çözüm süreci" de, "yeni süreç" de Suriye'deki gelişmeler üzerinden başladı. "Çözüm süreci" PYD'nin IŞİD'i yendiği Kobani zaferinin ardından bizzat Erdoğan tarafından sonlandırıldı. Yeni sürecin akıbetini de Suriye'deki gelişmeler belirleyecek. Suriye'de son yaşananlar ve Erdoğan'ın tutumu, "yeni süreç" in geleceği konusunda hiç umut vermiyor. Türkiye'nin "demokratikleşmesi" konusunun lafını bile etmiyoruz... Özcesi Erdoğan yönetimi, Kürt hareketinin beklediği adımları atmıyor.

gilerin basıldığı öğrenildi. Mahmut Benzercî'nin o sıralar yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin yanında yer almış olması, "Türk-Kürt ittifakı"nın bir simgesi olarak bu yerin belirlendiğini ortaya koyuyordu.

Töreni izlemeye gidenler, çok büyük güvenlik önlemleri alındığını, özellikle MİT'in her yerde olduğunu söylüyorlar. Elbette sadece MİT değil, birçok istihbarat örgütü oradaydı. Amerikan bayrağı taşıyan subaylar da görüldü.

Törene, DEM Parti başta olmak üzere çeşitli siyasi parti ve kitle örgütü temsilcileri, baro başkanları, insan hakları savunucuları, gazeteciler, güvenlik önlemleri altında götürüldü. Ayrıca birçok yabancı haber ajansı da törende yerlerini aldılar. **Aralarında Irak Merkezi Yönetimi ve IKBY temsilcilerinin de bulunduğu yaklaşık 200 kişi töreni izledi.**

Törenin önce canlı verilmesi kararlaştırılmıştı. Fakat yine "güvenlik" kaygısı ile bu karardan vazgeçildi. Törene katılanların cep telefonları, fotoğraf makineleri ellerinden alındı. Fotoğraf ve haberlerin daha sonra paylaşılacağı söylendi. Ancak tören bitmeden yabancı

rından zılgıtlar, sloganlar yükseldi. Aynı kadınlar tören sonunda ağıt yakacaklardı.

Törende yapılan açıklamanın Türkçesini KCK Yürütme Konseyi Eş Başkanı Bese Hozat, Kürtçesini PKK MK üyesi Nedim Seven okudu. Açıklamada; **"Önder Apo'nun çağrısı karşısında tutum belirlemek için, ona cevaben geldik. Bu sürece ivme kazandırmak üzere inkar ve imhaya karşı silahlandık. Özgürlük savaşçılarıyız. Önder Apo'nun 27 Şubat çağrısıyla, PKK'nin 12. Kongre kararları vesilesiyle bu adımı atıyoruz"** dediler.

"Sürecin önünü açmak" için silahlarını imha edeceklerini belirttikten sonra, büyük bir çanağın içine silahlarını ve palaskalarını bıraktılar. 30 gerillanın teker teker gelip silahını-palaskasını bırakmasının ardından silahlar ateşe verildi. Kimileri bunu "olimpiyat ateşi"ne kimileri de "Newroz ateşi"ne benzetti. PKK'liler silahları toprağa gömmek veya bir heyete teslim etmek yerine, ateşe vermeyi tercih etmişlerdi. Yakma işlemini "bir daha silahlara geri dönmeyeceği"nin kesin ilan şekline yorumlayanlar oldu. Toprağa gömülen silah çıkarılabilir, ama yakılan silah bir daha kullanılamazdı!

yükü, silahtan çok daha ağırdı. Çünkü Lenin'in de dediği gibi; *"silah elde etmeye ve bunların kullanımını öğrenmeye çalışmayan ezilen bir sınıf (ezilen bir halk -bn) köle muamelesi görmeye"* devam ederdi.

Tören sonrası, silah bırakma sürecinin birkaç ayda tamamlanacağı söylendi. *"Ankara, Erbil ve Bağdat yönetimlerinin koordinasyonunda silah bırakma noktaları oluşturulması ve örgütün silahlarını bu alanlara bırakması öngörülmüyor"* şeklinde haberler yapıldı. Fakat PKK tarafından yapılan açıklamalar, bu iddiaları yalanladı.

Cemil Bayık, *"bunlar tamamen boş konuşmalar"* dedi. *"Belki bazıları bize böyle adımlar attırmak istiyor, ama bahsettiğim koşullar yaratılmadığı sürece yeni bir grup yollayamayız"* diye ekledi. Bayık'ın *"bahsettiği koşullar"*, Öcalan'ın tecridinin kaldırılması ve *"demokratik entegre yasaları"*nın çıkarılması şeklinde. Silahlı mücadelenin ortaya çıkmasının bir altyapısı bulunduğunu söyleyen Bayık, *"bu altyapı ortadan kaldırılmaz ise, PKK silah bırakır ama yarın başka-sı silahlanır"* diyerek, temel bir gerçeği hatırlattı.

Öcalan'ın tutsak alındığı 1999 yılında PKK "Barış Grubu" adı altında Avrupa'dan gruplar göndermiş ama bu gruplar hemen tutuklanmıştı. Keza 2009 yılında "açılım" denilerek bir "barış süreci" yaratılmış, ama Habur'dan giriş yapan gruptan bazıları tutuklanmış, bazıları da yeniden Kandil'e gitmek zorunda kalmıştı.

Şimdi PKK yöneticileri, ileri sürdükleri koşullar hazırlanmadan kimseyi göndermeyeceklerini söylüyorlar. Silahlarını yakan gerilla grubu da bundan sonra faaliyetlerini, "Barış ve Demokratik Toplum Grubu" ismiyle yasal zeminde sürdüreceklerini belirttiler. Tören sonrası dağa yeniden çıkışlarını ise, Türkiye'ye girdikleri an tutuklanma tehlikesine bağladılar. Bu kez yoğurdu üfleyerek yediklerini söylemiş oldular.

Yine Suriye belirleyecek

PKK, '90'lı yılların başından itibaren "diyalog-siyasi çözüm" kulvarına girmişti. Öcalan'ın tutsak alındığı 1999'dan itibaren ise, "paradigma değişikliği" adı altında çok yönlü bir tasfiye yaşadı, emperyalistlerle ve işbirlikçileriyle "barış"ın yollarını aradı. Bunu da *"en kötü barış savaştan iyidir"*, *"her savaşın barışı olacaktır"* sözleriyle meşrulaştırmaya çalıştı.

Bugün de benzer sözleri duyuyoruz. Öcalan, 11 Temmuz'daki silah yakma töreninden önce 9 Temmuz'da PKK'lilere bir videoyla seslendi: *"Yapılan silahlı mücadele aşamasından demokratik siyaset ve hukuk aşamasına gönüllüce geçistir. Bu bir kayıp değil, tarihi bir kazanım olarak değerlendirilmelidir."*

Öcalan, Kürt halkında ve gerillalarda tedirginlik yaratan yeni süreci "zafer" gibi sunarak ikna etmeye çalışıyordu. Egemenler de bu kaygılı durumu farketmiş olmalı ki, ilk kez Öcalan'ın canlı görüntüsüyle seslenmesine razı geldiler. Buna rağmen kitlelerde sürece ilişkin kaygı ve kuşku bitmiş değil.

Nasıl bitsin ki? Daha sürecin isminde bile anlaşamadılar. AKP-MHP bloku "Terörsüz Türkiye" diyor.

PKK ise "barış ve demokratik toplum süreci" olarak adlandırılmasını istiyor. **PKK, CHP başta olmak üzere tüm muhalif kesimlerin bu sürece katılmasını, TBMM'de oluşacak "komisyon"da yer almasını isterken, AKP-MHP bloku CHP'ye ve muhaliflere saldırılarına tam gaz devam ediyor.** AHİM'den Demirtaş başta olmak üzere HDP'li siyasi tutsaklar için yeni kararlar gelmesine rağmen tahliyeler gerçekleşmiyor. Halen 30 yılı aşkındır hapishanelerde olan tutsaklar "Gözlem Kurulları" raporlarıyla içeride tutuluyor. 80 yaşındaki hasta tutsaklar serbest bırakılmıyor vb...

Özcesi **Erdoğan yönetimi, Kürt hareketinin beklediği adımları atmıyor. Daha önemlisi Suriye yeniden karıştı.** Ve Türkiye, Alevileri, Dürzileri katleden Şara yönetiminin yanında olduğunu açıkladı bir kez daha. Kürt hareketinin Suriye'de elde ettiği özerk yapıyı yoketme çabasından da vazgeçmiş değil.

2011 yılında başlayan "çözüm süreci" de, "yeni süreç" de Suriye'deki gelişmeler üzerinden başladı. "Çözüm süreci" PYD'nin IŞİD'i yendiği Kobani zaferinin ardından bizzat Erdoğan tarafından sonlandırıldı. Yeni sürecin akıbetini de Suriye'deki gelişmeler belirleyecek.

Suriye'de son yaşananlar ve Erdoğan'ın tutumu, "yeni süreç" in geleceği konusunda hiç umut vermiyor. Türkiye'nin "demokratikleşmesi" konusunun lafını bile etmiyoruz...

Son olarak bir kez daha yineleyelim; silahlı mücadele bir tercih değil zorunluluktur. Ezilen-sömürülen kesimlerin her biçimde direnmesi meşrudur, haklıdır. Silahlara yön veren de siyasettir. **Siyaseten teslim olanların, silahlı veya silahsız olmaları durumu değiştirmez. "Silahlı reformizm" in de olabileceğini pratik olarak gördük.** Silah bir "araç"tır, önemli olan "amaç"lardaki aşınma ve yön değişimidir. PKK zaten kuruluş amaçlarını terkettiğini ve farklı bir rotaya girdiğini yıllardır söylüyor.

Atlanmaması gereken bir nokta da, "fesih ve silahsızlanma" kararının sadece PKK ve Türkiye ile sınırlı tutulmasıdır. Suriye'de PYD, İran'da PJAK için böyle bir durum sözkonusu değildir. (Zaten Irak'ta PÇDK, ABD'nin Irak işgali öncesi silahlı mücadeleye son verdiğini açıklamıştı. *"Demokratik Irak Federasyonu için ABD ile her türlü işbirliğine hazırız"* dediler. Murat Karayılan da bunu teyit etmişti: *"HPG içerisinde yeralan Güney Kürdistanlı arkadaşlarımızı silahlandırıyoruz. Bunlar Demokratik Federal Irak ve Özgür Kürdistan'a katılacaklar"* -Özgür Gündem, 19 Mayıs 2003) Dolayısıyla konjonktüre göre ve bir ülke ile sınırlı tutarak "silahsızlanma" kararı almaları yeni değil.

Bugün de Suriye'deki kazanımlarını sağlamlaştırmak, İran'da olası bir saldırı durumunda harekete geçebilmek için, Türkiye'deki silahlı faaliyetlerine son veriyorlar.

Fakat bu "süreç" in nasıl şekilleneceği, sonucuna varıp varmayacağı, daha önemlisi yeniden silahlı mücadeleye dönülüp dönülmeyeceği gibi belirsizlik orta yerde duruyor.

Suruç Katliamı'nın 10. yılında Kadıköy'de eylem

Suruç Aileleri İnisiyatifi'nin çağrısı ve gençlik örgütlerinin katılımıyla, katliamın 10. yılında Kadıköy'de Halitağa Caddesi'nde eylem gerçekleştirildi.

10 yıl önce 20 Temmuz 2015 günü, SGDF'lilerin ağırlıkta olduğu bir grup genç, IŞİD'e karşı büyük bir direniş gerçekleştiren ve sonrasında savaşın yaralarını sarmaya çalışan Kobane halkıyla dayanışmak, çocuklara oyuncaklar götürmek, oradaki çalışmalara yardım etmek üzere harekete geçmişlerdi. Gençler Urfa'nın Suruç ilçesinde, Amara Kültür Merkezi'nde yapacakları basın açıklamasının ardından Kobane'ye geçecekti. Açıklamanın yapıldığı sırada, kitlenin içine giren IŞİD'li terörist, üzerindeki bombayı patlattı. 33 genç yaşamını yitirdi, onlarcası yaralandı.

Katliamın 10. yıldönümünde Kadıköy'de toplanan kitle, önce oturma eylemi yaptı. Yoğun polis ablukasına rağmen, eyleme katılım yüksek. "Kalplerimiz adalet için atsın" yazılı bir pankart açan eylemciler, katliamda yaşamını yitirenlerin resimlerini taşıdılar. Suruç'ta şehit düşenlerin aileleri yaptıkları konuşmalarda "Suruç için adalet, herkes için adalet" talebini yükselttiler. Ardından 33 düş yolcusunun isimleri okunarak "Yaşıyor" denildi. Eylemde SGDF Eşbaşkanı Berfin Polat, DEM Parti Eşbaşkanı Tuncer Bakırhan ve HDK Eş Sözcüsü Meral Danış Beştaş da konuşma yaptı.

Oturma eyleminin ardından, gençlik örgütlerinin öncülüğünde yüzlerce kişi Süreyya Operası'na doğru yürüyüşe geçti. Kadıköy Altıyol'a kadar sloganlarla yüründü. Bahariye Caddesi'nde trafik kesildi. Süreyya Operası'nın önünde 1 dakikalık saygı duruşu gerçekleştirildi. Burada gençlik örgütleri adına bir basın açıklaması yapıldı. PDD'nin de içinde yer aldığı eylem, alkışlar ve zılgıtlarla sona erdi.

Ankara'da yapılan Suruç anmasına ise polis saldırdı, 40 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların 22'si aynı gün, 18 kişi ise ertesi gün serbest bırakıldı.

Haftalık tatile de göz dikildi

DİNLENME HAKKI, İNSAN HAKKIDIR!

Turizm sektöründe çalışan işçilerin haftalık tatil hakkı, 9 Temmuz günü Meclis Genel Kurulu'nda kabul edilen bir maddeyle gaspedildi. Resmi olarak **“6 gün çalışma 1 gün tatil”** olan izin hakkı, **yeni yasa ile “10 gün çalışma 1 gün tatil”** olarak değiştirildi.

Yeni düzenleme, öncelikle iflas etmekte olan turizm sektörünün patronlarını rahatlatmak, onların karlarını güvence altına almak için gündeme getirildi. Yılda asıl olarak birkaç ay çalışan **turizm sektörü zaten çoğunlukla kayıtdışı istihdam ve aşırı çalışma üzerine kurulu bir sektör**. Bu alanda işçilerin büyük çoğunluğu geçici olarak işe alınıyor, sezon sonunda hiçbir hak ileri süremeden işten çıkartılıyor, çalıştığı süre içinde zaten doğru düzgün bir tatil hakkı olmuyor. Sektördeki ortalama bir çalışan, haftada 60 saat civarında çalışıyor. Bu tablo, sayısız iş yasasının ihlal edildiğini göstermeye yetiyor.

Yeni yasa ise, turizm sektörünün patronlarını daha da özgürleştirdi. Turizm şirketi sahibi olan Turizm Bakanı, sektörü kendi kar hesaplarına göre yeniden düzenledi. Artık turizm sektöründe çalışanların tatil ve dinlenme haklarının gaspı, çok daha kolay ve daha pervasız hale gelecek. **2024 yılı verilerine göre, turizm sektöründeki yaklaşık 1 milyon 400 bin işçi bu hak gaspından doğrudan etkilenecek.**

Elbette bu durum turizm sektörüyle sınırlı kalmayacak. **Yol bir defa açılmışken, önce kayıtdışılığın yaygın olduğu inşaat ve hizmet gibi sektörlerde gündeme getirilecek; ardından bir bütün olarak işçi sınıfı, bu saldırının hedefine oturtulacaktır.**

Yönetime geldiğinden bu yana işçi haklarını gaspetmede diğer hükümetleri çoktan geride bırakmış olan AKP ve Erdoğan, bu defa da işçi sınıfının tarihsel kazanımı olan “hafta tatili”ne göz dikmiş durumda.

Çalışmanın evrimi

Çalışmak ve üretmek en temel insan haklarından biridir. Bu nedenle kapitalizmde işsizliğe mahkum edilmiş; üretme, toplumsal üretim içinde yer alma hakkı gaspedilmiş insanların yaşadığı yıkım, sadece ekonomik değil; aynı zamanda ruhsal, manevi bir yıkımdır da.

Çalışmak ve üretmek, insanın insanlaşması sürecinin ilk basamağıdır. Elini kullanmaya, alet üretmeye başlayan canlı, “hayvan”dan ayrılmış, artık “insan”laşmaya başlamıştır. Engels’in “Maymundan insana geçişte emeğin rolü” makalesi, bu gerçeğe dikkat çeker.

Çalışmanın insan hakkı olduğunu söyledik; ancak dinlenmek de bir o kadar insan hakkıdır! **Çalışmamak nasıl insanı insanlıktan çıkarırsa, lümpenleştirir ve toplumsal bir “atık”a dönüştürürse; dinlenmeden çalışmak da benzer**

biçimde, insanın varoluşuna büyük bir saldırdır. Dinlenme hakkının gaspı, insanın kendisini fiziksel ve zihinsel olarak yeniden üretimini engeller; sürekli ve sürekli tükenmesine neden olur; sonuçta geriye kalan, fiziksel ve zihinsel bir enkazdır.

Bu nedenle çalışma olgusu, toplumsal dönüşümler ve üretim ilişkileri ile birlikte ele alınmalıdır.

Henüz sınıfların ve sömürünün olmadığı, ezen-ezilen ilişkisinin ortaya çıkmadığı ilkel komünal toplumda, çalışma da dinlenme de en doğal haliyle yaşanıyordu. Günlük gıdayı karşılamak için birlikte çalışıyor, birlikte dinleniyor, birlikte eğleniyorlardı.

Sınıflı toplumların başlangıcından itibaren ise, egemen sınıflar ezilen yoksul kesimleri ağır koşullarda çalışmaya zorladılar. Köleciler toplumda dev piramitler, Babil’in asma bahçeleri, devasa tarım ve sulama kanalları onbinlerce kölenin aynı anda kolektif üretim yapması sayesinde inşa edilebildi. Bu süreç, binlerce kölenin de ölümü pahasına gerçekleştirildi.

Köleciler toplumda, fiziksel çalışma aşağılık bir şey olarak görülüyor; toplumun en “aşağı” kesimlerinin, kölelerin, yoksulların yapması gereken bir faaliyet olarak kabul ediliyordu. Bu zorlama, tepkiyi de beraberinde getirdi. Kölelerin zamanla zorla çalışmaya karşı dirençleri oluştu. Çoğunlukla pasif direniş ya da çalışma aletine zarar vermek biçiminde bile olsa, bu direnç, köle sahipleri için bir soruna dönüştü.

Ağır çalışma koşulları ve özellikle devasa yapıları inşa ederken yaşanan “iş kazaları”, çalışmaya zorlanırken gördükleri baskı ve işkence, fiziksel çalışma ile birlikte çalışanların da aşağılanması gibi unsurlar, kölelerin direnişi ile karşılaştı. **Büyük köle isyanları, çalışma koşullarında belli iyileştirmeleri zorunlu hale getirdi.**

Haftada bir gün dinlenme, asıl olarak köle isyanlarının bir kazanımıydı. Ancak bunu bir kazanım olarak göstermemek; tersine egemen sınıfların bir lütfuna dönüştürmek için, dini gerekçeler ileri sürüldü. Yahudilerde Cumartesi, Hristiyanlıkta Pazar, Müslümanlıkta Cuma günleri, “ibadet günü” olarak tanımlandı ve bu günler tatil ilan edildi.

Bununla birlikte Antik Atina döneminden itibaren fiziksel çalışmayı öven ve köleleri daha fazla çalışmaya teşvik eden “atasözleri” üretildi. Müslümanlığın “Allah çalışmayan kulunu sevmez” ya da Hristiyanlığın “Çalışmayana ekmek yok” gibi sözleri, en bilinenleridir.

Aşırı üretim, aşırı çalışma

İnsanlık tarihinin en insanlıkdışı çalışma koşulları, kapitalizminin başlangıç evresine, “vahşi kapitalizm” dönemine aittir.

“Kapitalist uygarlığın egemen olduğu ulusların işçi sınıflarını garip bir çılgınlık sarıp sarmalamıştır. Bu çılgınlık, iki yüzyıldan beri, acılı insanlığı inim inim inleyen bireysel ve toplumsal yoksunluklara yol açmaktadır. Bu çılgınlık, çalışma aşkı; bireyin, onunla birlikte çoluk çocuğunun yaşam gücünü tüketecek denli aşırıya kaçan çalışma tutkusudur. Rahipler, iktisatçılar ve ahlakçılar bu akıl sapıncına karşı çıkacak yerde, çalışmayı kutsallaştırmışlardır.” (Tembellik Hakkı, Paul Lafargue)

Sanayi Devrimi, öylesine dizginsiz bir çalışma temposu oluşturmuştu ki, makinalar kesintisiz çalışıyor, işçiler ölümüne bir çalışma temposunun içinde makinaların çarkları arasında öğütülüyordu. Taşradan sanayi bölgelerine akan milyonlarca insan, fabrikaların yakınlarında, içinde yaşamının mümkün olmadığı izbelerde kalıyor, kanalizasyon akan sokaklardan yürüyerek, her gün fabrikanın kocaman ağızından içeri yutuluyorlardı. İngiltere’de “sıcak yataklar” kavramı bu dönemde ortaya çıktı. Bir grup işçi makinaların başında çalışırken, başka bir grup, küçük bir odada balık istifi yatarak, birkaç saatlik bir uykudan sonra kalkıyor ve makinaların başına geçiyor; onların kalktığı yataklara başka işçiler yatıyor, böylece üretim kesintisiz devam ediyordu. 18-20 saate varan mesailer normalleşti. 1789’da o görkemli Fransız İhtilali’ni gerçekleştirmiş olan Fransız işçi sınıfı, günde 16 saat çalıştırılıyordu.

Buharın bulunması ve makineleşmenin başlamasının ardından kapitalist ekonomi şaha kalkarak ilerliyor; ve işçilerin kanını-emeğini sömürerek devasa atılımlar gerçekleştiriyordu. Ezilen ve sömürülen sınıflar, kölelik sisteminden çok daha kötü kölelik koşullarının içine düşmüşlerdi.

Kapitalizm öncesi bütün toplumsal sistemlerde, “aşırı üretim” kavramı yoktur. Pazarda satmak üzere meta üretimi ve ticaret giderek gelişmekte olsa bile, ihtiyacın çok üzerinde aşırı bir üretim için ekonomik koşullar henüz olgunlaşmamıştır. **“Aşırı üretim”, kapitalist ekonomik sisteme özgü bir kavram, kapitalizmin ekonomi ilkelerinden biridir. Ve bu aşırı üretim, işçilerin “aşırı çalıştırılması” üzerinden gerçekleştirilir.**

Dinlenme hakkı

Aşırı sömürü koşulları altında giderek güçlenen işçi sınıfı, yaşam ve çalışma koşullarını iyileştirme mücadelesini de hızla yükseltti. 1700’ler Fransız İhtilali ve Paris Komünü’nün yanısıra, İngiltere başta olmak üzere sayısız işçi hareketine tanıklık etmiştir. **1848 Devrimleri ise, önemli bir dönüm noktasıdır.** Ocak 1848’de İtalya’da başlayıp, Avrupa’da 50’den fazla ülkede etkili olmuştur. Avusturya ve Macaristan’da serfliğin kaldırılması, Danimarka’da mutlak monarşinin kaldırılması gibi siyasi sonuçlarının yanısıra, Fransa, Hollanda, İtalya ve Alman Konfederasyonu devletlerinde işçi sınıfının önemli haklar elde etmesini sağladı. İşgününün

bazı ülkelerde yasal olarak 12 saate, bazı ülkelerde 11 saate, Paris gibi bazı yerlerde ise 10 saate indirilmesi, bu hakların en önemlilerinden biriydi. Ardından tüm dünyada 8 saatlik işgünü mücadelesi yükseldi.

Marks'ın damadı **Paul Lafargue'nin 1883 yılında yazdığı "Tembellik Hakkı" kitabı, işçilerin ağır ve aşırı çalışma koşullarına karşı savaşıyor, dinlenme hakkının zorunluluğunu anlatıyordu. "Ona göre, 19. yüzyıldan beri işçi sınıfının başına bela olan şey "aşırı çalışma"ydı. Bu tempo, işçileri her türlü düşünsel yozlaşmaya, organik rahatsızlıklara götürüyordu."**

Aynı kitapta Rousseau'nun 1758 tarihli mektubundan şu alıntı vardır: *"Halkın, ekmeğini kazanmak için harcadığı zamandan başka zamanı yoksa, yazık. Ekmeğini sevinçle yiyebilmesi için de zamanı olması gerek. Yoksa, uzun süre kazanamaz olur ekmeğini. Halkın çalışmasını isteyen şu adaletli ve iyiliksever Tanrı, onun dinlenmesini de ister. Doğa da halkın aynı zamanda çalışmasını ve dinlenmesini; didinmesini, aynı zamanda da haz duymasını ister. Çalışmaya karşı duyulan tiksinti, yoksul insanları çalışıp didinmekten daha çok bunaltır."*

1817 yılında İngiltere'de ütöpik sosyalist Robert Owen *"8 saat çalışma, 8 saat eğlence ve 8 saat dinlenme"* sözleri ile 8 saatlik işgünü kavramını ortaya atmış, bu slogan hızla yayılmıştır. Ancak somut bir hedefe dönüşmesi, 1848 Devrimleri'nin ardından gerçekleşti. Önce 1856'da Avusturyalı proleterler bir işgünü boyunca çalışmadılar ve "8 saatlik işgünü" talebini yükselttiler. 1886'da 200 bin Amerikalı işçi 1 Mayıs günü yine bu taleple iş bırakma eylemi yaptı. İşçilerin 8 saatlik işgünü mücadelesi, tüm dünyada kutlanan 1 Mayıs'ı doğurdu.

Sömürü politikalarına karşı mücadele

İşçi sınıfının bütün kazanımları, çok uzun ve ağır mücadeleler sonucunda elde edilmiştir. Direnme ve mücadele gücü zayıfladığında, hak gaspları peşpeşe yağar; kazanımları birer birer elinden gider.

Bugün 8 saatlik işgününün kamuda ve özelde çok sınırlı bir alanda geçerli olduğunu, ortalama çalışma süresinin 10 saat ve üzerine çıktığını biliyoruz. **Kapitalizmden bile önce kazanılmış bir hak olan "hafta tatili"ne, turizm sektörü üzerinden başlatılan saldırı ise, çok daha büyük bir hak gaspına işaret ediyor.** Üstelik bununla sınırlı kalmayacağını ve başka sektörlere de yayılacağını öngörmek yanlış olmaz.

Ülkemizde işçi sınıfının yaşadığı hak gaspları bununla sınırlı değil. 1990'larda başlayan ve 2000'lerde hız kazanan özelleştirme politikaları, işçileri güvencesiz çalışmaya, düşük ücretlere ve aşırı çalışmaya mahkum etti. Bugün toplam çalışanların yüzde 70'ine yakını asgari ücret ve civarı ücret alıyor. Asgari ücret ise, açlık sınırının altında kalıyor. Emekliler, emeklilik sonrası da çalışmak zorunda kalıyor, yoksa açlıktan ölüm tehlikesi yaşıyor. 2024 verilerine göre Türkiye'de çocukların yüzde 23'ü çalışıyor. MESEM uygulaması ile çocukların çok düşük ücretlerle ve güvencesiz koşullarda sömürülmesi, çalışırken ölmesi devlet güvencesi altına alınıyor.

Bütün bunlar, **Türkiye'de işçi sınıfı başta olmak üzere tüm ezilen ve sömürülen kesimlerin, sendikal örgütlülük başta olmak üzere örgütlü gücünü ve mücadele gücünü ne kadar kaybetmiş olduğunu göstermeye** yetiyor. Kaybettiğimiz haklarımızı geri almak için harekete geçmeli, örgütlenmeli, mücadele etmeliyiz.

İşten çıkarılan Beltur işçileri direniyor

İstanbul Büyükşehir Belediyesi iştiraklerinden Beltur'da çalışan Disk/Dev Turizm-İş üyesi 3 işçi 17 Haziran tarihinde işten çıkarılmıştı. **İşçilere; işten çıkarılma sebebi olarak amirlerine hakaret ve performans düşüklüğü gibi bahaneler sunuldu. 3 öncü işçinin asıl işten çıkarılma sebebi, patron-sarı sendika işbirliğidir.**

Beltur'da yetkili sendika Türk-İş'e bağlı sarı sendika TOLEYİS. İşçilerin kendi aralarında kurdukları whatsapp grubunda; işçilerin aidatlarıyla zenginlik içinde yaşayan ve işçiyi görmezden gelen TOLEYİS yöneticilerini eleştirdikleri için, CHP'li belediye 3 işçiyi işten çıkardı.

İşten çıkarıldıkları tarihten itibaren sendikaları Dev Turizm-İş ile birlikte Beltur tesislerinin önünü eylem alanına çeviren ve basın açıklamaları ile yaşadıklarını anlatan işçiler; işe iade edilene kadar mücadelelerine devam edeceklerini belirterek yaşadıkları süreçleri aktardı: *"İşten atılmamıza sebep olarak gösterilen whatsapp grubundaki yazışmalarımız TOLEYİS yöneticilerini eleştirmektedir. TOLEYİS yöneticilerinin Beltur'da da yönetici olduğunu bilmiyorduk. Yetkili sendikaya karşı sesler çok yükselmeye başladığı için, sendikanın şikayetiyle işten çıkarıldık. Hakkımızı alana kadar mücadelemize devam edeceğiz."*

Direnişlerinin 7. gününde Bozdoğan Kemer'i'ne çıkarak "İşimizi Geri İstiyoruz" yazılı pankart açan ve talepleri karşılanana kadar kemerden inmeyeceklerini söyleyen işçilere polis, direnen işçilerin hayatını tehlikeye atacak şekilde müdahale etmişti. Eylem devam ederken, Dev Turizm-İş İBB yöneticilerine *"TOLEYİS teşvikiyle alınan bu karar geri alınsın, hukuksuzca işten atılan işçiler işe iade edilsin"* çağrısında bulunmuştu.

7 Temmuz günü ise 3 işçi ve Dev Turizm-İş temsilcileri eylemlerini Saraçhane'ye kaydırarak kendilerini parmaklıklara zincirledi.

Eyleme polis demir kesme makasıyla müdahale etti. 3 işçi ve 4 sendika temsilcisi gözaltına alındı. İfade işlemlerinin ardından işçiler ve sendika temsilcileri serbest bırakıldı. Gözaltından sonra yapılan açıklamada *"Beltur yöneticilerine buradan sesleniyoruz, bu haksızlıkta imzası bulunanlar mutlaka hesap verecekler ve arkadaşlarımız işe iade edilene kadar mücadelemize devam edeceğiz. Beklemediğiniz anda beklemediğiniz yerde karşınıza çıkmaya devam edeceğiz. İşçiler açken patronlara huzur yok bu da böyle biline"* denildi.

İşçiler 17 Temmuz günü Gazhane'de bulunan Beltur şubesi önünde oturma eylemi yaptılar.

26 Temmuz günü ise eylem yeri Mecidiyeköy Beltur oldu. İşçiler Beltur içinde oturma eylemi başlattılar. Polis tehdidi ve Beltur yönetiminin tesisi kapatmasına rağmen, işçiler eylemlerini sürdüreceklerinin açıkladılar.

Belediyede örtülü taşeron sistemi

Beltur'da yaşanan sorun, bir yanıyla da belediyelerdeki taşeron sisteminin şekil değiştirerek

devam etmesinden kaynaklanmaktadır. Belediyenin kadrolu işçilerle yapması gereken işler, iştirak şirketlere devredilmekte; işçiler burada daha yoğun sömürüye, daha ağır çalışma koşullarına ve daha güvencesiz bir çalışmaya mecbur bırakılmaktadır.

Belediye iktisadi iştirakleri olarak 1980'lerin ortasında kurulmaya başlayan belediye şirketleri hızla yaygınlık kazandı. 1982 Anayasası'nda belediyelerin şirket kurmasına engel teşkil eden bir madde bulunmuyordu.

Kuruluş aşamasında bu şirketlerin denetiminin tümüyle kamusal mekanizmaların dışında kalışı, o dönemde ciddi yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarını gündeme getirmişti. Daha sonra belediye şirketlerinin denetimi Sayıştay'a verildi ancak bu şirketlerin hala herhangi bir denetime uğramadığı biliniyor.

Mesela **İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin 30 şirketi bulunuyor. Belediyenin toplam bütçesi 60 milyar TL'ye yaklaşırken bunun 40 milyar TL'den fazlası belediye şirketlerinden kaynaklanıyor.** Yani İstanbul'da gerçekleşebilecek projeler için Hazine yardımı, İller Bankası kredileri gibi merkezi yönetimden gelecek finansmandan fazlası belediye şirketlerinden sağlanıyor.

Peki bu şirketler bu kadar geliri nasıl elde ediyor?

İşçileri sömürerek.

Kamu kuruluşlarında taşeron kaldırıldı ancak belediyelerdeki taşeron işçiler 2018'de yürürlüğe giren KHK ile belediye bünyesindeki şirketlere geçirildi. Taşeron sistemi bitmedi; belediye şirketleri aracılığıyla kalıcı hale getirildi. **Günümüzde belediyelerin norm kadrosundaki işçi sayısı 34 bin civarındayken belediye şirket işçilerinin sayısı 700 bini buluyor.**

Kadrolu işçiler günden güne azalırken belediye şirketlerindeki işçilerin sayısı artış gösteriyor.

Aynı hizmeti yapmalarına rağmen kadrolu işçilerin özlük hakları, toplu iş sözleşmeleri daha nitelikli oluyor. Belediye şirketleri kamu değil özel tüzel kişiliğe sahip olduğu için kadrolu işçi ve şirket işçileri arasında ciddi ücret ve hak farkları bulunuyor. Norm kadrolu işçilerin ücreti şirket işçilerinden ortalama yüzde 30-40 fazla oluyor. Bazı birimlerde yüzde 80'e çıktığı bile görülüyor aradaki farkın. Belediye şirket işçileri çok daha kolay işten çıkartılabilir.

Şirket işçilerine belediyeler eliyle kölelik koşulları dayatılıyor.

Kamu işçilerinin TİS süreci devam ediyor MİLİTAN EYLEMLER GEREKİYOR!

600 bin kamu işçisini ilgilendiren “Kamu Toplu İş Sözleşmesi Çerçeve Protokolü” süreci devam ediyor. Hükümetin oyalama ve çok düşük zam oranı önerme taktiklerine karşı, kamu işyerlerinde örgütlü işçi sendikaları eylem kararı aldılar ve uygulamaya geçtiler.

Ocak ayında başlayan “Kamu Çerçeve Protokolü” sürecinin ilk görüşmesi, 27 Şubat’taydı. Ardından belirli aralıklarla 4-5 görüşme daha yapıldı. Her görüşme sonrası işbirlikçi sendikacılar “bakanlık bir öneriyle gelmedi” türünden, sızlanmanın ötesine geçmeyen açıklamalar yaptılar.

İşçilerin tepkisi üzerine ilk eylem, 18 Haziran tarihinde gerçekleşti. Ardından eylem takvimi çikardılar.

Sürecin başlamasıyla ilk eylemin yapılması arasında neredeyse 6 aylık bir dönem var. Üstelik eylemler, zamana yayılmış ve oldukça geri biçimlerde belirlenmiş durumda. Ardından 12 askerin metan gazından zehirlenip yaşamını yitirmesini bahane eden Türk-İş, “eylemlere geçici ara verdiğini” ilan etti.

Tıkanan TİS süreci

Kamu işyerlerinde Türk-İş ve Hak-İş örgütlü. DİSK’e bağlı Dev Sağlık-İş ise bazı kamu hastanelerinde örgütlü. DİSK’in örgütlülüğü çok az olduğundan TİS görüşmelerini Türk-İş ve Hak-İş sürdürüyor.

Türk-İş ve Hak-İş görüşmelere ortak hazırladıkları teklifle katıldılar. Sundukları teklifte, 2025 yılının ilk altı ayı için yüzde 50, ikinci altı ayı için yüzde 25 zam, ayrıca yüzde 10 refah payı istediler.

Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenler Sendikası (TÜHİS) tarafından sunulan ilk teklif, 2025’in ilk altı ayı için yüzde 16, ikinci altı ayı için yüzde 8’den başlayarak, yüzde 17 idi. Sonrasında yüzde 24’e kadar çıktılar. Yüzde 24 sadece ilk 6 ay için geçerli. Sonraki ikinci, üçüncü ve dördüncü 6 aylıklar için ise enflasyon oranında artış şeklinde.

Teklif TÜHİS tarafından sunulsa da, kamu işyeri olduğundan asıl muhatap Erdoğan yönetimidir. Görüşmelerde sürekli oyalama taktiği güden yönetim, işçilerin 18 Haziran’da Çalışma Bakanlığı önünde yaptıkları eylemden sonra teklif sundu.

Sunulan teklifler arasında uçurumlar var. Üstelik TÜHİS’in teklifi, hileli TÜİK ve Merkez Bankası enflasyon oranlarının bile çok çok gerisinde. Merkez Bankası 2025 enflasyon hedefi yüzde 24’tür. 2025 yılı için asgari ücrete yüzde 30 zam yapılmışken (ki zam işçinin eline geçmeden açlık sınırının altına düştü) kamu işçisine yüzde 24 zamlamak, işçileri açlığa mahkum etmektir. Gerçek

AKP il binalarının önünde atılan “hükümet istifa” sloganı, işçilerin tepkilerinin boyutunu ortaya koyuyor. Kaldı ki kamuda çalışanların çoğu -özellikle son yıllarda- AKP referansı ile işe girdi; buna rağmen “hükümet istifa” sloganını atmaları, hem devleti hem de işbirlikçi sendikacıları oldukça korkutmuş benziyor.

enflasyondan bahsetmiyoruz bile. Çünkü sunulan teklif gerçek enflasyonun yanından-yöresinden geçmiyor.

Diğer yandan işçi sendikalarının sunduğu teklif de yeterli değil. Türk-İş’in Haziran 2025 için açıkladığı açlık sınırı 26.115 TL, yoksulluk sınırı ise, 85.065 TL. Türk-İş’in talebi ise “yoksulluk sınırı”nın çok gerisindedir.

Sendika konfederasyonlarının, açıkladıkları rakamlar üzerinden ücret istemeleri gerekirken, bunu talep etmediklerini ve bu uğurda mücadele vermediklerini görüyoruz.

Ricacı tutumla hak elde edilemez.

İşbirlikçi Türk-İş yöneticileri, süklüm-püklüm duruşla, ricacı bir tutumla süreci götürmeye çalışıyorlar.

Oysa her muharebenin ön hazırlığı belirleyicidir. Hazırlık sürecinde taban komitelerini işler hale getirip basitten karmaşığa bir eylemsellik sürecine girmek, ardından grev hazırlık komitelerini oluşturup, grevi bir tehdit aracı olmaktan çıkarıp fiilen devreye sokmak gerekir. Türk-İş ve Hak-İş bunları yapmadığı gibi, işçileri oyalamayı tercih ettiler. Yönetimin “oyalama taktiği”nden yakınırken, kendileri de aynı taktiği işçilere karşı uyguladılar.

Ta ki, işçilerin basıncı kendisini somut bir biçimde gösterene dek... Ancak o zaman bir “eylem takvimi” açıkladılar.

Bu eylem takvimine göre; 1. hafta, sabah işbaşı yapmadan işyerlerine 500 metre mesafeden yürüyüş ve işyeri önünde basın açıklaması;

2. hafta, işbaşı yapıldıktan sonra 2 saatlik oturma eylemi ya da yarım gün iş bırakma; 3. hafta, mesai bitiminde işyerini terketmeme ve eylemi sabaha kadar sürdürme, 4. hafta, 81 ilde AKP il binalarının önünde basın açıklaması; 5. hafta, 1 günlük grev.

Hak-İş Konfederasyonu’nun “eylem programı” ise, öğle molalarında ve mesai bitimlerinde kollarına siyah kurdele takarak işyerleri önünde oturma eylemi yapmaktan ibaret. Çok geç kalınmış ve oldukça pasif bir eylem takvimi. Belli ki Hak-İş süreci hiç eylem yapmadan götürmek istiyordu, işçilerin basıncına dayanamayıp bir şeyler yapmak zorunda kaldı.

DİSK’e bağlı Dev Sağlık-İş ise sembolik Ankara yürüyüşü dışında bir varlık göstermiş değil.

Sınıflar tarihi, sızlanmakla, rica-minnetle hiçbir hakkın elde edilemediğini göstermiştir. İşçi sınıfı işbirlikçi sendikaları aşarak eylem gücünü ortaya koymadıkça, iyi bir TİS imzalanması mümkün değildir.

İşçilerin öfkesi ve örgütlü gücü belirleyicidir

İşçi ücretlerinin alım gücü her geçen gün düşüyor, ücretler enflasyon karşısında giderek eriyor. Yüzde 24’lük zam teklifi, işçileri sefaletle mahkum etmektir. Bu yüzden işçilerin tepkileri oldukça yüksek.

AKP il binalarının önünde atılan “hükümet istifa” sloganı, işçilerin tepkilerinin boyutunu ortaya koyuyor. Kaldı ki kamuda çalışanların çoğu -özellikle son yıllarda- AKP referansı ile işe girdi; buna rağmen “hükümet istifa” sloganını atmaları, hem devleti hem de işbirlikçi sendikacıları oldukça korkutmuş benziyor.

1989’da Özal hükümeti döneminde de yüzde 40 zam teklifiyle gelmişlerdi. İşçilerin o dönem de en çok attığı slogan, “hükümet istifa”ydı. **O dönemki TİS süreci “bahar eylemleri”ne yol açmıştı. Yüzde 40’ta ısrar eden Özal hükümeti, bu eylemlerin sonucunda yüzde 140 zam vermek zorunda kalmıştı.**

Şimdi de gerçek enflasyon oranıyla oynayıp “hedef enflasyon” diye bir şey uydurup yüzde 24’ü öneriyorlar. Erdoğan yönetiminin bu komik teklifi olsun, işbirlikçi sendikaların oyalama çabası olsun, işçi sınıfının eylemleri karşısında hükümsüzdür. Her şey işçi sınıfının koyacağı tavra bağlıdır.

Türk-İş yöneticileri, işçilerin öfkesi ve tepkisi karşısında yeniden eylemlere başlamak zorunda kalacaklardır. Zaten Türk-İş’e bağlı Harb-İş, 9 Temmuz günü İstanbul’dan Ankara’ya yürüyüş başlattı.

Sendikaların eylem gücü yükseltilmelidir. Son sözü işçi sınıfı söyleyecektir.

71 yaşında bir inşaat işçisi öldü

Kaza değil cinayet!

Her yıl günde en az 5 işçinin öldüğü bir ülkede yaşıyoruz. İş cinayetlerinde Avrupa'da açık ara birinciyiz. Dünyada ise üçüncü sırada yer alıyoruz. Ve bu sıra yıllardır değişmiyor.

İş cinayetlerinin en fazla görüldüğü işkollarının başında inşaat geliyor. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) verilerine göre geçen yıl 656 işçi inşaatlarda öldü. Bu yıl da neredeyse her gün inşaatlarda ölen işçi haberleri geliyor. Son olarak 19 Haziran günü Selami Şimşek isimli bir inşaat işçisi hayatını kaybetti.

Selami Şimşek, Yozgat'ın Sarıkaya ilçesinde 6 katlı bir inşaatın en üst katından düşmüştü. İSİG Meclisi Şimşek'in ilk iş günü olduğunu ve kayıtsız çalıştırıldığını bildirdi.

Zaten iş cinayetlerinin en önemli sebeplerinin başında kayıtsız çalışmanın geldiğini biliyoruz. Yanı sıra uzun saatler ve ağır koşullarda çalıştırma, işin hızlı bitirilmesi yönündeki baskılar, işçi sağlığı ve güvenliğine önem vermeme, denetimsizlik, cezasızlık, sendikasızlık gibi nedenleri sıralayabiliriz.

Selami Şimşek'in ölümünde de kayıtsız çalışma başta olmak üzere bu nedenlerin hepsi bulunuyor. Yerel gazeteler inşaatla çalışmanın durdurulduğunu ve 4 kişinin gözaltına alındığını yazıyor ama bu cinayetlerin asıl sorumlusu olan patronların her zaman işin içinden sıyrıldığı kimse için sır değil.

Son yıllarda özellikle inşaatlarda ölümlerde 65 yaş üstü kişiler artmaya başladı. Selami Şimşek de 71 yaşındaydı. 71 yaşında inşaat gibi ağır çalışma koşulları olan ve ölümlerin en fazla olduğu bir işkolunda onu çalışmaya zorlayan koşulları tahmin etmek hiç zor değil.

Emeklilerin geçim koşulları ağırlaştıkça 65 yaş üstünde çalışanların sayısı da artıyor. Üstelik en ağır işkollarında ve kayıt dışı çalışmak zorunda kalıyorlar. Ardından iş cinayetlerinde yaşlı işçilerin ölüm haberleri ard arda geliyor. İSİG Meclisi geçen yıl 65 yaş üstü 96 altı işçinin öldüğünü tespit etti. Bu yıl bu oranın daha da artması şaşırtıcı olmayacak.

En düşük emekli aylığı 14 bin TL, buna karşın açlık sınırı 30 bine ulaştı. Yani emekliler açlık sınırının yarısıyla sürünmeye terk edilmiş durumda. Bu koşullarda daha fazla emekli çalışmak zorunda kalıyor. Emekli bile olamayıp sosyal yardımlarla geçinen yaşlıların durumu daha da kötü. Dolayısıyla her geçen gün daha fazla yaşlının çalışırken ölüm haberleri artıyor.

Hal böyleyken Erdoğan yönetimi, Temmuz ayında asgari ücrete ve emeklilere zammın gündemlerinde olmadığını söylüyorlar. Onların gündemine alıracak olan işçi ve emekçilerin eylemleri olacak. İş cinayetlerini durdurmanın, yaşlıların hayat koşullarını düzeltmenin tek yolu da mücadeleden geçiyor.

Emekli maaşlarının tümü artık haczedilecek

Emekliler, çektikleri krediyi ödeyemez hale geldiklerinde, banka artık maaşın tümüne el koyabilecek.

Emekliyi açlıktan ölmeye mahkum eden bu yeni düzenlemeye ilişkin Emekliler Dayanışma Sendikası'nın yaptığı açıklamayı yayınlıyoruz.

Sürekli ekonomik sosyal haklarımıza el konuyor, hukuki haklarımız yok ediliyor.

CB Hükümeti'nin eli, emeklinin cebinden çıkmıyor.

2000 yılından bu yana aylıkları sürekli azaltılan emekliler, uzun süredir kredilerle ve kredi kartlarıyla yaşamaya çalışıyor. Bugün kredileri ödeyemez noktaya geldi. Bunun için önlem almak, emeklileri rahatlatacak düzenleme yapmak yerine, bir haftalık ihtiyaçlarını ancak karşılayan emekli aylığına el koymanın yolunu açıyor.

Bankaların karını artırma görevini toplumsal sorumluluğunun önüne koydu ve emekli aylıklarına haciz koyma kararı aldı. Bir Yargıtay kararını esas alarak resmi gazetede yayınlatarak yasa gibi uygulanacak hale getirdi. Hukuk kurallarına aykırı mevcut yasalarla çelişen bir durum uygulanacak.

Emekliler olarak yapmamız gereken bize karşı organize bir şekilde sürdürülen ekonomik hak saldırılarını durdurmaaktır. (...)

Türkiye'de emekli maaşlarının haczedilmesi, 5510 sayılı Kanun'un 93. maddesi ile düzenleniyor. Bu maddeye göre, emekli maaşları, SGK prim borçları ve nafaka borçları dışında haczedilemez. Ayrıca, İcra ve İflas Kanunu'nun (İİK) 83/a maddesi, haczedilemezlikten önceden feragatin geçersiz olduğunu açıkça belirtiyor. Yani, bir emekli kredi alırken maaşına haciz konulmasına rıza gösterse bile, bu rıza

hukukten geçersiz sayılıyor ve bankalar bu rızaya dayanarak maaş üzerinde kesinti yapamıyordu. Ancak, Yargıtay'ın 2025 tarihli yeni içtihat birleştirme kararı, bu yerleşik anlayışı değiştirdi. Karara göre, emeklilerin kredi sözleşmelerinde açıkça verdikleri rıza ve onaylar, Anayasa'nın 48. maddesindeki "çalışma ve sözleşme hürriyeti" ilkesine dayanarak, bankaların maaşlara bloke koyma yetkisini meşru kılıyor.

Tüketici kredisi nedeniyle verilen hapis, takas, mahsup vb. onay ve rıza talimatları nedeniyle banka, emekli maaşına doğrudan bloke koyabilecek. Emekli aylıklarının tüketici kredisi gecikmesinde banka tarafından bloke edilebileceği, Yargıtay tarafından içtihatları birleştirmeye kesin karara bağlandı.

Yargıtay İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulunun konu ile ilgili kararı Resmi Gazete'de yayımlandı. Bundan sonraki süreçte emeklinin de rızasının olması halinde bankalar emeklilerin maaşlarına bloke koyma yetkisine sahip olacak. Karar, bazı üyelerin itirazlarına rağmen oy çokluğuyla kabul edildi. (haber sitesi)

17/07/2025 tarih ve 32958 sayılı kararla Resmi Gazetede yayımlandı.

Bu kabul edilemez bir karar.

Emeklilik yaşlılığın ekonomik sosyal güvencesidir!

Emeklilerin, yaşlıların hayatı değerlidir!

Piyasa koşullarına ve sermaye kurumlarına terk edilemez!

Gebze Sendikalar Birliği Filistin için eylem yaptı

Gebze Sendikalar Birliği, İsrail'in Gazze'de yürüttüğü katliamı lanetlemek, Filistin halkının yanında olduğunu söylemek için, Filistinli sendikacılarla birlikte, 4 Temmuz günü Gebze Kent Meydanı'nda protesto eylemi yaptı.

Eski Çarşı Çeşme önünden başlayan yürüyüşe metal ve petro-kimya başta olmak üzere çeşitli sektörlerden işçiler katıldı. Kent Meydanı'na kadar sloganlarla yapılan yürüyüşün ardından meydan-da konuşmalar yapıldı.

DSB'li bir metal işçisi

Buca Belediyesi'nde CHP, grev kırıcılığına devam ediyor

Buca Belediyesi'nde Genel-İş 5 No'lu Şube'de örgütlü 1763 işçinin; aylardır ödenmeyen ücretleri için 18 Haziran'da başlattığı iş bırakma eylemi, 27 Haziran'da belediye ile yapılan anlaşma sonucunda bitirildi. Ancak grev devam ederken, CHP'li belediyeler de grev kırıcılığı kararlılıkla sürdürdüler.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne ve çevre ilçe belediyelerine ait çöp araçlarıyla grev kırıcılık yapıldı. Buca Belediyesi Başkanı Görkem Duman günlerdir grev kırıcılığı şova dönüştürerek çöp topladı. Duman'a belediye bürokratları, CHP il ve ilçe yöneticileri, iş bırakmayan kimi işçiler yardım etti. İzmir Büyükşehir Belediye grevi sırasında, İzBB Başkanı Cemil Tugay'ın pervasızca savunduğu grev kırıcılık, Buca Belediyesi'nde de aynı biçimde sürdürüldü.

Belediye Başkanı Görkem Duman; sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada ücretlerin ödenmemesinin sebebinin iktidarın yaptığı kesintiler olduğunu söyledi. Oysa biliyoruz ki **Belediyeler Yasası'na göre; "Belediyelerde personel ücretleri, belediye gelirinin yüzde 30'unu geçemez."** Herhangi bir şarkıcıya milyonlarca TL bütçe ayırabilen CHP'li belediyeler; işçi ücretleri söz konusu olduğunda tasarruf yapmaları gerektiğini hatırlıyorlar!

Eylemin 6. gününde, iş bırakma eylemi yapan yaklaşık 200 işçiye "23 Haziran 2025 tarihi itibarıyla Buca Belediyesi'ndeki görevlendirmenize son verilmiştir" mesajı gönderildi. Bir süre önce İzmir Büyükşehir Belediyesi'nde gördüğümüz gibi, greve devam eden işçilere işten çıkarılma sinyali verildi.

Buca Belediyesi işçileri neden grev yaptıklarını bir metinle anlattı:

"Biz Buca Belediyesi emekçileri, 18 Haziran 2025 tarihi itibarıyla İş Kanunu'nun

34. maddesinden doğan iş edinmeme hakkımızı kullanmaya başladık. Bu kararımız keyfi değil, yaşadığımız ağır mağduriyetin bir sonucudur. Aşağıdaki nedenlerle bu haklı ve meşru mücadeleyi başlattık:

1. Yaklaşık bir yıldır maaşlarımızı düzensiz ve eksik alıyoruz. Aylarca bekletiliyor, çoğu zaman parça parça yatırılıyor.

2. 2025 yılbaşına gıda kartımızı alamayarak başladık. Çocuklarımızın temel ihtiyaçlarını karşı-

layamaz hale geldik.

3. Ramazan Bayramı'nda maaşımızı alamadık. Bunun üzerine iki buçuk gün süren bir eylem gerçekleştirdik.

4. Bu eylemi, Belediye Başkanı'nın "Mayıs sonuna kadar tüm alacaklarınızı ödeyeceğim." sözü üzerine sonlandırdık. Ancak bu söz tutulmadı.

5. Bugün Haziran ayındayız. Nisan maaşımızın yarısı hala ödenmedi. Geçim sınırının altında yaşamaya mahkum ediliyoruz.

6. Kurban Bayramı'nda sorumluluk gösterdik., sözler tutulmasa da çalışmaya devam ettik. Çünkü işimizi, kentimizi, halkı önemsiyoruz.

7. Ancak artık bıçak kemiğe dayanmıştır. Bizler emeğimizin karşılığını istiyoruz. Hakkımız olanı talep ediyoruz.

8. Maaşlarımız eksiksiz ve zamanında ödenene kadar, işçi olarak onurumuz ve emeğimiz değer görene kadar iş başı yapmayacağız.

9. Tüm baskılara, tehditlere ve yıldırma girişimlerine rağmen bu mücadeleyi sürdüreceğiz. Çünkü bu haklı mücadele yalnızca bizim değil, emeğiyle geçinen herkesindir."

İzmir-Dikili'de, sendikalaş-tıkları için işten atılan Queen Tarım işçilerinin düşük ücretlere, tacizlere, tehditlere ve örgütsüzleştirmeye karşı verdikleri mücadele sürüyor.

Queen Tarım, Avrupa pazarında çiçek üretiminde lider olarak tanınan Danimarka merkezli Queen Flowers şirketinin Türkiye firması. Şirket 2004 yılında yurtdışında üretime başlıyor ve yurtdışındaki üretimin kar oranını görünce Türkiye'de bir firma kuruyor. Queen Tarım firması 2012 yılından beri İzmir/Dikili'de faaliyet gösteriyor.

Direnış nasıl başladı

Firma bünyesinde çalışan, **yüzde 85'ini kadın işçilerin oluşturduğu 353 işçi; 2 senelik bir sendikal çalışmanın ardından DİSK/BTO-SEN'de (Birleşik Tarım Orman İşçileri Sendikası) örgütlendi.** Çalışma Bakanlığı 2024 Kasım ayında işyerinde BTO-SEN'in yetkili sendika olduğunu tespit etti. Tespitin ardından patron bu karara itiraz etti. BTO-SEN üyesi Queen Tarım işçilerinin toplu sözleşme mücadelesi böyle başladı.

Sendika ve firma arasında toplu sözleşme

Queen Tarım işçileri direniyor

görüşmeleri başladı. 30 madde üzerinde anlaşma tutanak altına alındı. Toplu sözleşme görüşmelerinde ücret zammı konusunda ise süreç tıkanı.

Patron 2025 yılı için yüzde 0 zam dayattı. İlk hazırlanan taslak üzerinden de yüzde 27 oranında geri adım atarak, bunu işçilere dayattı. Ücret maddeleri dışında, toplu sözleşme taslağında itirazının en çok yoğunlaştığı madde "Sabah paydosunda işçilere bir adet simit/poğaça verilmesi" maddesiydi. Sendika, işyeri komitesinin kararına uygun olarak, patronun teklifini kabul etmeyince; patron işyerini sendikasızlaştırma girişimlerine başladı.

Patron önce sendikalı öncü işçileri yıldırma çalıştı. İşçilerin hayatını hiçe sayarak, iş güvenliğine uygun olmayacak şekilde çalışmaya zorladı. Ardından özellikle kadın işçilere yoğunlaşan tehditler, hakaret, küfür sıradanlaştı. **Kadın işçiler taciz edilmeye başlandı. Patron ve kendini mafya olarak gösteren bir şahıs işçilerin ailelerini de tehdit etmeye başladı.** Kadın işçiler taşeron servis şoförü tarafından "kafalarına sıkılacağı" söylenerek silahla tehdit edildi. İşçiler suç duyurusunda bulundu ancak aynı servis şoförü aynı hatta çalışmaya devam etti.

Bu saldırılar devam ederken, patron işçileri başka bir sendikaya üye olmaya zorladı.

İşçilerin sendikal mücadeledeki kararlılığını bu yolla da kesemeyen patron, işten çıkarmalara başladı; 6 kadın işçiye işten attı. İşçiler, Mayıs ayı ortasından bu yana, işten atılan sendika temsilcisinin ve diğer öncü işçilerin geri alınması, sendikal haklarının

tanınması için direniyorlar.

Queen Tarım işçilerinin ürettikleri çiçekler Migros, Carrefour, Bauhaus, Koçtaş

mağazalarında satılıyor. İşçiler ve sendika temsilcileri Migros mağazalarında eylemler yapıyor; taleplerini Migros mağazalarında alışveriş yapan halka anlatıyor ve Queen Tarım firmasının ürünlerinin boykot edilmesi çağrısında bulunuyorlar. Geçtiğimiz haftalarda Migros mağazasında eylem yapan işçiler ve sendika temsilcileri Migros yöneticilerinin saldırısına uğramıştı.

Ayrıca kent meydanlarında basın açıklamaları ve Danimarka Konsoloslugu önünde eylem yapıldı. Firmanın işçi düşmanlığı Danimarka Meclisi'ne taşındı.

İşçiler Temmuz ayı başında İzmir/Dikili'deki fabrika önüne direniş çadırı kurdu. Çadırı kurdukları ilk gün patron, direnişteki işçileri iki kere ziyaret etti ve çadırı dağıtmalarını, "vicdanının rahat olduğunu" söyledi. İşçiler ise "Mücadelelerinde haklı ve kararlı olduklarını, herhangi bir adım atılmadığı sürece direnişlerinin devam edeceğini" belirtti.

İşten çıkartılan arkadaşlarını vardiya aralarında ziyaret eden işçilere yönelik tehditler de arttı. Ziyaretleri ve sendika konusundaki ısrarları devam ederse onların da işten çıkarılacağı söylendi çalışmaya devam eden işçilere.

Fabrika önündeki direnişin 14.gününde ise direniş çadırının etrafı tel örgülerle çevrildi. Sendika üyesi kadın işçiler, bu girişimin anayasal haklarını kullanarak seslerini duyurmaya çalışan emekçileri görünmez kılma çabası olduğu belirtti ve "Etrafı tel örgülerle çevrilen bu yer, hak arayan kadınların kararlılığının mekanıdır" diyerek baskılara rağmen direnişe devam edeceklerini vurguladı. Dayanışma çağrılarını yineledi.

Öğretmenler Ankara'ya yürüdü

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, 25 Haziran-1 Temmuz tarihleri arasında İstanbul'dan Ankara'ya "Büyük Öğretmen Yürüyüşü"nü gerçekleştirdi.

Yürüyüş, sendikanın 4 temel talebi için verdiği mücadelelerin bir parçası, olarak yapılmıştı. Bunlar:

1-Taban maaş talebi

2-Belirsiz süreli iş sözleşmesi talebi

3-Eğitim ve güzel sanatlar işkolu kurulması

4-Kamu ile özlük haklarda eşitlik

Sendikalı öğretmenler ve dost kurumların temsilcileri **25 Haziran** sabahı Kadıköy'de sendika genel merkezinde buluştular. Halayların ardından özel sektör eğitim emekçilerinin durumunu ve sendikanın mücadelesini anlatan basın açıklaması okundu.

Polisin engelleme çabalarına rağmen yaklaşık 30 eğitim emekçisiyle yürüyüş başladı. Fenerbahçe Orduvi civarında otobüse binildi. Maltepe-Dragos'ta otobüsten inerek yeniden yürüyüş başlatıldı ve Kartal'a kadar sahil şeridinden yüründü. Kartal halkının desteği yürüyüş esnasında devam etti.

Kartal meydana Eğitim-Sen, DGD-Sen, İşçi-Sen, PTT-Sen ve Türk Harb-İş Sendikası; özel sektör öğretmenlerini sloganlarla karşıladı ve coşkulu konuşmalar yapıldı.

26 Haziran'da sabah 09.00'da Kartal'dan otobüsle Pendik sahile geçen öğretmenler buradan yürüyüşe başladı. İlk hedef Pendik Nazmi Arıkan Fen Bilimleri Özel Eğitim Kursu'ydü. Bu kurum öğretmenlere yasadışı biçimde 10 aylık sözleşme imzalattığı, kıdem tazminatını gasp etmek için öğretmenleri istifaya zorladığı için daha önce sendika tarafından teşhir edilmişti.

Yürüyüş başlamadan önce polis, kurumda sınav olduğu gerekçesiyle basın açıklamasını engellemek istedi. Bu gerekçe suçun itirafıydı aslında. Okullar kapanmış, sınavlar bitmişti; ama kurum sınav yaptığını polise iletliyordu. Öğretmenler geri adım atmadı ve kurumun önüne gidiildiğinde sınav olmadığı görüldü.

Basın açıklamasının ardından öğretmenler Gebze'ye doğru yola çıktılar. Tatlısu Köprüsü'nden ebze Meydan'a yürümek isteyen öğretmenlerin önü polis tarafından kesildi. Öğretmenlerin ısrarı ile yol açıldı. Gebze meydana çeşitli sendikalar ve emek örgütlerinin coşkulu karşılaması, halaylarla ve konuşmalarla devam etti.

Önce Eğitim-Sen ardından Eğitim-İş Gebze şubelerine yapılan ziyaretlerden sonra öğretmenler otobüse binerek, grevlerinin 36. gününde olan Dyo Boya işçilerine desteğe gitti. İşçiler öğretmenleri coşkuyla karşıladı. İşçilerle yapılan keyifli sohbetler ve işçilerin coşkulu uğurlamasıyla öğretmenler yoluna devam etti.

İzmit merkezde tren garında inip merkez bankasına kadar sloganlarla yürüyen öğretmenler, merkez bankası önünde sendikanın üyeleri ve Eğitim-Sen temsilcileri ile buluştuktan sonra İnsan Hakları ve Demokrasi Parkı'na geçerek basın açıklaması yaptı. Sendika üyesi olan mülakat mağduru bir öğretmen de konuşma yaparak, mülakatın sebep olduğu sorunları aktardı.

Öğretmenler, saat 20.00'a kadar parkta oturdu; ziyarete gelen İzmitlileri karşıladı, onların coşkulu destek mesajları ile günü sonlandırdı.

27 Haziran'da İzmit merkezden başlayan yürüyüşün ilk durağı İzmit Milli Eğitim Müdürlüğü oldu. Müdürlük önünde yapılan eylemde hukuksuz bir şekilde öğretmenleri çalışmaya zorlayan, istifadan başka seçenek bırakmayan kurumlara yaptırım uygulanması istendi. Milli Eğitim Müdürlükleri çalışanlarının ve bakanlığın bu

kurumlarla ortak hareket ettiği anlatıldı, teşhir edildi.

Eylemin ardından öğretmenler; İzmit kent meydanını sloganlarla yürüyerek Çözüm Akademi Kurs Merkezi önüne geldi. Ülke genelinde Çözüm Kurs Merkezleri'nin sahibi Ahmet Akça. Kendisi Cumhurbaşkanlığı Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu üyesi ve patron derneklerinden biri olan ÖZDER'in başkanı. Burada yapılan açıklamada patronlar-devlet arasındaki ilişki anlatıldı.

Son olarak İzmit Birikim Okulları önünde, boş okula öğretmen çağıran, gelmeyenleri istifaya zorlayan, öğretmenleri tatil hakkından mahrum bırakan, sefalet ücretleri dayatan, yasal alt sınır olan 12 aylık sözleşmeyi bile uygulamaktan imtina eden Birikim Okulları teşhir edildi.

Aynı gün, yürüyüşe katılmayan sendika üyeleri tarafından Ankara'da Milli Eğitim Bakanlığı, İstanbul'da İl Milli Eğitim Müdürlüğü önünde destek eylemleri yapıldı.

28 Haziran günü sabah Bursa Kent Meydanı'nda başlayan yürüyüş, Şehreküstü Meydanı'nda devam etti. Meydanda sendikanın Bursa üyeleri, Eğitim-Sen, Eğitim-İş, Tek Gıda-İş, Veli-Der, Umut-Sen temsilcileri tarafından coşkuyla karşılandı yürüyüşçüler. Basın açıklamasının ardından, desteğe gelen kurum temsilcileri söz alarak destek mesajlarını ilettiler. Yoldan geçen bir kadın da söz alarak; öğretmenlerin yanında olduğunu anlatan bir konuşma yaptı ve yürüyen öğretmenlere mücadelelerinde başarılar dileyerek teşekkür etti.

Öğleden sonra öğretmenlerin durakları sırasıyla Sınav Koleji, Çözüm Okulları ve Final Okulları oldu. Bu kurumların patronları sırasıyla Metin Özer, Ahmet Akça ve İbrahim Taşel. Metin Özer aynı zamanda TOBB Eğitim Meclisi Başkanı. Ahmet Akça, Cumhurbaşkanlığı Eğitim ve Öğretim Kurulu Politikaları Üyesi ve patron derneklerinden ÖZDER'in başkanı. İbrahim Taşel ise Cumhurbaşkanlığı Eğitim ve Öğretim Kurulu Üyesi ve patron derneklerinden TÖDER'in başkanı.

Kurumların önlerinde yapılan açıklamalarda; bu üç patronun da Türkiye'de özel sektör eğitim alanında söz sahibi olduğu belirtildi.

Sınav Koleji önündeki eylemde Gelişim Üniversitesi, Maltepe Üniversitesi, Arel Üniversitesi ve Nuh Naci Yazgan Üniversitesi'nde işlerine son verilen akademisyenler için de açıklama yapıldı.

Ardından öğretmenler, forum düzenlemek için Kültürpark'a geçtiler. Kültürpark'ta Bursa'daki sendika üyeleriyle buluştular.

29 Haziran'da Bozüyük'te Sınav Koleji'ne kadar sloganlarla-ajitasyonlarla yüründü. Evlerinin camına çıkan Bozüyük halkına yürüyüşün neden yapıldığı anlatıldı. Bozüyük halkı alkışlarla, ıslıklarla destekledi yürüyen öğretmenleri.

Sınav Koleji'nin önünde bir açıklama yapan öğretmenler Sınav Koleji patronu Metin Özer'e; "Metin Özer bu kurumu 50 metrekarelik bir alanda beş kişiyle kurdu. Bugün on binden fazla öğretmenin çalıştığı binlerce dönüm arazinin üzerinde devam ediyor. Metin Özer'in başarı hikayesi diye sunduğu yolun mimarları öğretmenlerdir, öğretmen emegidir!" sözleriyle seslendi.

Yürüyüşün Bozüyük ayağına, yürüyen bir öğretmenin anne-babası da destek verdi.

Öğretmenler öğleden sonra Eskişehir'de kent merkezinde yürürken Eskişehir halkının yoğun desteğiyle karşılaştılar. Havacılık Müzesi'nin ilerisinde Eskişehirli sendika üyeleri, Eğitim-İş ve üniversite öğrencileri tarafından karşılanan öğretmenler; Anıt Park'a kadar sloganlarla-ajitasyonlarla, yolun bir şeridini kapatarak yürümeye devam etti. Anıt Park'ta Eğitim-Sen, Türk

Harb-İş Sendikası, Tüm Emekliler Sendikası tarafından sloganlarla karşılanan öğretmenler, burada kitlesel bir eylem gerçekleştirdi, konuşmalar yapıldı.

30 Haziran'da ilk durak Eskişehir Bahçeşehir Koleji oldu. Bahçeşehir Koleji; okulda asgari ücret düzeyindeki maaşlara ve artan iş yüküne karşı sendikal mücadele başladığında öğretmenleri fişlemiş ve işten çıkarmıştı. Açılan dava sonucunda öğretmenler sendikal tazminat kazanmıştı.

Eskişehir'deki ikinci eylem alanı TED Koleji oldu. Geçtiğimiz sene TED Koleji Aliağa Kampüsü'nde asgari ücret düzeyindeki maaşları kabul etmedikleri için direnişe başlayan öğretmenler işten atılmış; bu nedenle kampüsün önünde bir eylem yapılmıştı. Türkiye Eğitim Derneği patronu Selçuk Pehlivanoglu'na bu mücadele hatırlatıldı.

Ayrıca dün iş cinayetinde yaşamını yitiren Ahmet Enes Gül anıldı. Resim öğretmeni Ahmet Enes Gül, ataması yapılmadığı için inşaatlarda çalışmaya başlamış ve çalışırken bir iş cinayetinde ölmüştü.

Açıklamaların ardından öğretmenler Polatlı'ya geçti. Polatlı Kent Meydanı'nda sendika üyeleri tarafından karşılanan öğretmenler; Polatlı halkına seslenerek mücadelelerini anlattılar.

1 Temmuz'da öğretmenler, saat 11:30 gibi Ankara'da Kurtuluş Parkı'na ulaştılar. Mithatpaşa Caddesi'ndeki Ankara Temsilciliğine yürümeye başlayan öğretmenlerin önü Ziya Gökalp Caddesi'nde kesildi. 22 öğretmen burada ablukaya alındı. Direnen öğretmenler birbirlerinden kopararak, birer birer gözaltı araçlarına bindirildi. Bu esnada kolu-bacağı çizilen, yerlerde sürüklenen öğretmenler oldu.

Aynı saatlerde sendikanın önünde beklemekte olan üyeler, gözaltıları duyunca sloganlar ve ajitasyon konuşmalarıyla bekleyişlerini sürdürdüler. Kitle örgütleri ve dost kurumlar da onların yanındaydı.

Saat 17:30'dan itibaren parça parça serbest bırakılan öğretmenler Ankara Temsilciliği önüne gelerek bekleyen kitleyle buluştular ve bir basın açıklaması yapıldı.

Bir grup öğretmen yaklaşık 15 gün boyunca Ankara'da sendika binasında kaldı ve meclisteki çeşitli partilerle, bakanlık görevlileriyle çeşitli görüşmeler yaptı. En son 31 Temmuz günü Çalışma Bakanlığı ile bir toplantı yapılacağı duyuruldu. Ancak görüşmeye günler kala, bakanlık bu görüşmenin belirsiz bir tarihe ertelendiğini duyurdu.

Yürüyüş boyunca özellikle okul-kurs önlerinde yapılan eylemler, patronların teşhir edilmesi, öğretmenlerin talepleri ile patronların sömürüsü arasındaki bağın kurulması önemliydi. Ancak geçen yıl Mayıs-Haziran aylarında toplamda 52 gün süren eylemlere kıyasla, yürüyüş ve Ankara eylemine katılımın düşük olması, sendikanın eylem ve kazanma gücünü zayıflatan bir unsurdu.

Samandağ Evvel Temmuz Festivali 25. yılında kutlandı

Samandağ tarihinde önemli bir yere sahip olan Evvel Temmuz Festivali, bu yıl, 25. yılını doldurdu. Çeyrek asırdır gerçekleşen festival, **Samandağ Kalkındırma Derneği (SKD) ile Akdeniz Kültür ve Dayanışma Derneği (AKDD) tarafından düzenleniyor.** Bu yıl Samandağ Belediyesi'nin de önemli katkılar verdiği bildirildi.

5 bin yıllık bir tarihe sahip olan, Antakya'daki farklı dini ve ulusal kimliklere sahip olan hakların ortaklaşma-dayanışma kültürünü temsil eden festival, tarım hasadının ve bereketin sembolü olarak görülen Temmuz ayını karşılama anlamını taşıyor. **7-14 Temmuz tarihleri arasında düzenlenen festival, bu yıl deprem sonrası artan baskılara, asimilasyon politikalarına ve doğa talanına karşı direnişi**

yükseltme perspektifiyle organize edildi. "Sınırlar halkların kaderini ayıramaz" diyen festival bileşenleri, her ulustan ve inançtan insanların birlikte yaşamlarına ve mücadelesine sahip çıkıyor. Bu doğrultuda birçok panel ve seminer düzenlendi.

Ayrıca **Moğollar, Metin Kahraman, Mannuş Baba, Hozan Beşir, Rihen Müzik Topluluğu gibi gruplar ve sanatçılar konserler verdi.**

Festivalin Samandağ sahilinde gerçekleşen bölümü, 11 Temmuz günü halk oyunları topluluğunun başını çektiği kitlesel bir yürüyüşle başladı. Samandağ folklor ekibi, yerel giysileri ve oyunlarıyla dikkat çekti ve bir gösteri yaptı.

13 Temmuz Pazar günü ise, "Filistin'le dayanışma" yürüyüşü gerçekleşti. Filistinlilerin de aralarında olduğu kitlesel yürüyüş, Türkçe ve Arapça sloganlarla, zılgıtlar ve alkışlar eşliğinde yapıldı.

Devrimci-demokrat kurumlar bu yıl da sahil yolunda stantlar açtılar. Kitap ve dergilerini halka tanıttılar, bildiri ve el ilanı dağıttılar, slogan ve marşlarıyla seslerini duyurdular.

Yediveren Yayınları olarak biz de standımızla festivalde yerimizi aldık. Standımızın önceki yıllara oranla daha büyük ve gösterişli olması ilgi çekti. PDD flamları ve kitap kapaklarının afişlerinin asılması, daha fazla dikkat çekmesini sağladı. Sadece kitap-dergi satışı yapılmadı, standımızı ziyaret eden dostlarla çay içildi, sohbet edildi; önceki festivalde kitaplarımızı alıp okuyanlar beğenilerini bildirdiler. Standımız adeta bir toplanma merkezine dönüştü. Yayınlarımıza ilgi de yoğun oldu.

Festivalin son gecesi, ajitasyon konuşmaları yaparak dergilerimizi dağıttık. Festivale katılan

devrimci-demokrat kurumların stantlarını ziyaret ettik ve bir sonraki festivalde buluşma sözüyle ayrıldık.

Ali İsmail Korkmaz anıldı

Gezi Direnişi sırasında Eskişehir'de katledilen Ali İsmail Korkmaz, ölümünün 12. yılında mezarı başında anıldı.

10 Temmuz günü ilk anma, Antakya- Ekinci'deki mezarı başında yapıldı. Ailesi, sevenleri ve kitle örgütlerinden gelenler, Ali İsmail'i her yıl olduğu gibi bu yıl da unutmadıklarını gösterdiler. Mezarı başına konuşan Emel Anne şunları söyledi:

"Ali İsmail yaşasaydı 31 yaşında olacaktı belki evlatlarını okşayacaktı. İki yeğeni vardı şimdi sekiz yeğeni var. Belki kitap okutacaktı, ders çalıştıracaktı olmadı ama bunu çok iyi biliyorum; Ali İsmail sadece benim çocuğum değil yüzlerce evin çocuğu oldu. Bu acıya katlanmam çok zor ama sizin yanımızda olduğunuzu bilmek bize güç veriyor. Yanımızda olduğunuz için hepinize teşekkür ediyorum, iyi ki varsınız."

Ardından **Ekinci Meydanı'nda anma etkinliği düzenlendi.** Saat 20'de başlayan etkinlikte, önce Ali İsmail Korkmaz ve tüm Gezi şehitleri adına bir dakikalık saygı duruşu yapıldı.

Sanatçı Ferah Sönmez, şarkılarıyla Ali İsmail'i ve tüm Gezi şehitlerini selamladı. Kitle özellikle "uyan Ali'm uyan" şarkısıyla duygulandı ve şarkıya eşlik ettiler.

Ardından Ali İsmail'in ailesi sahneye davet edildi. Annesi, babası, ablası, yengesi, abisi ayrı ayrı kısa konuşmalar yaptılar. Ali İsmail'in yeğenleri de sahnede idi. Onun ölümünün ardından doğan yeğeninin 12 yaşında olduğunu söylediler. Birçok çocuğa Ali İsmail adının verildiğini belirterek Ali İsmail Korkmaz'ın yaşadığını, bunun en büyük gururları olduğunu belirttiler

Ailenin konuşmalarından sonra Metin Kahraman ile müzisyen arkadaşları Serdar Baba ve Diren Bayer sahne aldı. Metin Kahraman, kardeşi Kemal Kahraman'ın süren tedavisinden dolayı gelemediğini, onun da selamlarını getirdiğini söyledi. Kitlenin de katıldığı çok güzel şarkılar söylendi. Özellikle "Deniz koydum adını" ve "Eskici" şarkılarına katılım çok oldu. Şarkıların ardından halay parçalarıyla kitle halaya davet edildi. Etkinlik halaylarla son buldu.

Antakya halkı, 19 yaşında yaşamını yitiren Ali İsmail'i ve Gezi şehitlerini unutmadıklarını bir kez daha gösterdi.

Antakya PDD

Fındıklı'da "Nazım'dan Kazım'a bir Volkan'dır Karadeniz" etkinliği

"Nazım'dan Kazım'a Bir Volkan'dır Karadeniz!" etkinliği İstanbul'dan başlayarak, Sinop, Samsun, Trabzon'un ardından Rize-Fındıklı ve Artvin-Hopa'da yapılan etkinliklerle son buldu.

Kazım Koyuncu'nun ölümünün 20. yılı nedeniyle özel bir anma yapma ve yine bir Haziran ayında (3 Haziran) yitirdiğimiz Nazım'la birleştirme düşüncesi, Fındıklı Belediyesi Kadın Korosu çalışmaları içinde şekillendi. Ardından, Fındıklı Belediyesi öncülüğünde Borçka, Kemalpaşa ve Hopa belediyeleriyle birlikte yürütüldü.

Projenin olgunlaşma aşamasında, kalp krizi sonucu hayatını kaybeden, Karadeniz'in sevilen sanatçısı Volkan Konak'ta projeye eklenince "Nazım'dan Kazım'a Bir Volkan'dır Karadeniz!" ortaya çıktı.

Projenin ana teması "Nazım'dan Kazım'a devrimci sanat ve gelenek" olarak şekillenmişti; ancak CHP'li belediyeler verdikleri mesaj ve tutumlarıyla Nazım'ı da, Kazım'ı da

Ekrem İmamoğlu'na bağlamayı ihmal etmediler... Etkinliklerin **Fındıklı** ayağı, akşam 20.00'da Hayati Aykut Parkı'nda kurulan sahnede çocuk etkinliğiyle başladı. Sonrasında Sunay Akın'ın hikayelemeleriyle devam etti. Kurtuluş savaşında her evde bulunan sandıkları anlatıyordu. O sandıkların nereden geldiğini, niye ve kimler tarafından gönderildiğini anlatmıyordu fakat... Daha sonra sahneyi Fındıklı Belediyesi Polifonik Kadın Korosu aldı. Kazım'ın kardeşi Niyazi Koyuncu ile yaptıkları düet oldukça duygulu anlar yaşattı. Sonrasında Fındıklı Belediyesi Kadın Korosu sahne aldı. Devamında ve yine koro- nun eşliğinde çeşitli sanatçılar sahne aldı. Niyazi Koyuncu ve Hüseyin Turan ile gece bitirildi.

Hopa'daki program sabah saatlerinde Kazım Koyuncu'nun mezarı başında yapılan anmayla başladı. Kurum temsilcileri ve gelen misafirler burada birer konuşma yaptılar. En ilgi çekense Gürcistan'dan gelen konuklardı. Şarkılarla anma bitirildi.

Akşam 20.00'de Fındıklı'daki akışla güzel bir geceyle program sonlandırıldı.

Artvin PDD

Ormanlar, meralar, zeytinlikler yokoluyor

DOĞANIN VE İNSANLIĞIN KURTULUŞU İÇİN...

“Onlar umudun düşmanıdır sevgilim / Akarsuyun, meyve çağında ağacın, / serpilip gelişen hayatın düşmanı...” diye başlıyor Nazım Hikmet “Düşman” şiirinin ilk dizelerine...

Egemen sınıfların doğaya, insana, hayata düşmanlığı yeni değil. Ama son dönemde öylesine hoyrat ve çıplak bir hal aldı ki, “zücaciye dükkanına giren fil” misali her tarafı yıkıp geçiyor. **Emperyalist ve işbirlikçi tekellerin kar hırsı, ne orman bırakıyor, ne dere, ne dağ... Kar getireceğini düşündüğü her şeye azgınca saldırıyor.**

Her yaz ormanlarımız yanıyor cayır cayır... Ormanlarla birlikte orada yaşayan hayvanlar, börtü-böcek de yanıyor, kül oluyor. Sadece bitkiler ve hayvanlar değil, insanlarımız da yanarak ölüyor artık bu yangınlarda.

İzmir-Ödemiş'teki orman yangınında iki işçi öldü önce. 23 Temmuz günü ise, 5 orman işçisi ile 5 AKUT görevlisi, Eskişehir-Seyitgazi'de çıkan yangını söndürme çalışmaları sırasında öldüler. Birçok işçi de yaralı olarak hastaneye kaldırıldı.

Ve yine resmi ağızlardan bildik sözler duyuldu; ailelere başsağlığı dilediler, soruşturmanın hemen başlatıldığını, gereken önlemlerin alındığını söylediler vb... Yangınlar da, ölümler de hep iklimsel değişikliklere, insan ihmallerine bağlandı. Mevsim normallerinin üzerine çıkan sıcaklar, ters esen rüzgarlar, sigara atan piknikçiler vb... İki “günah keçisi” bulup tutukladılar da...

Gerçek suçluların bunlar olmadığını herkes biliyor oysa. Üstelik sadece ormanların değil, dağın taşın, bağın-bahçenin, derelerin nasıl talan edildiğini bizzat kendi gözleriyle görüyor, yaşıyorlar.

“Süper talan yasası” adı verilen son yasal düzenleme, zeytinlikler başta olmak üzere tüm ülke topraklarını maden şirketlerinin önüne sunuyor adeta altın bir tepsi içinde... Önlerinde ki ufak-tefek engelleri de kaldırarak dikensiz bir gül bahçesi haline getiriyor.

Köylülerin günlerce süren eylemlerine, toplumsal tepkiye, hatta muhalif milletvekillerinin meclisteki kürsü işgaline rağmen, AKP-MHP milletvekillerinin meclis kapanmadan canhıraş biçimde yasayı geçirmeye çalışmaları, Erdoğan yönetiminin emperyalist tekellere nasıl sözler verdiğini de ortaya koyuyor.

Ormanlar yakılıyor

Son yıllarda her yaz orman yangını yaşıyoruz. Ve ormanlarımız göz göre göre yokoluyor...

2023 yılında 2 bin 250 orman yangını yaşanmış, 15 bin 520 hektar orman kül olmuş. 2024'te yangın sayısı 3 bin 800'e çıkmış, yanan ormanların genişliği ise 27 bin hektarı bulmuş.

Bu yıl ise, biri bitmeden diğerinin başladığı ve ülkenin dört bir yanını saran orman yangınlarıyla karşı karşıyayız. Temmuz ayı itibarıyla bugüne kadar 2 bin 908 orman yangını çıkmış ve genişliği 10

bin hektarı bulmuş. Ama yaz ayları daha bitmedi, bu yılın geçen yılı geçebileceğini söylüyor.

Ormanlarımız neden yanıyor?

Aslında yanıtları belli. Neredeyse her yıl bunlar üzerine konuşuluyor, yazılıyor. Ama hiç biri çözülmediği gibi daha da depreştiğine tanıklık ediyoruz.

En başta Orman Genel Müdürlüğü'ndeki personel eksikliği devam ediyor. 80 bin olması gerekirken, 40 bin kişi çalışıyor ve bu açık, mevsimlik işçilerle doldurulmaya çalışılıyor. **Onlara da gereken eğitimin verilmediğini, hatta eğitim kamplarının kapatıldığını öğreniyoruz.** Personel yetersizliği nedeniyle işçiler ülkenin her yerindeki yangınlara koşmak zorunda kalıyorlar. Çok düşük ücretle, yetersiz teçhizatla, 24 saat çalıştırılıyorlar. Nitekim yangında ölen işçilerin arasında farklı illerden gelenler vardı. Üstelik bu işçiler günlük 53 TL'ye çalıştırılıyor. Yanlış okumadınız 53 TL! Eskişehir'de ölen işçilerden birinin son mesajı, ücretlerin artırılması üzerineydi. Ayrıca aşırı yorgunluktan dolayı herhangi bir kaza çıktığında, bunun masrafı da işçiden kesiliyor!

Yangınların çoğu (eğer kasıtlı bir yakma eylemi yoksa) bakımı yapılmayan elektrik tellerinden çıkan kıvılcımlardan kaynaklanıyor. Özelleştirilen elektrik şirketleri yıllardır bu telleri onarmıyor; ama ne uyarın var, ne de denetim. Onlar karlarına bakıyorlar. Ayrıca elektrik tellerinin geçtiği yolların her yaz mevsimi öncesinde çalılıklardan temizlenmesi gerekiyor. Bazı yangınların bu çalılıklardan çıktığı tespit edilmiş durumda. Fakat şirketler bu işlerin hepsine “maliyet” gözüyle bakıyorlar ve yerine getirmiyorlar. Güya özelleştirme ihalelerinde “bakım-onarım yapma”, “altyapıyı yenileme” gibi zorunluluklar var. Ama bunları yerine getirmediklerinde hiçbir yaptırımla karşılaşmadıkları için, aynı şekilde devam ediyorlar.

Daha önemlisi orman yangınları söndürülüyor, önüne fiziki bir engel çıkana kadar yanmaya devam ediyor. Çünkü bu yangınlara hala helikopter ile müdahale ediliyor. Yangın söndürme uçakları son derece yetersiz.

Bugün dünyanın hiçbir yerinde orman yangınlarında helikopter kullanılmıyor artık. Uçaklar bir defada 5 ton su boşaltıp 90 futbol sahası büyüklüğünde bir alana etki edebilir; helikopterler 1,5-2 ton su taşıyabiliyor ve etki alanı 5-10 futbol sahası büyüklüğünü geçmiyor. Üstelik helikopterlerin pervanesinin yarattığı rüzgar, özellikle çam ormanlarında yanan kozalakların çok uzaklara

savrulmasına neden oluyor, yani helikopter kullanmak yangını büyütüyor. Buna rağmen Türkiye'de hala, orman yangınlarıyla mücadelede ağırlıklı olarak helikopter kullanılıyor. Ellerindeki araç dökümü şöyle: 105 helikopter, 27 uçak, 14 İHA, 6 bin civarında arazöz ve yüzlerce kara aracı...

Daha önce Türk Hava Kurumu'na (THK) bağlı yangın söndürme uçakları kullanılıyordu. **2019 yılında Orman Bakanlığı THK ile sözleşmesini yenilemedi; buna karşın uluslararası helikopter şirketleriyle kiralama anlaşmaları imzaladı.** Anlaşmaya göre, tıpkı otoyol geçiş garantisi, şehir hastanesinde hasta garantisi gibi, “uçuş garantisi” verilmiş. **Helikopterlerin görev yaptığı her saat için para veriliyor. Yani yangınların büyümesi, helikopterlerin sahibi özel şirketlerin daha fazla para kazanması anlamına geliyor.**

Bütün bu gerçekler ortadayken hala “ihmalkarlık”tan dem vurulması, suçun “piknikçiler”e atılması, insan aklıyla dalga geçmek tir. **Orman mühendisleri “önleyici tedbirlerle” bu yangınların en az yarısının hiç başlamadan önlenebileceğini söylüyorlar. “Son 10-15 yılda enerji hatları, maden işletmeleri, üniversiteler, hastaneler, hayvan bakım, rehabilitasyon merkezleri, enerji tesisleri yangınların en büyük nedeni haline geldi. Orman içinden üç ayrı enerji hattı aynı yerden geçiyor. Bu hatlar ya sınırlandırılmalı, yahut da bakımları çok sık gerçekleştirilmeli. Denetimler doğru yapılmalı. Orman Genel Müdürlüğü'nün ciddi personel eksikliği var. Motivasyon düşük...”**

Bütün bu sorunların neden çözülmediği açık değil mi? Yangınların büyümesi helikopter şirketlerine para kazandırıyor, bu şirketlere ihale veren bakanlık kazanıyor, bakanlığın kazandığı paradan payını alanlar kazanıyor... Daha önemlisi; yanan ormanlardan açılan araziler inşaat şirketlerine ya da maden şirketlerine veriliyor, onlar kazanıyor...

Bugüne kadar yakılan ormanların kısa sürede inşaat ve maden şirketlerine verilmesi, ormanların ya kasıtlı yakıldığının ya da yakılmasına seyirci kalındığının, dahası söndürölmek istenmediğinin en önemli kanıtı değil mi?

“Süper talan yasası”

AKP hükümetleri, yıllardır hak gasplarını, yeni saldırı planlarını “torba yasası” adı altında bir “torba”nın içine atarak yasalaştırdı. 19 Temmuz'da buna bir yenisini daha ekledi. Ancak bu “torba yasa” önceki saldırılarını katlayan bir talan içeriyor. Onun için

“süper talan yasası” olarak adlandırıldı.

Yangından mal kaçırır gibi meclisten geçirilen **“süper talan yasası”na göre, başta zeytinlikler olmak üzere ülkenin yaşamsal kaynaklarına el koyulacak. Tarım alanları, meralar, su kaynakları, ormanlar “kamu yararı” denilerek emperyalist tekellere sunulacak.**

“Stratejik ve kritik” olarak tanımladıkları madenler için, devlet “acele kamulaştırma” çıkaracak. Bir madenin “stratejik ve kritik” olmasına da Sanayi ve Ticaret ile Savunma Bakanlığı karar verecek. Bu da bu bakanlıklarla anlaşılan maden tekellerinin rahatlıkla “acele kamulaştırma” kararı çıkartabileceğini, özel veya kamuya ait farketmeksizin her alanı maden sahasına çevirebileceğini ortaya koyuyor.

Diğer yandan **Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreciyle ilgili kamu kurumları üç ay içinde görüş bildirmezler ise, madencilik faaliyetine “izin verilmiş” sayılacak.** Oysa bu tekellere ruhsat verilmeden önce maden ocağının kurulması planlanan orman, tarım alanı, imarlı alana göre gereken izinlerin alınmış olması ve ÇED yapılması gerekiyordu. Şimdi onay ya da ret çıkmasa bile izin verilmiş sayılacak. Böylece toplumsal baskıdan dolayı ÇED raporu geciken maden tekellerinin önündeki bu engel de kaldırılmış olacak.

Bununla da kalmıyor. Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) diye oluşturdukları kuruma, devlet ormanlarında faaliyet yürütmesi için 24 aya kadar bedelsiz izin verilebilecek. Bu alanlarda orman izni alınmışsa, ÇED sürecinde ayrıca görüş alınması gerekmeyecek.

Yine bu yasa ile birlikte **2024 yılı öncesinde ruhsatsız yapılmış enerji ve maden tesisleri yasal hale getiriliyor.** Bir kez daha kaçak yapılaşma ödüllendiriliyor.

Kısacası **her yolla maden tekellerinin önü düzleniyor.** İstedikleri yerde maden arayabilecekler. Arazi sahiplerine ya başka yerde arazi verilecek, ya da belli bir tazminat karşılığında arazisine el koyulacak. Söz konusu arazi bir zeytinlikse, zeytinlerin bedeli hariç toprağın ücreti ödenerek zeytinlerin başka bir araziye ekileceği söyleniyor. Eğer sökülmesi mümkün değilse o büyüklükte bir zeytinlik oluşturulması öngörülüyor.

Elbette bütün bunlar gelen tepkileri yatıştırmaya, gözboyamaya dönük sözler. Çünkü yıllarca toprağa kök salmış zeytin ağaçlarının sökülüp başka yerde aynı şekilde varlığını sürdürmesi mümkün değil. Ki bu yüzyıllık zeytin ağaçlarının katledilmesi anlamına geliyor. Uzmanlar, zeytinin stratejik bir tarım ürünü olduğu, maden şirketleri için yokedilmesinin kabul edilemezliğini

vurguluyorlar.

Eskiden istisnai başvuru- lan ve birçok koşul aranan “acele kamulaştırma” şimdi deprem bölgesi başta olmak üzere her yerde karşımıza çıkıyor. Hem de öylesine hızlandırılmış ki, mülk sahibinin haberi bile olmadan Cumhurbaşkanı kararıyla resmi gazetede yayınlanması yetiyor. Mülk sahibinin bunu farkedip mahkemeye durdurma kararı açmasını da engellemiş oluyorlar. O sırada tekeller faaliyetlerine başlıyor bile. Böylesine bir gasp tezgahı işliyor. Mülksüzleştirilen kesimler göç etmek zorunda bırakılıyor. Bu yasayla birlikte kırsal alandaki göçün daha da artacağını tahmin etmek zor değil.

Kapitalizmin en kutsal saydığı “mülkiyet hakkı” bile ortadan kaldırılıyor. Küçük mülk sahiplerinin mallarına devlet zoruyla el koyulup tekellerin hizmetine sunuluyor. Genel olarak emperyalist tekeller -özelde maden tekelleri- Erdoğan yönetimi üzerinde tam bir tahakküm kurmuşlar. Erdoğan yönetimi de onların talanlarına yasal kılıf geçirme misyonunu yerine getiriyor.

Yasanın mecliste konuşulduğu dönemde, Akbelen'de kömür için ormanı katleden **Limak-İC ortaklığının Maliye Bakanlığı'na yazdığı bir mektup** ortaya çıktı. Mektupta, Zeytincilik Kanunu'nu geçersiz kılacak bir düzenleme yapılması, aleyhlerindeki davaların kapatılması isteniyor, **“yoksa şalteri kapatırız”** diyerek tehdit ediliyordu. Ayrıca AKP'li birçok milletvekilinin de maden şirketi veya bu şirketlerle ortaklığı bulunduğu öğrenildi.

AKP'li vekillerin sahip olduğu şirketlerin veya **AKP döneminde palazlanan maden ve enerji şirketlerinin arkasında emperyalist tekellerin olduğunu asla gözden kaçırmamak gerekir.** En büyük lokmayı bu tekeller yiyorlar, işbirlikçilerine ve onların memurlarına da kırıntılar düşüyor.

Sonuçta AKP kendisini bu tekellere öylesine bağlamış ki, yasaya karşı oluşan büyük tepkiye rağmen meclisten geçirdiler. Başta Ege köylüleri olmak üzere çok geniş bir kesim bu yasaya karşı günlerce eylemler yaptı. Yasanın meclisten geçireceği günlerde Ankara'da bir parkta nöbet beklediler. Fakat sadece köylüler değil, her meslekten insan, bu doğa katliamını önlemek için tepkisini ortaya koydu.

Öne çıkan zeytinlikler olmakla birlikte, bu yasa ile birlikte sadece zeytinlikler yok olmuyor.

Türkiye'de maden çıkarılma ve ayırıştırma işleminde temiz suyu kaynaklarının yüzde 13'ten fazlasının harcandığı tespit edilmiş durumda. Madenlerin su kaynaklarını kirlettiği ve yok ettiği somut olarak yaşanıyor. Bu projeler arttıkça temiz su sıkıntısı yaşanacağı söyleniyor.

Aslında yaşanıyor da. Konya'daki yeraltı sularının çekilmesiyle oluşan obrukların sayısı 1000'i aşmış. Karadeniz'de HES adlı elektrik santralleri yapılarak Karadeniz'in dereleri kurutuldu. Ege

Bölgesi susuz kaldı. Hatay'da Temmuz ayında sadece 60 günlük su kaldığı bildirildi. “Su zengini” iken “su yoksulu” olduk. Bunun da ne kuraklıkla ne de israfla ilgisi var. Hala insanlara az su kullanmaları tavsiye ediliyor. Bir maden şirketinin ne kadar temiz suyu kirlettiği gizleniyor.

“Bu yasa yalnızca doğayı değil; geçimlik tarımı, kırsal ekonomiyi, halk sağlığını, bilimsel özerkliği, kamu planlamasını ve toplumsal adaleti de tehdit etmektedir” diyen kitle örgütleri, yaptıkları açıklamada, **“doğa meta değildir, yaşam alanımızdır”** sloganıyla, kapitalizmin doğayı da meta haline getirmesine karşı çıktılar. Bu yasanın hem ülke içindeki pek çok yasaya hem de uluslararası anlaşmalara aykırı olduğunu söylediler.

Yanısıra arkeologlar da bu yasaya karşı açıklamalar yaptı. Çünkü bu yasayla SİT alanları, kültürel miraslar da yok olmakla karşı karşıya. Türkiye Arkeologlar Derneği, **“maden ve enerji sahasında kültür varlığının tespitini kimin yapacağıının belirtilmediği”**hi söyledi. **Eskiden kazı masraflarını maden tekelleri karşılamak zorundaymış.** Şimdi Kültür Bakanlığı'nın karşılaması gerekiyor, ancak sınırlı bütçesiyle bakanlığın buna girişmeyeceğini belirtiyorlar. Böylece tekellerin üzerinden bir “maliyet yükü” daha azaltılmakla kalmıyor, asıl olarak “arkeolojik” çalışmanın önü kapatılıyor, tekellere alabildiğince rahat çalışma ortamı sağlanıyor.

Erdoğan, Marmaray çalışmaları sırasında **“üç-beş canak için bizi oyuyorlar”** diyerek hem cehaletini, hem de kapitalizmin kar hırsını ortaya koymuştu. Onların gözünde bilimsel çalışma, kar getirmiyorsa önemsizdir, anlamsızdır! **“Süper talan yasası” ile tekelleri “oyalayacak”, zaman kaybettirecek ne varsa, hepsini düşünüp “yol temizliği” yapmışlar!** Maden tekellerinin dile-dikleri araziye el koyabilecekleri, istedikleri yerde faaliyet yürütebilecekleri şekilde bir yasal düzenlemeyi hazırlamışlar.

Meclisten geçen bu yasa Erdoğan'ın imzalayıp resmi gazetede yayınlanmasıyla birlikte yürürlüğe girecek.

Doymak bilmez kar hırsı

Emperyalist kapitalizmin doymak bilmez kar hırsı, her geçen gün daha yıkıcı sonuçlarıyla karşımıza çıkıyor. Yaşanan iklim krizi de bu kar hırsından doğuyor. **Doğa olaylarının bir felakete dönüşmesi, kuraklığın-çölleşmenin artması, sağlıklı gıdaya ulaşılamaz hale gelmesi ve daha sayabileceğimiz pek çok yaşamsal sorun, kapitalizmin azami kar dürtüsünün sonuçlarıdır.** Doymak bilmez kar hırsıyla sadece işçileri

sömürmekle kalmıyorlar, doğayı da talan ediyorlar. Doğanın kaynakları ise sınırlı. Nitekim o sınıra gelip dayandı. 1970-2020 aralığında doğadan çekilen kaynağın ikiye katlandığı, böyle giderse 2060 yılında üçe katlanacağı tahmin ediliyor. Doğanın ürettiği kaynaktan daha fazlası tüketiliyor, heba ediliyor artık. 2024 yılı için "limit aşımı"nın Ağustos'a dayandığı, dolayısıyla bir yıllık doğa kaynağının 8 ayda bitirildiği ve beş ay doğaya borçlu kalındığı ortaya çıktı. Elbette bu durum "sürdürülebilir" değil!...

Türkiye gibi emperyalizme bağımlı ülkeler, bu talan ve yağmadan daha fazla nasibini alıyor. TC'nin kuruluşundan itibaren ele alındığında, **1923'ten 2003'e kadar geçen sürede 1186 adet maden arama ruhsatı verilmişken, 2008'den 2023'e kadar geçen 15 yılda çoğu emperyalist tekelere ait olmak üzere toplam 386 bin maden arama ruhsatı verilmiş.** Bunların 51 ilde ve 195 bin 222 futbol sahası büyüklüğünde olduğu saptanmış. Son yasa ile bu oranların ikiye-üçe katlanacağını öngörmek zor değil.

"Süper talan yasası"nın mecliste görüşüldüğü sıralarda ülkenin her yanında ormanların yanması ve bu yangınların söndürülmemesi de tesadüf olmasa gerek. Zaten **13 Aralık 2023 tarihinde yine Cumhurbaşkanı kararıyla, Antalya, Balıkesir, İstanbul, İzmir, Kütahya, Manisa, Muğla, Mersin, Sivas, Trabzon ve Yozgat olmak üzere 11 ilde toplam 1 milyon 41 bin 980 metrekarelik alan orman sınırı dışına çıkarılmıştı.** Ya bu tür kanunlarda "orman vasfını yitirmiş" denilerek veya yangınlara göz yumularak Türkiye'de ormanlar yokediliyor. Maden ve inşaat tekelere, turizm şirketlerine alan açılıyor.

Ormanların, zeytinliklerin, meraların, derelerin yok olması "ekosistem"in tamamen değişmesi anlamına geliyor. Tüm canlıların hayat damarları kesiliyor.

"Büyük insanlık" kendisiyle birlikte hayvanların, bitkilerin, tüm canlıların hayat hakkı için mücadele ediyor. Aksi halde emperyalist kapitalizm, bu dünyayı yaşanmaz kılacak ve tümünden bitirecek.

Nazım Hikmet "düşman" şiirini şu dizelerle sonluyor: *"Sana düşman, bana düşman / düşünen insana düşman / Vatan ki, bu insanların evidir sevdiğim / Onlar vatana düşman..."*

Vatana, doğaya, insana düşman bu sistemi alt etmeden, nefes alıp vermenin bile zorlaştığı günlere evriliyoruz! **Doğa ve insan katillerini bu topraklardan ve tüm yeryüzünden silip atmadıkça, yaşam alanlarımızın gün be gün daralacak.**

O yüzden "doğanın ve insanlığın kurtuluşu için sosyalizm" diyoruz. İşçi sınıfının önderliğinde ezilen sömürülen tüm kesimlerle birlikte devrim için mücadele ediyoruz.

Ölüm dünyamıza inmeden yıldızlara hayatı götürmek, yani devrim ve sosyalizm mücadelesini zaferle taçlandırmak için, her aşamada mücadele etmekten başka seçeneğimiz yok!

Fındıklı'da maden şirketine engelleme

Rize'nin Fındıklı ilçesinde, Çağlayan Vadisi'nde izinsiz biçimde maden araması yapan şirket çalışanları, bölge halkı ve Fındıklı Belediye Başkanı Ercüment Şahin Çervatoğlu'nun müdahalesi ile engellendi. Şirketin çalışmaları durduruldu, toplanan numune taşlara el konuldu ve şirket çalışanları bölgeden kovuldu.

21 Temmuz günü Çamlık Yaylası tarafında Kanadalı şirket **Elderado Gold'un Türkiye iştiraki Tüprag Metal Madencilik çalışanlarının, vadiden çakıl ve taş numuneleri topladığını gören bölge halkı harekete geçti.** Şirket çalışanlarının önünü kesen halk, araca konulan barkodlu taşlara el koydu. Köylülerin haber vermesi üzerine alana gelen Başkan Çervatoğlu, şirket çalışanlarına *"İstediğiniz gibi gelip bizim topraklarımızda çalışma yapamazsınız"* dedi. Gerginlik tırmanırken, şirket çalışanları araçla kaçmaya çalıştı ve aracı belediye başkanı ile halkın üzerine sürdü. VİÇEM (Fındıklı Vadileri İnisiyatifi Çevre Meclisi) üyeleri de olaya müdahale etti.

Ardından toplanan taşların bulunduğu araç belediye tesislerine götürülerek muhafaza altına alındı.

Şirket çalışanları belediye başkanı ve VİÇEM üyelerinden şikayetçi oldu. Ancak halkın yoğun tepkisi üzerine şirket şikayetten vazgeçti. Diğer taraftan Başkan Çervatoğlu ve VİÇEM üyeleri de şirket çalışanlarından şikayetçi oldu.

Bu süreçte Fındıklı halkı, Belediye Başkanı

Çervatoğlu'na destek vermek için ilçe karakolunun önünde toplandı. **Başkanı ve VİÇEM çalışanlarını karakoldan alan kitle, meydana yürüyüş düzenledi ve meydanda basın açıklaması yaptı.** Çervatoğlu, yaptığı konuşmada *"Bu toprakların evladı olmaktan her zaman gurur duydum, bir kez daha ne kadar onurlu bir memlekette yaşadığımı gördüm. Halkımızla birlikte vadimize, doğamıza, suyumza sahip çıktık"* dedi. İHD temsilcisi ve EMEP Fındıklı İlçe Başkanı Onur Erşahin de bir konuşma yaptı ve *"Geçmişte HES'lere karşı verdiğimiz mücadeleye gibi, bugün de madencilere karşı direneceğiz"* dedi.

Çağlayan Vadisi, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından SİT alanı ilan edilen bir yer. **Fındıklı halkı yaklaşık 20 yıldır HES ve maden projelerine karşı mücadele ediyor.** Geçtiğimiz ay Arılı Deresi'nden izinsiz numune alan bir şirketi de engellemiş ve vadi dışına çıkarmışlardı. Şimdi Enerji ve maden şirketlerinin pervasız yağmasına izin veren Talan Yasası'nın meclisten geçmesinin ardından, maden şirketleri daha da pervasızlaşırken, Fındıklı halkı vadilerini maden şirketlerinden korumaya devam edeceklerini söylüyorlar.

HES'lere, RES'lere, madene geçit yok!

Şavşat'a bağlı Yavuzköy'de Renecore Enerji Yatırımları AŞ'nin 50MW kapasiteli 13 adet türbinden oluşan **RES için yapılacak keşif dolayısı ile Şavşat Dernekler Federasyonu ve Şavşatlılar olarak Yavuzköy Seyiryeri mevkiinde toplanılarak protesto gösterisi yapıldı.** 3 Temmuz günü gerçekleşen eylemde, saatler süren bekleyişe ve yağmura rağmen 500 kişinin üzerindeki kitle alandan ayrılmadı ve mahkeme heyeti geçene kadar yol üzerinde kurulan insan zinciriyle RES protesto edildi.

RES'in toplam alanı 26 km2 civarı. **Bu alan Artvin'deki en büyük mera alanı üzerinde ve Şavşat'ın Yavuzköy, Düzenli, Kireçli, Çamlıca, Kurudere olmak üzere 5 köyün mera alanını kaplıyor. Ayrıca buraya sınır olan Hopa ve**

Kemalpaşa'nın dahil olduğu Hemşin yaylalarında da bir bu kadar alan üzerine yayılıyor. Dahası başka projelerde tribün etrafı çitle çevrilirken, bu projede yaklaşık 26 km2 alanın tamamının çevriliyor olmasıyla da ciddi şaibe taşıyor. Rüzgar tribünlerinin olduğu alanlarda bitki örtüsünde yarı yarıya düşüş, radyasyon, olumsuz hava türbülansı, başta kuş ve arılar olmak üzere ölümler gözlemlenmekte...

RES'lerin, HES'lerin ve madenlerin doğaya ne kadar zararlı olduğu artık çok daha yaygın biçimde biliniyor. Bu nedenle tepkiler de daha büyük daha öfkeli oluyor.

Artvin PDD

"Zeytinlikleri talan yasası"na karşı eylemler

Zeytinlikler başta olmak üzere, tarım alanlarını ve ormanları maden şirketlerinin yağmasına açan ve "Süper Talan Yasası" olarak adlandırılan kanun teklifinin TBMM Meclis Komisyonu'nda kabul edilmesinin ardından İstanbul, İzmir, Mersin, Van, Muğla, Mardin'de eylemler yapılarak yasa tasarruflarının geri çekilmesi istendi.

İstanbul'daki eylem 23 Haziran'da "Toprağımızı Vermiyoruz Kampanya Grubu"nun çağrısıyla yapıldı. Eyleme çevre örgütlerinin yanı sıra, Proleter Devrimci Duruş, Kaldıraç, TİP, Devrimci Parti flamalarıyla katıldı.

23 Temmuz Katliamı'nın yıldönümünde Şavşat'ta miting

23 Temmuz Şavşat Katliamı'nın 46. yıldönümünde **Şavşat'ta Sol Parti tarafından düzenlenen "Doğa, Emek, İnsan Mitingi"nde biz de Proleter Devrimci Duruş olarak, flamalarımız, dövizlerimiz ve sloganlarımızla yerimizi aldık.** Yaklaşık 2000 kişinin katıldığı miting aşırı sığağa rağmen oldukça coşkulu geçti.

23 Temmuz 1979, Şavşat'ta devletin saldırısıyla bir katliamın gerçekleştirildiği gündür. Artvin'in **Şavşat ilçesine, 1979 yılı Temmuz ayının ilk haftasından Giresun'dan bir komando alayı getirilmişti.** O süreçte birçok kentte sıkıyönetim kararı olmasına rağmen, henüz Artvin için böyle bir karar yoktu. Giresun'dan gelen birliğin albayı ise, *"Şavşat'ı vatan toprağına katmaya geldim"* diye kitlelere meydan okuyor, nasıl faşist bir saldırganlığı hedeflediğini açıkça söylüyordu. Zaten geldikten sonra halk üzerindeki baskılar arttı. Arama yapma bahanesiyle her gün bitmek tükenmek bilmez biçimde insanların yaşamlarını zorlaştırıyor; alışveriş yapıyor ama esnafa para ödemiyor; taksilere el koyup şehri turluyorlardı. Kitlenin öfkesi ise her geçen gün büyüyordu. "Solcu" kimliği ile bilinen, pek çok devrimci yetiştirmiş Şavşat'ta, bu zorbalık büyük bir tepki oluşturmuştu. **İlk eylem 18 Temmuz günü yaşandı.** Esnaf dükkan açmadı, şoförler arabalarını çalıştırmadı, işçiler yaygın biçimde iş bırakma eylemi yaptı. Bir genel grev, genel direniş, Şavşat'taki öfkenin ifadesiydi. Ardından **23 Temmuz 1979'da miting kararı alındı. Çevre ilçeler de toplanarak bu "sömürge valisi"ne tepki gösterilecekti.** Mitinge Murgul, Artvin, Şavşat ve Ardanuç'tan binlerce kişi katıldı. Miting alanı zaten Giresunlu komando birliği tarafından kuşatma altındaydı. Ardanuçlular, yolda

5 kez durduruldukları için mitinge yeti-şememişlerdi. Miting dağılırken alana giren 2 bin 500 Ardanuçlu, TÖB-DER binasının önünde toplandılar. Burada yapılan bir konuşmadan sonra, onlar da dağılmaya başladılar. Bu sırada **komandolar, dağılan halkın üzerine ateş açtı. Saldırıda 5 kişi yaşamını yitirdi; 30 kişi yaralandı.**

Artvin halkı bu katliamı hiç unutmadı. Aradan geçen 46 yıla rağmen, mitinge katılım fazla, öfke yüksekti.

Yürüyüş ve miting sırasında katliamı protesto eden sloganların yanısıra, bugüne ait devlet saldırıları için de sloganlar atıldı. "HES'lere, RES'lere, Madene geçit yok!" "Faşizme karşı omuz omuza!" "Kurtuluş devrimde, sosyalizmde!" sloganları sıklıkla atıldı. Ayrıca açlık grevinde olan Grup Yorum elemanlarına destek için "Grup Yorum halktır, susturamaz!" sloganı atıldı.

SOL Parti MYK Üyesi Alper Taş'ın, Şavşat Dernekleri Federasyonu Başkanı Mustafa Faruk Altun'un konuşma yaptığı mitingde, PDD adına aşağıdaki mesaj kürsüden okundu.

"Dostlar Yoldaşlar!

Gün geçmiyor ki yeni bir hak gaspıyla karşılaşmayalım. Her gün yeni bir muhalif belediyeye kayyum atanıyor. İki sıfırlı enflasyonla emeklilerin maaşları daha cebine girmeden sıfırlanıyor. Esnaf kan ağlıyor. Kırsal üretim ve hayvancılık hızla tasfiye ediliyor. Gençlik gelecek kaygısıyla boğuşuyor. Kürtler havuç-sopa politikasıyla "terbiye" edilmeye çalışılıyor. Yaylalar, dereler, ormanlar... RES, HES, Maden talanıyla karşı karşıya. Yaşam alanlarımız hunharca yok ediliyor.

Peki nasıl yapıyor bu iktidar bunları. Bizim dağınıklığımızdan, güçsüzlüğümüzden yapıyor. Devrimcilerin yokluğundan, zayıflığından yapıyor.

Sözümüne muhalifler, kitlelerin biriken öfkesini frenlemekten öte bir şey yapmazlar. Devrimciler bir araya gelmeli, ortak mücadelenin araçları ve dili ivedilikle yaratılmalıdır. Devrimci odaklar oluşturulmalı ve mücadele tabandan örgütlenmelidir. Herkesi devrimci dostluk ve dayanışma duygularımızla selamlıyoruz. Yaşasın Birleşik Devrimci Mücadele!

Proleter Devrimci Duruş"

Şavşat Belediyesi'nde atılan işçiler için mahkeme kararı

31 Mart seçimleri sonrası AKP'ye geçen Şavşat Belediyesi'nde yaşanan işçi kıyımının ardından (önce CHP dönemi işe alınan 31 işçi, daha sonra da 10 işçi işten atıldı) açılan davanın 24 Temmuz Perşembe günü karar

duruşmasında **"işçilere uygulanan fiilin haksız olduğu"na karar verildi.**

Saat 14.00 sularında Adliye önünde toplanan işçiler ve destekçiler "Atılan İşçiler Geri Alınsın" yazılı Belediye-İş pankartının arkasında, mahkeme kararını beklediler. Ardından Şavşat Belediyesi'ne doğru yürüyüşe geçildi. Yürüyüş boyunca, "Birleşe Birleşe Kazanacağız!", "İş Ekmek Yoksa Barışta Yok!" "Kazandık Geliyoruz!", "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz!" sloganları coşkuyla atıldı. Belediye binasının karşısındaki parkta Belediye-İş sendikası Rize-Artvin Şube Başkanı Yaşar Kaspar tarafından **yapılan basın açıklamasının ardından halaylarla eylem bitirildi.**

Süreç boyunca işçi arkadaşlarla sürekli görüşmeler ve değerlendirmeler yapıldı. **İşçi kıyımının teşhiri ve atılan işçilerin, başta çalışma hakkı olmak üzere haklarının korunması için bir dizi öneride bulundu.** Ancak arkadaşlar hem tecrübe eksikliği hem belediye başkanının *"ben aranızdan bazıları işe geri alacağım, bekleyin..."* tarzı oyunlarından kaynaklı "sessiz bekleyiş" benimsediler. Ama belediye başkanı *"işçi alırsam önce bu arkadaşlardan alacağım"* demesine rağmen 12'si yeni, toplam 14 işçi aldı. Bütün bunlara karşı, işe dönüş için açılan mahkeme ve birkaç cılız basın açıklaması ile yetinildi. Oysa **en başta öncü işçilerden oluşturulacak bir eylem komitesiyle düzenli toplantılar yapılmalı;** burada tartışarak alınacak kararlar doğrultusunda, meydana ya da belediyenin karşısında bir çadır kurulum eyleme geçilmeliydi. Ekipler oluşturup bir taraftan ev ziyaretleri, bildiriler, esnaf ziyaretleri, dükkan vitrinlerine asılacak talepleri içeren ve işçi kıyımını teşhir eden afişler, haftalık basın açıklamaları ve yürüyüşler... Bu önerilerimizin çoğu arkadaşlarca geçiştirildi.

Alandan ayrılan işçiler ve sendika şube başkanı kendi aralarında bir değerlendirme yapacaklarını söyleyip yakındaki kamelyaya geçerken biz de PDD olarak kendilerine eşlik ettik. Arkadaşlar katkılarımız ve desteğimiz için teşekkür ettiler. Biz de süreci değerlendiren, aşağıdaki konuşmayı yaptık ve toplantıdan ayrıldık.

"Arkadaşlar sürecin başından beri aranızdan pek çok arkadaşla gruplar halinde yahut bire bir sohbetler ettik. Daha önce yaşanan işçi kıyımları ve direnişlere ilişkin deneyim aktarımı yaptık. İşten atılma söylentileri başlar başlamaz buna karşı bir "işyeri komitesi" oluşturulması ve hazırlıklı olunmasının ancak böyle mümkün olabileceğini ifade ettik. Belediyede hem Belediye-İş, hem de Genel-İş'in örgütlü olmasının doğal bir süreç olduğunu, ancak bunun işçileri bölmesi ve zayıf düşürme tehlikesine karşı "işyeri komitesi"nin varlığının önemini ifade ettik. Kıyım gerçekleştiğinde hemen her işçi arkadaşına bunları hatırlatmanın yanı sıra; bir eylem komitesi oluşturulmasını, kamuoyu oluşturmak için yapılması gerekenleri dile getirdik...Bugüne kadar hep yanınızda olduk, bundan sonrasında da yanınızda olacağız. Çünkü bizler biliyoruz ki; sizler kendi haklarınız için mücadele ettiğinizde, tüm toplumun hakları için de mücadele etmiş oluyorsunuz. Mahkemenin verdiği karar elbette önemlidir. Ancak unutmalıyız ki, asıl mücadele yeni başlıyor. Aldığımız duyurular Belediye yönetiminin mahkeme kararına karşı direneceği yönündedir. Bu siyasi bir tavır, bir sınıfın tavrı. İşçi kıyımı nasıl sınıfsalsa, burjuvazinin işçi sınıfına karşı tavrıysa, işe başlatmaması da aynı tavrın devamıdır. Sizlerin tavrı da tüm sömürgelere karşı sınıfın cevabı olmalıdır. Bundan sonraki süreç geçmişte ihmal ettiğimiz araçları ve bilinci de kuşanarak örülmelidir. Mahkemenin kararı bir kazanımdır. Ama bizim asıl ve kalıcı kazanımlarımızın hükmünü verecek olan kendi örgütlülüğümüz, gücümüz ve bu bilinçle verdiğimiz mücadelemizdir."

Şavşat PDD

Leman dergisinde yayınlanan bir karikatürü bahane eden gerici çete, 1 Temmuz günü derginin Taksim'deki eski bürosuna saldırı düzenledi. Binanın önünde taşlı sopalı gösteri yapan gerici güruh, yakıp-yıkma, öldürme-katletme çıgılları atarken, polis de onları seyretmekle yetindi.

Bakırköy'deki Leman Kafe de gerici güruhun taşlı sopalı saldırısına maruz kaldı. Saldırıyı kontrol altında tutmak isteyen polis, havaya ateş açtı.

Tam da 2 Temmuz Madımak Katliamı'nın yıldönümü yaklaşırken yapılan bu gösteriler, muhalif kesimlere karşı bir gözdağı-korkutma-sindirme hedefi taşıyordu.

Kitlelere gözdağı operasyonu

Saldırıyı tetikleyen unsur, Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un internet paylaşımları oldu. Tunç, yaptığı açıklamada Leman dergisi hakkında "dini değerleri alenen aşağılama" suçlamasıyla soruşturma başlatıldığı söyledi. Ardından karikatürün sahibi, derginin sorumlu yazı işleri müdürü, 2 genel yayın yönetmeni ve grafiker hakkında gözaltı kararı verildiği duyuruldu. İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya ise, Leman çalışanlarının yere yatırılarak, ters kelepçeyle gözaltına alındıkları, çıplak ayakla yürütüldükleri görüntüleri internette paylaştı.

Katillere, çete liderlerine, tecavüzcülere, uyuşturucu baronlarına yapılmayan muamele, bir mizah dergisinin çalışanlarına yapıliyordu. Ve bizzat AKP'li bakanlar eliyle dinci-gerici güruhlara hedef gösteriliyor, linçin önü açılıyordu.

Bakan Tunç'un "İnançlarımıza yönelik saygısızlık asla kabul edilemez" cümlesi, gerici saldırının dayanak noktası oldu. İBDA-C uzantısı Büyük Doğu Akıncılar Derneği'nin çağırısı ile toplanan gerici güruh, Leman dergisinin eski adresine giderek binanın kapılarını, camlarını kırdı. Saldırı sırasında konuşma yapan Büyük Doğu Akıncıları Derneği İl Başkanı Alper Kaan Aykut, "Ya onlar ölecek ya biz öleceğiz" dedi. Gerici güruh ise "Kahrolsun laiklik, Yaşasın şeriat" ve "O bina yanacak" sloganları attı.

Saldırı, 2 Temmuz Sivas Katliamı'nın yıldönümüne 2 gün kala gerçekleşmişti. Ve asıl amaç, kitlelere gözdağı vermek, korkutmak, sindirmekti.

AKP'nin korkuları büyüyor

19 Mart'ta İmamoğlu gözaltılarının başladığı gün öğrenciler polis barikatını yıkarak ilerleyince, aynı akşam Saraçhane'ye 200 binden fazla insan geldi. Üstelik devletin Saraçhane ve çevresindeki bütün sokak-caddeler için eylem yasağı kararını duyurmasına rağmen...

Öğrenci gençliğin yıktığı barikat, kitlelerdeki korku barikatlarını da yıkmıştı. İlk gün 200 bin, 3. gün 1 milyon 250 bin kişi aktı Saraçhane'ye... Yasaklara, tehditlere ve engelleme çabalarına meydan okuyarak... Ankara, İzmir gibi birçok kentte de, yine yasaklanmış meydanları, caddeleri onbinler doldurdu.

1 Mayıs günü ise, devletin bütün çabalarına rağmen binlerce insan Taksim hedefiyle Mecidiyeköy-Taksim çevresinde toplandı, eylem yaptı, yüzlerce kişi gözaltına alındı.

19 Mart'tan bugüne, devlet CHP'ye üstüste operasyon yapıyor, itirafçılar çıkartıyor, belediyelerin haklarına ya da varlıklarına el koyuyor, CHP'yi kayyum

Leman dergisine gerici saldırı

vb. iç tartışmalara boğmaya çalışıyor; ancak kitleleri korkutmayı, sindirmeyi başaramıyor. Tersine, AKP'nin korkuları büyüyor. Bunu kullandığı yöntemler kadar, kullanmadıklarına da bakarak görebiliyoruz.

Büyüyen kitle eylemlerine, Gezi Direnişi benzeri halk ayaklanmalarına karşı kullanmak üzere hazırlanan SADAT benzeri kontra çetelerin varlığını biliyoruz mesela. Keza Irak'taki, Suriye'deki gerici-cihatçı çetelerin uzantılarının ya da benzerlerinin Türkiye'de de giderek daha örgütlü hale geldiklerini görüyoruz. **Dinci-gerici-faşist güruhlara, çetelere, eğitiliyor ve bekletiliyor; zamanı geldiğinde kullanılmak üzere.**

Ve zaman zaman kullanılıyor da. Mesela bir tarikatın "mezu-niyet töreni", kentin en merkezi yerinde yapılmıştı yakın zaman önce. Aksaray'dan Unkapanı'na sarıklı-şalvarlı güruhlara tek birerle yürütüldüğünü görmüştük. Keza Ayasofya'nın ibadete açıldığı gün, yine kitleler halinde yürüyerek tek bir getirerek gövde gösterisi yapmışlardı. Benzer sayısız örnek vardır herkesin hafızalarında.

Benzer bir durumu Gezi Direnişi sırasında da yaşamıştık. Erdoğan "Yüzde 50'yi evinde zor tutuyorum" diyerek tehdit etmişti Gezi Parkı'ndaki yüzbinlerce insanı. Ama **o 15 günlük direnişin hiçbir aşamasında, Erdoğan'ın gerici-faşist "yüzde 50"sini görmedik; çıkmadılar ortaya. Eğer çıkarlarsa, kitlelerin öfkesinin ve eyleminin daha da büyüyeceğinden korkmuş olmalılar.**

19 Mart direnişi sırasında, önce bir deneme yaptılar; "camideki tarihi eserlere zarar verdiler" diyerek gerici-faşist güruhlara harekete geçirdiler. Bir grup İBDA-C'li sözkonusu camiye getirdi. Fakat kitle hareketi o kadar yüksekti ki, daha da büyümesinden korktukları için saldırıya geçemediler. Sonra da sarıklı-cüppeli bu güruhun caminin içinde top oynadıkları görüntüler ortaya çıktı.

Onların ne camiye ne dini duygulara önem vermedikleri, amaçlarının bunları kullanarak devrimci-demokrat kesimleri "din düşmanı" gösterip saldırtmak olduğu bir kez daha görüldü.

Çivi çiviye söker

19 Mart'tan bu yana CHP'ye dönük operasyonları çeşitlendirdiler, gözaltından kayyum tehdidine kadar çeşitli yöntemlerle CHP'yi hedefe çaktılar. **Sadece CHP'ye değil, gazetecilerden hukukçulara, muhalif kesimlere saldırıları, gözaltı ve tutuklama furyası bitmedi. Ancak bu saldırı sağanağı, kitle öfkesinde kayda değer bir gerileme oluşturmadı.**

Şimdi görünen o ki, gerici-faşist çeteleri piyasaya sürerek, 2 Temmuz Katliamı'nı hatırlatmak, kitlelerde tedirginlik yaratmak istiyorlar. Özellikle Saraçhane'de yapılacak 100. gün eylemine katılacak kitleyi azaltmayı hedefliyorlar.

Bugüne kadar devletin çok ağır saldırıları karşısında Kemal Kılıçdaroğlu'dan Selahattin Demirtaş'a kadar birçok kişiden "kitleler sokağa çıkarsa katliam olur" sözünü sıkça duyduk. Ancak **asıl katliam ve devlet terörü, kitleler sokağa çıkmadığında yaşanıyor.**

Kitleler sokağa çok daha güçlü, çok daha kararlı, çok daha militan bir ruhla çıkmalıdır. Tarihsel deneyimlerle de biliyoruz ki, gerici-faşist güruhlara durdurmanın tek yolu budur. Çivi çiviye söker!

CHP'ye operasyonlar Adana'da protesto edildi

5 Temmuz sabahı Adana, Adıyaman ve Antalya belediye başkanları gözaltına alındı. Operasyon, itirafçı Aziz İhsan Aktaş'ın ifadeleri üzerine başlatılmıştı. Yine belediyelerde yolsuzluk yapıldığı iddia ediliyor. AKP'li belediyelerde yolsuzlukların haddi hesabı yokken ve haklarında ciddi iddialar sözkonusuyken herhangi bir soruşturma açılmıyor. Bu nedenle CHP'li belediyelere yapılan operasyonların, doğrudan siyasi operasyon olduğu anlaşılıyor.

Adana Belediye Başkanı Zeydan Karalar'ın gözaltına alınması, Adana'da protesto edildi. Sabah saatlerinden itibaren belediye önünde insanlar toplanmaya başladı. Ardından bir grup, CHP il başkanlığından belediye binasına kadar yürüdü. Yürüyüş sırasında "Faşizme karşı omuz omuza" ve "Hükümet istifa" sloganları atıldı.

Basın açıklamasında CHP İl Başkanı Anıl Tanburoğlu, "Zeydan Karalar serbest bırakılana kadar bu alanı terketmeyeceğiz" dedi, öyle de yaptılar. Tıpkı Saraçhane'de olduğu gibi, her akşam Adana Belediye binasının önünde toplandılar.

10 Temmuz günü, Özgür Özel'in Adana'ya gelmesiyle, Uğur Mumcu meydanında bir miting yapıldı. 250 bin kişinin katıldığı miting, son yılların Adana'daki en kitlesel mitingiydi.

Yaz aylarında Adana boşalmış olmasına ve sıcaklara rağmen Zeydan Karalar için çok kitlesel eylemler yapıldı. Karalar'dan önce Ceyhan ve Seyhan belediyeleri de tutuklanmıştı. Hepsisi için "nöbet" eylemleri devam ediyor.

Dürzi katliamı ve Giderek ayrıışan Suriye...

Suriye'nin Süveyda kentinde günler süren çatışmaların ardından, **İsrail ve Suriye, ABD'nin gözetiminde anlaşma imzaladı.** 25 Temmuz günü Paris'te imzalanan anlaşmaya göre çatışmaları başlatan Bedevi Arap aşiretleri de, Suriye'yi yöneten HTŞ güçleri de Dürzi köylerinden çekilecek. Dürziler kendi güvenliklerini sağlayacak ve kendi yönetimlerini kuracaklar. Ayrıca İsrail sınırına yakın Kuneytra ve Dera bölgeleri silahsızlandırılacak; o bölgelerde yaşayanlar sadece hafif silahlarla iç güvenliği sağlayacak, ağır silah bulunduramayacak.

ABD bölgedeki gelişmeleri denetlemek üzere bir komite kuracak. Suriye hükümetine bağlı kurumlar Süveyda'ya kesinlikle giremeyecek; buna idari kurumlar ve kamu hizmetleri de dahil. BM kuruluşları ise girebilecek.

ABD'nin Suriye Özel Temsilcisi Tom Barrack'ın denetiminde gerçekleşen bu anlaşma ile Suriye'deki HTŞ hükümeti Süveyda üzerindeki tüm haklarını kaybediyor; tam da İsrail'in istediği biçimde Süveyda'da ABD-İsrail denetiminde bir özerk bölge oluşturuluyor.

Çatışmalar nasıl başladı

HTŞ, 8 Aralık 2024'te Suriye yönetimini ele geçirdikten sonra, Suriye'deki azınlıklardan olan Dürziler HTŞ hegemonyası altına girmeyi reddettiler. Radikal İslamcı bir çete olan HTŞ'nin, kendilerine yaşam hakkı tanımayacağını biliyorlardı. Geçen 8 ay boyunca, bu nedenle çeşitli gerilimler, yer yer çatışmalar yaşandı.

Bu süreçte İsrail, Dürzilere doğrudan destek verdi.

İsrail'in ve ABD'nin karşı çıkışlarından dolayı Süveyda'ya saldıramayan HTŞ, Bedevi Arap aşiretlerini devreye soktu. 13 Temmuz günü Bedevi Araplar, Süveyda'ya girdiler ve Dürzi gruplarla silahlı çatışmalar başladı. Dürzilerin direnişi, Bedevi aşiretlerin kolay ve hızlı bir zafer kazanmasını engellemiştir. Çatışmalar uzayınca, "güvenliği sağlama" bahanesiyle HTŞ güçleri de kente girerek çatışmalara dahil oldu, Dürzilere dönük katliamlara katıldığı ortaya çıktı. Sivillere saldırılar, infazlar, insan kaçırımlara ilişkin haberler peşpeşe geldi. İnternette dolaşan videolarda, HTŞ'lilerin ve Bedevi çetelerin, Dürzi din adamlarını ve halkı aşağıladığı, evleri yağmaladığı, evlerde saklanan sivilleri öldürdüğü görülüyor.

8 Aralık'tan bu yana Suriye'deki Dürzileri kazanmak için uğraşan İsrail, bu fırsatı değerlendirerek "yardıma koştı"; 16 Temmuz günü Şam'da Suriye Cumhurbaşkanlığı Sarayı, Genelkurmay Başkanlığı ve Savunma Bakanlığı binalarına bombalı saldırılar düzenledi. Bu doğrudan Suriye yönetiminin kalbini hedef alan, çok önemli bir saldırıydı.

Bu saldırıdan sonra HTŞ Süveyda'dan çekildi; ancak ülkenin dört bir yanından harekete geçen, cihatçı çeteleri de içeren binlerce Bedevi savaşçı, Dürzilerle çatışmak için kente girmeye başladı. Dürzilerin de Bedevi köylere misilleme saldırısı düzenlediği öğrenildi. Dürzilere dönük bu soykırım saldırısında, içinde kadın ve çocukların da olduğu binden fazla insan katledildi.

Anlaşmanın sağlanmasının ardından Suriye

yönetimi ve Bedevi aşiretlerin tümü geri çekildi.

Farklı hesapların çatışması

Esad yönetiminin devrilmesinden bu yana, Suriye bir "devlet" olma niteliğini yitirdi.

HTŞ yönetimi ele geçirdi; ancak inisiyatifi kuramadı. **İdlib'deki Türkiye destekli cihatçı çeteler başta olmak üzere, dağınık pek çok silahlı kesim, kendi çıkarlarını gerçekleştirmeye, kendi hedeflerini hayata geçirmeye çalışıyor.**

HTŞ ise ilk olarak azınlıklar üzerinde terör estirerek, soykırım gerçekleştirerek ve göçe zorlayarak ülkede belli mevzileri garanti altına almak istiyor. İlk önce **Mart ayında Lazkiye başta olmak üzere Alevilerin yerleşik olduğu yerlere saldırmış ve bir Alevi katliamı gerçekleştirmişti.** Bütün dünyanın nefretle kınadığı bu saldırıyı durdurmak zorunda kaldı; ancak Suriye'nin en uzun deniz sınırını oluşturan bölgede, Alevi varlığına izin vermeyeceğini de göstermiş oldu.

Azınlıklara dönük ikinci saldırı dalgasını

Dürzilere yöneltti. Dürzi nüfus, Lübnan, Suriye ve İsrail'e yayılmış biçimde yaşayan, kendi içine kapalı bir topluluk. Ortadoğu'nun karmaşık coğrafyasında başarılı siyasi hesaplar yürüterek bugüne kadar ayakta kalmayı başarmışlar. Her ülkede farklı önderlerinin bulunması, aralarında görüş ayrılıklarının oluşmasına da neden oluyor. Ama her biri kendi bulunduğu ülkeye kendi varlığını kabul ettirmiş durumda. İsrail'in 1967'de Golan Tepeleri'ni işgal etmesinin ardından, bu bölgedeki Dürziler İsrail devletine dahil olmuş. İsrail ordusunda askerlik yapıyor; orduda, mecliste ve devlet dairelerinde önemli görevler üstlenebiliyor; eğitim ve istihdam ayrıcalıklarından yararlanıyorlar.

İsrail bu durumdan yararlanarak, Süveyda bölgesindeki Dürzilerle de yakın ilişkiler kurmak, mümkünse kontrol altına almak istiyor. Çünkü **Dürzilerle yakınlık, İsrail'in Golan'daki varlığını meşrulaştırma, kalıcılaştırma hedefinin bir parçası.** Ayrıca **"Suriye'deki azınlıkların koruyucusu" görünümünün, kendisine uluslararası meşruiyet kazandıracağını da biliyor.** İsrail, bugüne kadar ABD'nin bütün çabalarına karşın Ortadoğu coğrafyasında dışlanmış konumunu değiştirememişti. Şimdi ise, radikal İslamcı HTŞ'ye tüm dünyada duyulan kitlesel öfkenin karşısına, azınlıkları koruyan, HTŞ'ye karşı duran bir pozisyonda çıkmak, İsrail için bulunmaz bir meşruiyet ortamı. Ayrıca İsrail, Dürzileri bahane ederek her fırsatta Suriye'ye karışma olanağı elde ediyor. Bu nedenle HTŞ'nin Dürzilere dönük her saldırısı, İsrail'in doğrudan askeri müdahalesi ile karşılanıyor.

Suriye'deki Dürzilerin durumu ise daha karmaşık. Suriye'de **2011'den bu yana gelişen iç savaş boyunca, Esad'a ya da İslamcı çetelere yakın olmak**

yerine, bağımsız bir tutum izlemeyi tercih etmişler. Silahlanmışlar ve kendi varlıklarını korumuşlar.

Şimdi ise bir kısmı HTŞ ile bir anlaşma zemini bulmaya çalışıyor. Hatta geçtiğimiz Mayıs ayında, 1500 Dürzi'nin Suriye Ordusu'na girmek için başvurduğu, 700'ünün kabul edildiği haberleri çıkmıştı. Ancak Suriye Dürzilerinin önemli bir kısmı da HTŞ'ye güvenmiyor ve İsrail ile ilişki halinde.

Bu sürecin en çarpıcı yanı, SDG'nin tutumunda ortaya çıktı. HTŞ'nin azınlıklara dönük katliamları ve dünya halklarının öfkesini çeken radikal İslamcı yüzü, SDG'nin öne çıkmasına vesile oldu. Öyle ki, **Colani'nin görevden alınarak Mazlum Abdi'nin Suriye Geçici Cumhurbaşkanı olması ihtimali birden güç kazandı ve konuşuldu. SDG de hemen harekete geçti ve ciddi bir askeri gövde gösterisi gerçekleştirdi. Rojava'nın büyük kentlerinden askeri konvoylar çıkardı ve Süveyda bölgesine çıkan yollara konuşlandırdı.** Tam da bu koşullarda ABD, SDG'nin "Şam ordusuna bağlı bir güç olarak" bir koridor açması ve bölgeyi silahlı gruplardan arındırması teklifini yaptı. Ancak SDG, HTŞ'yi güçlendirecek bu adımı atmayı reddetti.

Bu kısa sürede, Suriye yönetiminin, tüm dünyanın "cihatçı terörist" olarak tanımladığı Colani'den alınarak SDG'li Kürt yöneticilere bırakılması ihtimalinin konuşulduğu çarpıcı bir durum oluştu. **ABD ise, tüm bu tartışmaların ve çatışmaların ortasında, Colani'den, en azından şimdilik vazgeçmeyeceğini gösterdi.**

AKP yönetimi ise, yaşananlardan fazlasıyla tedirgin. **Çatışmalar sertleştiği anda, Colani'yi koruma altına aldı. İsrail'in bombardımanlarından birinde Colani'nin ölmesi ihtimali, AKP'nin bütün planlarını bozacak bir unsurdu** çünkü. Özellikle Kürt hareketinin doğrudan Suriye yönetimine gelebileceği ihtimali, AKP'nin hemen sert tavır almasına neden oldu. İsrail karşıtı açıklamalar, savaşa dahil olma tehditleri ve ateşkes çağrıları peşpeşe yağdı.

Sonuç olarak;

ABD, Suriye'nin toprak bütünlüğüne vurguyu çeşitli zamanlarda tekrarlıyor. Dürzilerle çatışmaların ardından ABD'nin Suriye Temsilcisi Barrack, "Tek millet, tek halk, tek ordu, tek Suriye" sözleriyle, bunun altını bir kere daha kalınca çizmiş oldu.

Ancak onların bu nakaratlarından bağımsız olarak, **Suriye'deki ayrışma giderek belirginleşiyor. Süveyda şu haliyle merkezi devletin giremediği, özerk bir bölge. Benzer biçimde Rojava da Suriye devletinin bir hükmünün olmadığı; fiili bir özerklik altında askeri, siyasi ve ekonomik olarak kendini yöneten bir alan. Uzun zamandır hiç konuşulmayan İdlib de, bugüne kadar silah bırakma, merkezi devletle anlaşma toplantılarına katılmadı.** Lazkiye'deki Alevi nüfusun Rusya'dan yardım istediği, örgütlenme çalışmaları yürüttüğü haberleri geliyor.

Cihatçı terörist HTŞ'nin, bir devlet kurma, azınlıkların haklarını koruyan bir anayasa yapma ve Suriye'deki tüm kesimlerin desteklediği bir yönetim oluşturma ihtimali zaten yoktu. ABD ve Türkiye gibi bu durumdan çıkarı olanlar, herkesi bu masala inandırmaya çalışıyordu.

Görünen o ki, SDG'nin de artık ortak olmak istemediği bu masal, Dürzi katliamıyla bir kere daha yerle bir oldu.

Cumartesi Anneleri'nin simge ismi Emine Ocak'ı kaybettik

Cumartesi Annesi Emine Ocak, 23 Temmuz günü 89 yaşında hayatını kaybetti. Emine Ocak geçirdiği kalp krizinden dolayı yaklaşık bir aydır yoğun bakımdaydı.

Emine Ocak, kayıplara karşı mücadelenin büyütülmesinde önemli bir misyon oynadı. Oğlu Hasan Ocak'ın 1995 yılında "gözüaltına kaybedilmesi"nin ardından, ailesiyle birlikte büyük bir mücadele verdi. Bir yandan resmi kurumları arşınladılar, bir yandan basını ve kamuoyunu harekete geçirdiler. Ve 58 gün sonra Hasan Ocak'ın cansız bedeni Beykoz'da kimsesizler mezarlığında buldular.

Emine Ocak *"Hasan'ım kimsesiz değildi; ama yapılan işkenceleri kimse görmesin diye Kimsesizler Mezarlığı'na gömmüşler"* diyecekti. Onu oradan alıp Gazi Mahallesi'ndeki mezarlığa gömdüler.

Hasan Ocak'ın mezarının bulunması, verilen mücadelenin bir sonucuydu. **O güne dek "gözüaltında kaybolanlar"dan hiç haber alınamamıştı. Bu durum kayıplar mücadelesinin büyümesi ve kitleselleşmesinde dönüm noktası oldu.**

Emine Ocak, Hasan'ın kaybından sonra İnsan Hakları Derneği'nde (İHD) gözüaltında kaybedilenlerin aileleriyle tanıştığını, *"başka kimse bu acıyı yaşamasın"* diye acılarını, umutlarını birleştirmeye karar verdiklerini söylüyor.

Her Cumartesi günü Galatasaray Meydanı'nda oturma eylemi böyle başladı. Önce bir avuç anne, baba, kardeşiler; sonra yüzlerce, binlerce kişiye ulaştılar. **Galatasaray Meydanı, Cumartesi Anneleri ile özdeşleşti ve toplumsal mücadelenin önemli bir odağı haline geldi.** Sadece İstanbul'da değil, Diyarbakır, Adana gibi pek çok ilde Cumartesi günleri kayıplar için oturma eylemleri yapılmaya başlandı.

27 Mayıs 1995'te başlayan ilk oturma eylemi, halen sürüyor. 1060. haftalarını geride bıraktılar. Fakat bu yıllar içinde defalarca gözüaltına alındılar, yerlerde sürüklendiler, hapse atıldılar. Onların içinde Emine Ocak da vardı. Mahkeme heyetine bağırarak için ayrıca hapis cezası verdiler ve bir ay cezaevinde yatırdılar.

Her Cumartesi, Galatasaray Meydanı polis ablukasına alındı, yıllarca oraya gelmeleri, basın açıklaması yapmaları yasaklandı. Ama yılmadılar. Sonunda meydanı yeniden kazanmayı başardılar.

Emine Ocak *"biz vazgeçersek, bu ülke kaybedenlerin cenneti olmaya devam edecek"* dedi.

Onların bu kararlı, dirençli mücadelesi sonucunda

den birinde, gözüaltından çıkan genç birinin yanlarına gelip *"ben sizin sayenizde yaşıyorum, yoksa benide gözüaltında öldürceklerdi"*

demesi, en büyük gururları, mükafatları oldu.

Emine Ocak, Cumartesi Anneleri'nin simge ismidir. Cumartesi Anneleri de kayıplar mücadelesinin katalizörü olmuştur. 30 yıldır bu mücadeleyi kesintisiz sürdürüyorlar. İçlerinden bazıları bu mücadele içinde hayatını kaybetti. Şimdi onlara Emine Anne de eklendi.

Çocuklarının mücadelesinin bir parçası olan "ANA"larımızı unutmayacağız. Onlar, sadece kendi çocukları için değil, tüm devrimci çocukları için mücadele verdiler; demokratik hak ve özgürlükler mücadelesinin birer savaşçısı haline geldiler.

Emine Ocak şahsında, kaybettiğimiz tüm ANA'larımızı saygıyla, minnetle, özlemle anıyoruz.

Emine Ocak sonsuzluğa uğurlandı

Emine Ocak'ın cenazesi, 24 Temmuz günü binlerce kişinin katılımıyla gerçekleştirildi.

İlk tören sabah saatlerinde Galatasaray Meydanı'nda yapıldı. Cenaze arabası alana alkışlar eşliğinde girdi. Önce çocukları konuştu; ardından kavga arkadaşları, mücadele yoldaşları, çocuklarını kaybeden aileler... Emine Ana'yla tanışmalarını, mücadele içinde beraber geçirdikleri kavga günlerini, gözüaltına alınışlarını, her defasında daha büyük bir dirençle Galatasaray meydanına nasıl geldiklerini anlatılar. Bazı konuşmacılar Türkçe, bazıları ise Emine Ocak'ın ana dili olan Kürtçe konuşmalar yaptılar.

Alanda çok duygulu anlar da yaşandı, aynı zamanda çok coşkulu geçti. Duygu yoğunluğuyla kavganın coşkusu içiçe geçti. Yapılan konuşmalardan sonra anma töreni sonlandırıldı, saat 16'da Gazi'de buluşmanın çağrısı yapıldı.

Gazi Mahallesi Cemevi'nde yapılan törende de ilk önce Ocak ailesi adına konuşma yapıldı.

Ardından kayıp yakınları, insan hakları savunucuları, avukatlar, devrimci kurumlar ve siyasi partiler adına konuşmalar yapıldı. Herbiri Emine Ocak'ın mücadele hayatını anlattı. Emine Ana'nın Cumartesi Anneleri'nin simgesi olduğu, Cumartesi Anneleri mücadelesinin Emine Ana ile başladığı vurgulandı. Ardından Cemevi'nden mezarlığa yüründü. Defin işlemlerinden sonra anma sonlandırıldı.

Eylemde "Anaların Öfkesi Katilleri Boğacak", "Emine Ocak Ölümsüzdür", "Kaybedenler Kaybedecek" sloganları atıldı.

Sivas Katliamı'nın 32. yılında eylemler

Sivas Katliamı'nın 32. yılında başta Sivas olmak üzere İstanbul'da Sarıgazi ve Esenyurt'ta, İzmir, Mer-sin, Zonguldak, Dersim, Ankara, Antakya, Antalya, Antep'te, İngiltere, Fransa, Almanya'da anma eylemleri düzenlendi. Eylemlerde atılan sloganlarla ve yapılan konuşmalarda Sivas'ın hesabının sorulacağı söylendi.

Sivas'taki miting için sabahın erken saatlerinden itibaren, Hacibektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Sivas Şubesi önünde kortejler oluşturuldu. Alevi kurumlarının yanı sıra, partiler ve kitle örgütleri de kortejlerde yer aldı. Kortejler sloganlarla katliamın yapıldığı Madımak Otelі önüne kadar yürüdü. *"Sivas'ı unutma unutturma"*, *"Sivas'ın hesabı sorulacak"*, *"Faşizme karşı omuz omuza"*, *"Sivas'ta yakanlar AKP'yi kuranlar"*, *"Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz"*, *"Dün Maraş'ta sonra Sivas'ta çözüm faşizme karşı savaşta"* sloganları atıldı. Madımak Otelі önüne karanfillerin bırakılması ve saygı duruşunun ardından yapılan açıklamada, 32 yıldır Sivas Katliamı'nın hesabının sorulmadığı gibi, katillerin süreç içinde serbest bırakıldığı söylendi; *"Sivas katliamıyla yüzleşilmeden adalet sağlanmaz"* denildi. Miting atılan sloganların ardından sonlandı.

Fransa'da 2 Temmuz eylemi

2 Temmuz Katliamı'nın yıldönümünde, Paris'te eylem yapıldı. 28 Haziran günü yapılan eylemde, 2 Temmuz Katliamı protesto edildi, şehitler anıldı.

Paris PDD

İşçi Emekçi Birliği, Gazze'deki saldırıları ve İran savaşını protesto etmek için, "Emperyalizmin ve siyonizmin saldırılarına geçit veremeyelim" şiarıyla, 24 Haziran günü Kadıköy'de, İskele Meydanı'nda eylem yaptı.

☆ 2 Temmuz 1993- Sivas katliamı

Pir Sultan Abdal Şenliği için Sivas'ta bulunan aydınlara, devlet destekli gericiler tarafından planlı bir saldırı düzenlendi. 33 aydın, Madımak Otel'i'nde yakılarak katledildi.

☆ 4 Temmuz 1848- Komünist Manifesto yayımlandı.

☆ 5 Ağustos 1895- Engels öldü
Marks ile birlikte Marksizmin kurucusu Friedrich Engels, "Ailenin, devletin, özel mülkiyetin kökeni" başta olmak üzere pek çok eser bırakmıştır.

☆ 7 Temmuz 1993- Şair ve yazar Rıfat Ilgaz öldü.

☆ 8 Temmuz 1960- Kongo'da Belçika sömürgecilerine karşı ayaklanma, kanla bastırıldı; Devlet Başkanı Lumumba katledildi.

☆ 10 Temmuz 1991- HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın, kontrgerilla tarafından kaçırılarak katledildi.

☆ 12 Temmuz 1949- Bulgar Komünist Dimitrov yaşamını yitirdi.

☆ 14 Temmuz 1982- Diyarbakır Cezaevi'nde PKK önderleri Kemal Pir ve Hayri Durmuş, ve savaşçıları Ali Çiçek ve Akif Yılmaz, ÖO'da şehit düştüler.

Temmuz-Ağustos'ta şehit düşen İhtilalci Komünistler

29 Temmuz 1991- Yunus Durmaz

Polisle giriştiği bir çatışma sonrası uzaklaşırken, elinden düşen bombanın yakında oynayan çocuklara zarar vermemesi için üstüne kapandı ve o anda yaşamını yitirdi.

26 Temmuz 1996- Tahsin Yılmaz

27 Temmuz 1996- Ulaş Hicabi Küçük

27 Temmuz 1996- Osman Akgün

'96 Ölüm Orucu eyleminde ölümsüzleştiler.

11 Ağustos 1980- Kenan Özbilek

Sivil faşistlerin saldırısına polislin destek vermesiyle yaşanan çatışmada yaralandı. Yaralı halde işkenceye alındı ve katledildi. Onun bu şekilde ölümü üzerine Osman Yaşar Yoldaşcan, "İhtilalci komünistler böyle savaşıyor, böyle ölür" dedi ve yolu gösterdi. Bu söz Kenan Özbilek'in afişlerine yazıldı, duvarlara nakşedildi.

☆ 14 Temmuz 1889- III. Enternasyonal kuruldu.

☆ 17 Temmuz 1986- Tutsak yakınlarının ve aydınların önderliğinde İnsan Hakları Derneği İHD kuruldu.

☆ 20 Temmuz 2015- Kobane'ye insani yardım götürmek isteyen 33 genç, Suroç'ta katledildi.

☆ 20 Temmuz 1979- Nikaragua devrimi gerçekleşti.

☆ 24 Temmuz 1968- '68 öğrenci liderlerinden Vedat Demircioğlu katledildi.

☆ 25 Temmuz 1991- İstanbul Paşabahçe Fabrikasında 640 işçinin işten atılmasına karşı fabrika işgal edildi.

☆ 27 Temmuz 1996- '96 ÖO eylemi zaferle sonuçlandı.

Tahsin Yılmaz, Osman Akgün, Ulaş Hicabi Küçük, Ayçe İdil Erkmen, Müjdat Yanat, Altan Berdan Kerimgiller, Hüseyin Demircioğlu, Hayati Can, Ali Ayata, İlginç Özkeskin, Aygün Uğur ve Yemliha Kaya şehit düştüler.

☆ 9 Ağustos 1901- Amerika'nın yerlileri olan Kızılderililerin elindeki son topraklara da el kondu.

☆ 9 Ağustos 2009- Filistinli şair Mahmud Derviş yaşamını yitirdi.

☆ 10 Ağustos 1942- Köy Enstitüleri kuruldu.

☆ 13 Ağustos 1913- Bebel Öldü.

Lenin'in "işçilerin en yakın ve en çok sevdiği lider" olarak tanımladığı Bebel, Alman komünist hareketinin önderlerindendir. "Kadın ve Sosyalizm" adlı kitabı en bilinen eseridir.

☆ 14 Ağustos 1956- Bertold Brecht Öldü

Brecht, Alman faşizmine karşı mücadele içinde yer almış, sanatla devrim, sanatçıyla parti ilişkisini güçlü bir biçimde tanımlamış bir şairdir. Eserlerinde faşizme karşı mücadele, yeraltı savaşı ve direniş önemli bir yer tutar.

24 Temmuz 2002- Adnan Yücel yaşamını yitirdi

Kavganın şairi Adnan Yücel, 1953 yılında Elazığ'da doğdu. İşçi bir ailenin çocuğuydu. İlk ve ortaöğrenimini Elazığ'da yaptı. Daha sonra Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi, Çağdaş Türk Edebiyatı üzerine yüksek lisans yaptı. Bir süre çeşitli liselerde edebiyat öğretmeni olarak çalıştı. Ölmeden önce Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğretim görevlisiydi.

Adnan Yücel, 1974 yılında yazdığı ilk şiiriyle dikkat çekti ve çeşitli sanat dergilerinde şiirler yazdı. Birçok şiir kitabı yayınladı. En bilinen kitabı, başta Mehmet Fatih Öktülmüş olmak üzere 12 Eylül yıllarında direnen ihtilalci komünistleri anlattığı "Yeryüzü Aşkın Yüzü Olacak" adlı kitabıdır. Adnan Yücel, bu kitabın, onun yaşamında ve sanatında ayrı bir yeri olduğunu belirtmiştir. Çok beğenilen ve yayılan bu şiirleri için, "yazana değil, yazdırana bakın" diyecek kadar da mütevazıdır.

Daha sonraki dönemde yükselen Kürt hareketine ilişkin yazdığı "Ateşin ve Güneşin Çocukları" şiir kitabı da, ölümsüz eserleri arasında yer aldı. Acıya Kurşun İşlemez, Rüzgarla Bir, Çukurova Çeşitlemesi, Sular Tanıktır Aşkımıza gibi birçok şiir kitabı vardır.

O, bu kitaplarında ölüm orucu direnişini ve bu direnişte şehit düşenleri de anlatmıştır. Ve ÖO şehitlerinin en fazla yaşandığı bir Temmuz ayında aramızdan ayrılmıştır. Şiirleri ve adı hep yaşayacak...

*Saraylar saltanatlar çöker
kan susar birgün
zulüm biter.
menekşelerde açılır üstümüzde
leylaklarda güler.
bugünlerden geriye,
bir yarına gidenler kalır
bir de yarınlar için direnenler...*

"Artık açmalı gözünü / kavganın uzağında duran / başkası savunurken davasını / seyirci kalan kalan kişi / artık açmalı gözünü.... / Kendi davası için dövüşmeyen / dövüşecek düşmanın davası için..."

☆ 15 Ağustos 1984- PKK, Eruh ve Şemdinli başkınlarıyla gerilla savaşını başlattı.

☆ 15 Ağustos 1975- Gençlik hareketinin önderlerinden Harun Karadeniz öldü.

☆ 18 Ağustos 1944- Alman komünist önder Thaelman katledildi.

☆ 19 Ağustos 1936- İspanyol şair F. Garcia Lorca kurşuna dizildi

☆ 20 Ağustos 1981- Devrimci Yol militanı Mustafa Özenç idam edildi.

☆ 21 Ağustos 1944- Varşova'da Nazi işgaline karşı ayaklanma başladı.

☆ 23 Ağustos 1927- ABD'de işçi önderleri Sacco ile Vanzetti idam edildiler.

☆ 25 Ağustos 1948- Demokratik Kore Cumhuriyeti ilan edildi.

1919'da Japonya işgaline karşı bağımsızlık savaşı veren Kore'de 1930'lardan itibaren Komünist Parti'nin önderliğinde ulusal kurtuluş mücadelesi başladı. ABD Kore'nin güneyini işgal edince, referandumla Kuzey'de 1948'de Cumhuriyet ilan edildi.

☆ 29 Ağustos 2016- Vedat Türkali öldü.

İsrail-İran savaşı ne anlatıyor?

İsrail'in 13 Haziran günü İran'a başlattığı 12 günlük savaş, ABD'nin arabuluculuğu ve "ateşkes" ilan edilmesi ile ara verdi. Savaş büyük oranda İsrail'in İran'a, İran'ın İsrail'e dönük hava saldırıları ile geçti. Ekranlarda adeta bir havai fişek gösterisi seyrederek, iki taraflı olarak füzelerin akışı seyredildi.

Son 1 yıl içinde İsrail, askeri açıdan önemli ve üstüste "zaferler" elde etmiş, psikolojik üstünlüğü ele geçirmişti. İran'da misafir olan Hamas lideri Haniye'yi nokta atışı ile öldürmesi; Gazze savaşında hakimiyeti ele geçirmesi ve Trump ile birlikte Gazze'yi "yeniden inşa" planları yapması; Hizbullah'ın en çok güvendiği araç olan "çağrı cihazları" üzerinden toplu suikast gerçekleştirmesi; Suriye'nin bütün askeri birikimini bombalayarak Suriye topraklarını işgale başlaması... Tüm bunlar İsrail'in "yenilmez" olduğu yanlışla yaratmıştı.

Bu saldırılarda İsrail daha baskın görünüyordu; İran'ın yaşadığı zarar daha büyüktü. İran'daki ölü ve yaralı sayısı, İsrail'in yaklaşık on katı düzeyindeydi. Keza tahrip olan bina sayısı da öyle. Hepsinden önemlisi, daha ilk gün İran'ın önemli komutanları ve yöneticileri, kendi evlerinde nokta atışı ile öldürülmüştü.

Geçen süre içinde, İran'ın ve İsrail'in karşılıklı tehditleri, icraatlarından daha yüksekti. Ancak **savaşın, İsrail ve ABD'nin beklediği kadar kolay ve hızlı bir zafere dönüşmeyeceği de, ikinci günden itibaren belli oldu.** İsrail'in savaşa dönük hazırlığı Ortadoğu ülkelerinin tümünden daha fazla olsa da, İran ile giriştiği savaşta İsrail'deki tahribat çok daha büyük oldu. Demir Kubbe'si çöktü; ABD'nin bütün desteğine rağmen İran füzeleri sürekli İsrail topraklarına düşmeye devam etti; İsrail halkı sığınaklara koştukça, başkent Tel Aviv vuruldukça, öten sirenler Netanyahu'ya olan öfkenin büyümesine sebep oldu.

İsrail'in İran ile başedemeyeceği kesinleştikten sonra ABD doğrudan devreye girmek zorunda kaldı. **Savaşın 11. günü ABD İran'daki Fordo, Natanz ve İsfahan nükleer tesislerini bombaladı. İran ise bu tesislerin çoktan boşaltılmış olduğunu duyurduktan sonra, misilleme olarak İsrail'i yeniden vurdu.**

İsrail'in hazırlığı yetmedi

İsrail, her evin altında yapılmış sağlam sığınakları, nüfusun tamamını kadın-erkek ayırmadan orduya alarak askeri eğitim vermesi ve savaşa hazır tutması, ABD'nin ürettiği en yüksek teknoloji ürünü silah ve sistemleri kullanması, daha önce Hizbullah ve Hamas tarafından birkaç kere delinmiş olduğu için çok daha sağlamlaştırılmış Demir Kubbe savunma sistemi ile, Ortadoğu'nun savaşa en hazır, en askeri örgütlenmiş ülkesidir. Ancak buna rağmen İran'ın karşı-saldırısı, İsrail'de beklenenden daha büyük bir yıkım ve tahribat yarattı.

İran, savaşın başından bu yana hemen her gün İsrail'in savunma sistemini delmeyi ve başkent Tel Aviv başta olmak üzere İsrail kentlerini, yüzlerce balistik füzeyle vurmayı başardı. Savaşın son günlerinde İran, İsrail'in askeri merkezlerini de vurdu. Özellikle, altında askeri karargah bulunan askeri hastanenin vurulması, büyük bir etki yarattı. İsrail, bu hastanenin altında bir askeri karargah bulunduğunu unutturmak için "hastane vurmak savaş suçudur" diye bağırıp duruyor; ancak 7 Ekim Hamas saldırısından bugüne geçen yaklaşık 600 günde, Gazze'de 79 hastane ve sağlık kurumunu yerle bir ettiği gerçeği de gözler önünde duruyor.

Yanısıra İsrail'in Tel Aviv'deki askeri kampı ve istihbarat merkezleri de İran saldırılarında vurulan yerler arasında. Üstelik İran'ın gönderdiği füzelerin önündeki engel, sadece

İsrail'in Demir Kubbe'si değil. ABD'nin Ortadoğu'daki onlarca askeri üssü de İran füzelerini engellemek, İsrail'e koruma sağlamak için harekete geçti, yüzlerce İran füzesini, doğrudan ABD imha etti.

Son 1 yıl içinde, İsrail askeri açıdan önemli ve üstüste "zaferler" elde etmiş, psikolojik üstünlüğü ele geçirmişti. İran'da misafir olan Hamas lideri Haniye'yi Temmuz 2024'te bir otel odasında nokta atışı ile öldürmesi; Gazze'yi yerle bir ederek ve Hamas'ın önemli liderlerini öldürerek Gazze savaşında hakimiyeti ele geçirmesi ve artık Trump ile birlikte Gazze'yi "yeniden inşa" planları yapmaya başlaması; Hizbullah liderlerine ve kadrolarına, Hizbullah'ın en çok güvendiği araç olan "çağrı cihazları" üzerinden toplu suikast gerçekleştirmesi; HTŞ'nin 8 Aralık 2024'te Suriye'de yönetimi ele geçirmesinin ardından Suriye'nin bütün askeri birikimini bombalayarak Suriye topraklarını işgale başlaması...

Tüm bunların üzerine saldırının ilk günü (13 Haziran) İran'da üst düzey komutanları tek tek vurduğunda, çok iyi bir başlangıç yaptığını, İran'ı da hızla "halledeceğini" düşündü. Ancak savaşı başlatan taraf olarak, kendisinin önemli askeri hedeflerinin vurulması, dengeleri değiştirdi.

Savaşın kaderini halklar belirliyor

Bu savaşta İran'ın en büyük zayıflığı, İran'da yaşayan halkların, işçi ve emekçilerin yönetime karşı öfkeleriydi. **İran, son 10-15 yılda üç cephede birden (Irak, Suriye, Yemen) savaş verirken, içeride ekonomik ve siyasi baskıyı artırmıştı.** Savaşın etkileri, kitlelerin İran yönetimine karşı tepkilerini de artırıyordu.

Buna karşılık İran egemen sınıflarının tutumu, baskıyı daha da artıran, kitlelerin üzerine bütün despotluğu ile çöken bir dönemi başlatmak oldu. Reisi, bu görevle cumhurbaşkanı seçildi. İran Devrimi sonrasında İranlı devrimcilerin-demokratların katledilmesinde payı olan Reisi, bu göreve uygun kişiydi. Ancak onun dinci-gerici baskıyı artırması, kadınların başörtüsü üzerinden **Mahsa Amini eylemlerini başlattı. Bu sadece bir başörtüsü direnişi değil, ekonomik ve siyasi baskıya karşı işçi grevlerinden öğrenci eylemlerine kadar toplumun**

bütün kesimlerini saran bir kitle hareketi yarattı.

Bunun üzerine İran egemen sınıfları, baskıyı kısmen azaltma ihtiyacı duyular ve Reisi yerine Pezeşkiyan, cumhurbaşkanı görevine getirildi. Ancak İran halkındaki hoşnutsuzluklar bitmedi.

İsrail İran'a saldırırken en büyük beklentisi, kitlelerdeki bu öfkenin patlaması ve İran rejimini zayıf düşürmesi ihtimaliydi. Keza Kürt hareketinin de ayaklanma çağrısı yapması ve İran yönetimine karşı mücadeleye başlaması isteniyordu.

Yaşadıkları bütün öfkeye karşın İran halkı, İsrail-ABD çağrılarına cevap vermedi. **İran rejiminin destekçiliğini yapmadı, ancak İsrail'in beklentisine uygun bir karşı-direnış de gelişmedi.** Tam tersine, İran ve İsrail'deki komünist partilerin, savaş karşıtı ortak açıklama yapmaları gibi, beklenmedik bir tablo oluştu. **İran'daki Kürt hareketi ise, ayaklanma çağrısı yapmasına rağmen, bu doğrultuda bir eyleme girişme koşullarını oluşturamadı.**

Bu durumda, İsrail'in İran'ı içten çökertme planı hayata geçmedi.

Diğer taraftan, İsrail'in kendi içinde yönetime karşı tepkiler hızla büyüdü. İsrail'de zaten Netanyahu hükümetine karşı ciddi bir halk tepkisi sözkonusuydu. Bu durum, 7 Ekim saldırısının ardından Gazze savaşında daha da büyüdü. Hamas'ın elindeki İsraili yüzlerce rehine ve Netanyahu'nun bu rehinelere riske atacak biçimde Gazze savaşını büyütmesi, hem genel olarak İsrail hakkında, hem de özel olarak rehinelere ailelerinde büyük bir tepki oluşturmuştu. Bu nedenle, Gazze savaşı boyunca rehinelere için çok sayıda eylem yapıldı, Netanyahu protesto edildi. Son olarak 25 Mayıs günü, yani İran saldırısından yaklaşık 15 gün önce, Tel Aviv'de çok kitlesel bir eylem gerçekleştirilmiş, Netanyahu'nun istifası istenmişti.

Bu koşullarda, İran'ın başkente ve diğer önemli kentlere gönderdiği füze-ler, ülkedeki gerilimi daha da büyüttü. Şehir merkezlerine yağın bombalar, halktan insanları da ölümle karşı karşıya bıraktı. Tel Aviv'de sıkça sirenlerin çalması ve insanların sürekli sığınaklara koşmak zorunda kalması, İsrail halkı için çok yeni bir durumdu.

Bugüne kadar Hizbullah'la ya da Hamas'la yürütülen savaşlarda, hiç bu kadar doğrudan ölüm tehdidi

altında kalmamıştı İsraililer. Bu nedenle kitlelerin yönetime desteği daha da azaldı, İran saldırılarına karşı tepkiler büyüdü. Bu durum İsrail devletini sıkıştıran bir etki yaratmaya başladı.

Bu savaşta ABD halkı da savaş karşıtı tutumuyla öne çıktı. Wall Street Journal gazetesinin yaptığı ankete göre, ABD halkının yüzde 45'i İran'a dönük bir saldırıya açıkça karşı çıkıyor, yüzde 30'u emin olmadıklarını söylüyor; İran'a dönük saldırıyı desteklediklerini ifade edenlerin oranı ise yüzde 25'te kalıyor. Hatta ABD'de savaş karşıtları, 19 Haziran günü Beyaz Saray'ın önünde bir protesto gösterisi düzenlediler.

Üstelik bu süreçte İran Ortadoğu'daki ABD üslerini hedef alacağı konusundaki tehditlerini artırdı. Keza Rusya ile Çin'in İran'a destek açıklamaları artmaya başladı.

Bu koşullarda, İran saldırısının başladığı ilk günden itibaren savaş çılgınlıkları atan ve İran'a tehditler yağdıran Trump, gerçek bir savaş başlatmayı göze alamadı. Artık İsrail'in savaş üstünlüğünü kaybetmeye başladığı bir noktada, İran'daki nükleer tesisleri bombaladı; ancak bu tesisler çoktan boşaltılmış, nükleer materyaller güvenceye alınmıştı. Bu nedenle ABD bombardımanı, İran'a kayda değer bir zarar vermedi.

Hemen ardından İran, ABD'nin Ortadoğu'daki en büyük askeri üssü olan, Katar'daki hava üssüne füze saldırısı düzenledi. Saldırıda bir can kaybı yaşanmadı. Hatta İran'ın önden haber verdiği, ABD'nin önlem aldığı, bu şekilde zayıfın en alt düzeyde tutulduğu söyleniyor.

Ancak ilk defa bir ABD üssüne saldırı düzenlenmiş, füze fırlatılmış oldu. Sonuçta ABD açısından askeri olmasa bile çok önemli bir siyasi kayıp sözkonusuydu.

Emperyalistlerin savaşta safları

ABD emperyalizminin zaten İsrail ile birlikte hareket ettiğini, İsrail'in saldırılarına destek olduğunu biliyoruz. Ortadoğu'daki 40 bin askeri ve bölgede konuşlu savaş gemileri ile, İsrail'e açıkta destek veriyor.

Avrupalı emperyalistler de bu savaşta İsrail'in yanında yer alıyor. Bu konuda en insanlıkdışı itiraf Almanya'dan geldi. Alman Başbakanı Merz, Kanada'da yapılan G-7

İsrail, İran'a saldırırken en büyük beklentisi, İran halkında biriken öfkenin patlamasıydı. İran'da yaşanan ekonomik ve siyasi baskı, yakın zaman önce Mahsa Amini eylemlerini başlatmıştı. Ancak İran halkı, yaşadığı bütün öfkeye karşın İsrail ve ABD'nin çağrılarına karşılık vermedi, İran yönetimine karşı ayaklanmadı. Ancak İran rejiminin destekçiliğini de yapmadı. Diğer taraftan İran'daki Kürt hareketi, "ayaklanma" çağrısı yapmasına rağmen, bu doğrultuda bir eylem başlatma koşullarını oluşturamadı. Bu durumda, İsrail'in İran'ı içten çökertme planı hayata geçmedi.

Zirvesi'nde bir röportajında, *"İsrail kirli işi bizim için üstlendi"* açıklaması yapınca, sadece dünya halkları değil, kendi ülkesindeki muhalefet partilerinin de tepkisini aldı. II. Emperyalist Savaş sırasında gerçekleştirdiği Yahudi soykırımının kefareti halen ödemeye devam eden Almanya, genellikle hızlı biçimde İsrail'in destekçilerinden biri olarak konumlanıyor. Hatta Filistin'e dönük soykırım saldırısında bile, İsrail'e toz kondurmayan açıklamalar yapıyor. Şimdi de İran karşısında İsrail'in saldırganlığını en pervasız açıklama ile onayladı. Üstelik açıklamasının devamında *"Bu pis işi yapan İsrail ordusu-na, İsrail devlet yönetimine, cesaretinden dolayı büyük saygı duyuyorum"* diye de ekliyor.

Merz'in açıklamasındaki "biz" kelimesinin ne anlama geldiği çok açık aslında. İngiltere, Fransa gibi Batılı emperyalistler, İsrail'in bu savaşını destekliyor. G-7 Zirvesi, 16-17 Haziran tarihlerinde, yani İsrail'in İran saldırısı başladıktan sonra düzenlenmişti. Sonuç bildirgesinde, zirvenin gündemi olan Ukrayna savaşından iklim sorununa kadar çeşitli konularda ortak bir karar çıkartılamadı, ama İsrail-İran savaşında İsrail'in jargonu ve argümanları ile İran, ortak biçimde eleştirildi.

İran da bu tablo karşısında net bir tutum alıyor ve ABD, İngiltere, Fransa'yı, *"İsrail'i savunmaya devam ederlerse üslerini hedef alacağı"* konusunda açıkça uyarıyor.

İsrail cephesi kolektif biçimde İsrail'in arkasında duruyor, kimisi siyasi, kimisi ise açık askeri destek vermeye devam ediyor.

İran'ın arkasındaki güçler konusu ise biraz daha karmaşık bir seyir izledi. Çin ve Rusya'nın, İran'ın arkasında yer alan emperyalist güçler olduğu biliniyor. Çin için İran Ortadoğu hegemonyasının temel unsuru. Ortadoğu'daki savaşlarda İran, Çin'in vekil gücü olarak konumlandı; her türlü askeri, siyasi, ekonomik desteği aldı. Keza İran, Çin'in tüm dünyayı bir ağ gibi saran *"Yeni İpek Yolu Projesi"*nin, en önemli duraklarından biri. Rusya'nın da İran'daki nükleer çalışmaları doğrudan yönlendirdiği, İran'ın Bıuşehr kentindeki nükleer santralde 250 Rus uzmanın çalıştığı biliniyor. Ayrıca Rusya ile İran, 2025 başlarında stratejik ortaklık anlaşması imzaladılar.

Tüm bu yakın ve stratejik bağlara

rağmen, İran'a saldırının gerçekleştiği ilk gün, Rusya ve Çin'den çıkan sesler çok zayıf kaldı. Belki de öncelikle İran'ın kendi gücüyle direnip direnemeyeceğini görmek istediler. 7 ay önce Suriye'de HTŞ'nin yüzlerce cihatçıyla başlattığı saldırıya Suriye devletinin-ordusunun hiç direniş göstermemesi karşısında, Rusya da kendisini riske sokmamış ve ABD ile anlaşarak Suriye'den çekilmişti. Belli ki şimdi de İran'ın direnme gücünü ortaya koymasını beklemişti.

Çünkü **İran, 2020 başında Devrim Muhafızları Komutanı Kasım Süleymani'nin Bağdat'ta öldürülmesinden bu yana belli bir güç kaybı yaşıyordu.** Kasım Süleymani, İran'ın ülke dışında verdiği savaşların en önemli komutanıydı. Süleymani'nin ölmesinden daha büyük kayıp, bu saldırıya bir cevap verilmemesi oldu. Ardından 2021 yılında İran'da cumhurbaşkanlığı seçimlerini İbrahim Reisi'nin kazanması, İran'ın aşağı inişindeki ikinci basamak oldu. Dışarıda yürüttüğü savaşın, içerde ambargonun etkileri İran halkının yaşam koşullarını zorlaştırıp kitle tepkisi yükselişe geçmişti. Reisi'nin baskı politikaları, kitlelerin öfkesinin patlamasına neden oldu. Özellikle 2022 sonlarında başlayan Mahsa Amini eylemleri güçlü protestolara dönüştü. İşçilerin grevleriyle eylemler daha da büyüdü. 2024'te Pezeşkiyan'ın Cumhurbaşkanı seçilmesi, çeşitli kısmi reform politikalarının izlenmesi, bu durumu değiştirmede. Kitlelerin eylemleri azalsa bile öfkesi, ekonomik ve siyasi baskılara karşı tepkisi dinmedi. Bu dönemde, kendi ülkesinde misafir olan Hamas'ın lideri Haniye'yi koruyamamış olması da bir başka unsurdu.

Tüm bunlar İran'ın içeride ve dışarıda güç kaybetmekte olduğunun göstergeleriydi. Üstelik saldırının ilk saatlerinde İran'ın çok ağır kayıplar vermiş olması, umutsuzluğu artıran bir etkendi.

Ancak İran füzeleri, İsrail'in ve ABD'nin bütün savunma sistemlerine rağmen İsrail topraklarına düşmeye ve somut hedefleri vurmaya devam ettikçe hava değişti; ona destek açıklamaları arttı. **Saldırının ikinci gününden itibaren Pakistan ve Kuzey Kore destek açıklaması yaptılar.** Yemen'de Husilerin Tel Aviv'e roket atması, askeri açıdan etkisiz olsa da, İran'a destek anlamına geliyordu.

Ardından Rusya ve Çin'in destek söylemleri güçlendi. Hatta Rusya

İsrail ve ABD'nin başlattığı İran saldırısının iki hedefi vardı: İran'da nükleer çalışmaları durdurmak ve rejimi değiştirmek. İkisi de gerçekleşmedi. Özellikle İran'ın içinden bir ayaklanmanın yaratılamaması, ABD'nin en büyük başarısızlığıdır. Ancak savaşa ara verilmiş olması, bittiği anlamına gelmiyor. ABD'nin ve İsrail'in Ortadoğu'daki hedeflerinin önündeki en büyük engel İran'dır ve ona karşı saldırılar, farklı biçimlerde ya da yeni bir savaşla yeniden gündeme gelecektir.

Devlet Başkanı Putin ile Çin Devlet Başkanı Şi bir telefon görüşmesi yaptıklarını, "çatışmayı yatıştırmak için diplomatik çabaların artırılması" konusunda konuştuklarını duyurdular. Süreç içinde Rusya'nın açıklamaları daha da sertleşti; ABD'nin kesinlikle İran'a müdahale etmemesi, savaşa katılmaması, İran dini lideri Hamaney'e kesinlikle saldırı düzenlenmemesi gerektiği konusunda tehditler savurdu.

Savaşın havası değiştikçe, İran'ın uluslararası destek güçleri de gidecek daha güvenli ve sert konuşmaya başladılar.

Türkiye'de İran-İsrail savaşına yaklaşım

AKP yönetiminin Gazze savaşı sürerken bile İsrail'e petrol, demir-çelik, gıda, askeri giyim malzemeleri, mühimmat vb. göndermeye devam ettiğini biliyoruz. Bazı gemiler açıktan gidiyor, bazıları ise kayıtlara girmeyen yöntemlerle İsrail'e ulaşıyor. **Erdoğan yönetiminin Ortadoğu politikalarında, ABD ve İsrail ile kurulan ilişkiler büyük bir önem taşıyor.**

Buna rağmen İran savaşı başladıktan sonra "timsah gözyaşları" dökmeyi ihmal etmiyorlar. Hem İsrail'in saldırılarını kınıyor hem de "arabuluculuk" teklifi yaparak, uluslararası siyasette öne çıkmaya çalışıyorlar. Bu arada İsrail'in İran'a saldırılarında Türkiye'nin hava sahasının kullanılıp kullanılmadığı, Türkiye'deki ABD üslerinin bu savaşa dahil olup olmadığı henüz belli değildir. Ancak savaş ilerledikçe, bu üsler mutlaka tartışma konusu olacaktır.

Egemen sınıfların politikaları bir yana, devrimci yapıların Ortadoğu'daki savaşlar konusunda tutumu, belli sıkıntılar taşıyor. Elbette devrimci-demokrat bütün kesimler İsrail'in saldırganlığını protesto ediyor, karşı çıkıyor. Ancak **bazı kurumlar açısından İsrail karşısında İran halkıyla dayanışmak ile İran devletine destek verme konusu birbirine karışabiliyor.** Oysa İran'ın gerici rejimi, kendi halkına uyguladığı diktatörlüğü, pervasızca yürüttüğü ekonomik ve siyasi baskılarıyla, kendi halkının bile desteğini kaybetmiş durumdadır.

Rusya'nın Ukrayna'yı işgal ettiği dönemde de, benzer bir tartışma yürütülmüş ve biz tutumumuzu şöyle özetlemiştik: **ABD-AB emperyalistlerinin işbirlikçisi faşist Zelenskiy yönetimi elbette halkına zulmetmektedir**

ve değişmelidir. Ancak bu değişim, Rusya emperyalizminin postalları ile değil, Ukrayna halkının kendi mücadelesi ile olacaktır.

Benzer biçimde bugün de İran gerici diktatörlüğü elbette yıkılmalıdır; ancak dünya halklarına daha fazla sömürü getirmekten başka bir şey yapmayan ABD emperyalizminin ve İsrail siyonizminin saldırılarıyla değil, İran halkının kendi direnişiyle...

Savaşa mola verildi

İsrail İran'a saldırıyı başlatırken, İran'ın nükleer silah üretme çabasını engelleme hedefini ortaya koymuştu. Ancak UAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı) son yaptığı açıklamada, "İran'da nükleer silaha dönük sistematik bir çaba olduğuna dair herhangi bir kanıt olmadığını" bir kez daha belirtti. Keza ABD emperyalizmi, "İran'ı masaya oturtmak"tan söz ediyor, ancak İran zaten bu masada ve nükleer tesisleri denetim altında.

Benzer iddiaları 2003'te ABD, Irak'a saldırırken ya da 2011'de Suriye yerle bir edilirken de duymuştuk. Sonrasında bu iddiaların her birinin yalan ve kasıtlı olduğu ortaya çıkmıştı.

Şimdi de **asıl sorun İran'ın nükleer silahlanması değil, ABD'nin çıkarları doğrultusunda Ortadoğu'nun haritasını değiştirmek.** İran gibi stratejik bir ülkeyi tıpkı Suriye gibi ABD'ye bağımlı kılmak; Rusya ve Çin'in Ortadoğu'daki ayaklarını kesmek.

12 günlük savaş, İsrail'in saldırı üstünlüğü ile başlamış olsa da, artık 3 aşamalı savunma sisteminin ve ABD'nin doğrudan müdahalesinin İsrail'i koruyamadığı biliniyor. Hele ki 20 Haziran günü, İran'dan atılan tek bir füzenin bile durdurulamadığı, İsrail'in Silikon Vadisi'ni vurduğu haberleri, savaşın seyrini ve yorumları epeyce değiştirdi. Artık İsrail saldırılarının İran'ı yerle bir edeceği, İran'da bir ayaklanma başlatılacağı türünden yorumlar, ABD işbirlikçileri tarafından bile fazla yapılamıyor.

Savaş, ABD'nin İran'ı bombalaması, İran'ın da ABD askeri üssüne füze saldırısı gerçekleştirmesinin ardından durduruldu. **ABD ve İsrail, İran'ın direniş gücü karşısında, savaşı büyütmeyi göze alamadılar.**

Burada dikkate alınması gereken 3 unsur var. **Birincisi,** Trump'ın seçim propagandası, "ABD savaşları bitirecek ve ABD'nin büyümesi-güçlenmesi için

uğraşacak” üzerine kurulmuştu. ABD egemen sınıfları içinde bunu destekleyen bir kesim var; halkta da bu söylemler bir karşılık bulmuştu. Hatta Trump, Ukrayna’da savaşı bitirip değerli madenlerini alacağını, Gazze’de savaşı bitirip lüks plaja çevireceğini propaganda etmişti. Şimdi Ortadoğu bataklığında, sonu belirsiz bir savaşa girmek, ABD için de Trump için de riskli ve belirsiz bir durum oluşturunur.

İkincisi, ABD açısından en büyük düşman, ABD çıkarlarının en büyük engeli Çin emperyalizminin dünya üzerinde giderek büyüyen etkisidir. **Çin’in Ortadoğu ayağı olan İran, ABD’nin emperyal çıkarlarının önündeki engellerden biridir.** İran’ı güçsüzleştirerek Ortadoğu hakimiyetini kurmak, Çin emperyalizminin yayılmasını engellemek, gerçekte ABD’nin büyümesi ve güçlenmesinin tek yoludur. Bu nedenle **ABD bu savaşı vermek zorundadır.** ABD’de egemen sınıfların bir kesimi de bu düşünceyle savaşı büyütmeğe yanadır.

Eğer ABD savaşı büyütmeğe karar verirse, **Kürt hareketinin durumunu ayrıca ele almak gerekir. İran’a dönük bir kara hareketinde, ABD’nin niyeti Kürt güçlerini sahaya sürmektir.** Bugün PKK ile yürütülen “süreç”te, ABD’nin ve işbirlikçilerinin Kürt hareketini Ortadoğu’da kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak istediği görülmektedir. Ancak Kürt hareketi, Türkiye’de ve Ortadoğu’daki kitlelerin öfkesini çekecek biçimde bu savaşa girmeyi göze alabilecek midir, bu sorunun cevabı şimdilik belirsizdir.

Üçüncüsü, İran’ın kontrollü biçimde, İsrail’in saldırılarına paralel olarak karşı-saldırı yürüttüğü görülmektedir. Savaş ilerlediği koşulda, İran da kendi savaş gücünü arttırabilecek, henüz devreye sokmadığı silah sistemlerini devreye sokacaktır. Hürmüz Boğazı’nı kapatarak dünyada yeni bir petrol krizine yol açması da seçenekler arasındadır. Keza ABD’nin doğrudan savaşa girmesi, Rusya ve Çin’in yanısıra, Kuzey Kore ve Pakistan gibi ülkelerin de dahil olması ihtimalini artırır.

Bu savaş, ABD’nin başlattığı yeni emperyalist savaşın Ortadoğu cephesindeki en kritik savaştır. ABD saldırgan emperyalisttir. İsrail, ABD’nin Ortadoğu halklarına karşı kullandığı kukla bir devlettir. Onun için bu savaşta “mızrağın sivri ucu” elbette ABD-İsrail’e yönelmelidir.

İran şu anda “meşru müdafaa” pozisyonundadır. Fakat bu durum, İran’ın gerici rejimini desteklemek anlamına gelmez. İran rejimi, hem Çin-Rus emperyalistlerinin Ortadoğu’daki kolu durumundadır; hem de kendi halkını gerici bir diktatörlükle baskı ve sömürü altında tutmaktadır. İran halkı dahil olmak üzere her halkın kendi gerici-faşist yönetimlerine karşı mücadelesi meşrudur, haklıdır. Elbette emperyalizmle işbirliği yapmadan. Aksine hem emperyalist saldırganlığa hem de gerici yönetime karşı ayağa kalkarak ve her ikisini de alaşağı etmeyi hedefleyerek... Çünkü emperyalistler hiçbir zaman, hiçbir yerde halklara özgürlük ve demokrasi getirmemiştir.

İran ve İsrail komünist partilerinin birleşik biçimde savaşa karşı duruşları, enternasyonal birlik ve dayanışmanın yaratılması bakımından da önemlidir ve öne çıkartılması, güçlendirilmesi gereken bu tutumdur.

* * *

İsrail ve ABD’nin başlattığı İran saldırısının iki hedefi vardı: İran’da nükleer çalışmaları durdurmak ve rejimi değiştirmek. İkisi de gerçekleşmedi. Özellikle İran’ın içinden bir ayaklanmanın yaratılamaması, ABD’nin en büyük başarısızlığıdır.

Ancak savaşa ara verilmiş olması, bittiği anlamına gelmiyor. ABD’nin ve İsrail’in Ortadoğu’daki hedeflerinin önündeki en büyük engel İran’dır ve ona karşı saldırılar, farklı biçimlerde ya da şiddette yeniden gündeme gelecektir.

Hapishanelerde hak ihlalleri

Yeni “süreç” üzerinden “demokrasi” rüzgarları estirmeye çalışılıyor; ancak hapishanelerdeki hak gaspları giderek artıyor.

Muğla’da Bodrum S Tipi Hapishanesi’nde kalan 23 yıllık tutsak **Mehdi Arin**’in 30 Haziran’da yaşamını yitirdiği öğrenildi. “Sadece böbreklerinde taş olduğunu” söyleyen ailesi, ölümünü şüpheli bularak durumun araştırılmasını istedi.

Ankara Barosu Çocuk Hakları Merkezi 27 Haziran’da yaptığı açıklamayla son 10 yıl içinde hapishanelerde **20 çocuk mahkumun yaşamını yitirdiğini** açıkladı. Haziran 2025 verilerine göre hapishanelerde 4 binden fazla çocuğun bulunduğunu belirten Baro; çocukların dışarıda açlık sınırının altında yaşadığını, bu durumun suç ürettiğini vurguladı. Hapishaneye giren çocukların çıktıktan kısa bir süre sonra tekrar hapishanelere döndüğü belirtildi.

İskenderun Hapishanesi’nde kalan **Siddik Güler** İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’nın “randevusuz Adli Tıp Kurumu’na (ATK) sevk edilmesi” kararına rağmen götürülüyor. Kronik kalp rahatsızlığı, romatizma gibi hastalıkları olmasına rağmen ve “kocama hali” nedeniyle tahliye edilmesi gerekirken, bu engel ölümüne terk edilmesi anlamına geliyor. Siddik Güler’in bu durumu Meclis gündemine de taşındı.

1996 Ölüm Orucu sırasında 69 gün ölüm Orucu’nda kalan ve Wernice Korsakoff tanısı konan **Enver Yanık**, İzmir Kırıklar 1 Nolu Hapishanesi’nde, yüksek güvenlikli hapishanelerin kapatılması, hasta tutsakların tahliye edilmesi ve adli yargılama hakkı için açlık grevi yapıyordu; 22. günde hastaneye kaldırıldı. Yanık, 19 Aralık hapishaneler operasyonunda da ağır yaralanmış, ATK raporlarıyla tahliye edilmesine rağmen, cezasının kesinleşmesinin ardından yeniden tutuklanmıştı.

24 Nisan’da Marmara Hapishanesi’nden Kırşehir S Tipi Hapishane’ye sevk edilen hasta tutsak **Emre Erdem** ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde gardiyanlar tarafından tehdit edildiğini açıkladı. “*Guantanamo’ya hoş geldin, burada kanun biziz*” gibi tehditlere maruz kaldığını, bir tutsağın da tehditlerden dolayı intihar girişiminde bulunduğunu belirtti.

25 Temmuz’da İHD İstanbul Şubesi’nde ÇHD, ÖHD ve TOHAV, Bakırköy Kadın Hapishanesi’nde kalan hasta tutsak **Fatma Tokmak**’ın serbest bırakılması için basın açıklaması yaptı. 1996 yılında tutuklanan ve ağır işkence gören Tokmak, hapishanede-yken kalp ameliyatı geçirmiş, 2006’da tahliye edilmişti. 2010’da cezası Yargıtay’da onaylanınca tekrar tutuklanan Tokmak’ın durumu ağırlaştı.

Yüzde 91 engelli **Hasan Aşa**, Sincan 1 Nolu Hapishanesi’nden tahliye edildi. 2022’de tahliye olması gereken Aşa, gözlem heyetleri-nin verdiği raporlar nedeniyle tahliye olamamıştı.

Tokat T Tipi Hapishanesi’nde tedavisi

engellenen 70 yaşındaki hasta tutsak **Ömer Yaman** sol gözünü kaybetti. Hapishanede tutsaklar bir yıldır ağız içi arama dayatması ve diğer baskılardan kaynaklı hastaneye dahi gidemiyorlar. ÖHD 8 Temmuz’da Tokat T Tipi Hapishanesi’yle ilgili açıklama yaparak tedavilerin engellenmesini protesto etti. Ayrıca 5 tutsağın tahliyesinin hapishane heyeti tarafından engellendiği de belirtildi.

Van F Tipi’nde 11 yıl 6 aylık hüküm süresini tamamlayan **Erdal Canan**’ın tahliyesi “PKK’yi terör örgütü görmediği” ve “pişmanlık göstermediği” gerekçesiyle ertelendi. Aynı hapishanede tutsakların tedavi hakkı da engelleniyor ve hastaneye götürülüyor. Tutsaklara Newroz’da yüksek sesle marş ve türküler söyledikleri için disiplin cezası verildiği ve daha sonra bu cezanın iptal edildiği öğrenildi.

Bolu Hapishanesi’nde kalan 35 tutsağın tahliyesi Cezaevi Gözlem Heyetleri’nin raporlarıyla engelleniyor. Tahliyesi engellenen tutsaklardan 30’unun 30 yılı aşkındır hapishanede olduğunu açıklayan ÖHD, “*cezaevi heyetleri tahliye engelleme kararlarını ve raporlarını tutsaklarla yüzyüze gelmeden veriyor*” dedi. Ayrıca hapishanede hasta tutsakların revire geç çıkarıldığı, görüş ve iletişim haklarının engellendiği, Kürtçe yazılan mektupların “anlaşılmıyor” diyerek gönderilmediği ve tutsaklardan tercüme parası istendiği de belirtildi.

İzmir 2 Nolu F Tipi Hapishanesi’nde kalan **Fikret Ataş ve Abdullah Yılmaz**’ın tahliyeleri yine ertelendi. İkisi de 30 yılı aşkındır hapishanede tutuluyorlardı.

TKİP tutsağı **Onur Kara** Tekirdağ 2 Nolu F Tipi’nde tutsaklardan yeniden göz taraması, parmak izi istendiğini ve baskıların arttığını açıkladı. Kara’nın yazdığı mektup “sakıncalı” diye, idare heyeti tarafından üstü karalanarak kendisine iade edildi.

Marmara Hapishanesi’nde tutulan Partizan tutsakları **Dursun Er ve Ünal Yiğit** sürgün sevkle Adana F Tipi’ne götürüldü.

Kuyu Tipleri’ne karşı başlayan açlık grevleri direnişleri de devam ediyor. Bolu F Tipi’nde kalan **Serkan Onur Yılmaz** süresiz açlık grevinde 250 günü, Sincan 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesi’nde kalan **Mithat Öztürk** 180, Sincan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishane’ye sürgün edilen Grup Yorum üyesi **Ali Aracı** 150, Kırıkkale F Tipi’nde **Gökberk Demirdöğen** 140 günü geride bıraktı.

Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishane’de **Ömer Cuma Salih**, 14 Temmuz’da avukatına işkenceye maruz kaldığını açıkladı. Salih üst araması sırasında gardiyanların kendisini darp ettiğini ve saatlerce tekli hücrede beklettiğini de belirtirken, koğuş araması altında eşyaların dağıtıldığını söyledi. Aynı hapishanede 18 Temmuz’da tutsaklar, tahliyelerin ertelenmesi, “arama” bahanesiyle koğuşların dağıtılması, ve kötü muamele nedeniyle 3’erli gruplar halinde dönüşümlü açlık grevine başladıklarını açıkladılar.

KAHROLSUN EMPERYALİST SAVAŞ!

Hiroşima'dan

Gazze'ye...

ABD'nin 6 ve 9 Ağustos 1945'te Hiroşima ve Nagazaki'ye attığı atom bombaları, çoğu çocuk yüzbinlerce insanın ölmesine neden oldu. İsrail'in 7 Ekim 2023'ten bu yana Gazze'de öldürdüğü çocuk sayısı 18 bini buldu.

